

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 12 päivänä marraskuuta 2014

917/2014

Tietoyhteiskuntakaari

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 2014

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku

Lain tavoitteet ja määritelmät

1 §

Lain tavoitteet

Lain tavoitteena on edistää sähköisen viestinnän palvelujen tarjontaa ja käyttöä sekä varmistaa, että viestintäverkkoja ja viestintäpalveluja on kohtuullisin ehdoin jokaisen saatavilla koko maassa. Lain tavoitteena on lisäksi turvata radiotaajuuksien tehokas ja häiriötön käyttö sekä edistää kilpailua ja varmistaa, että viestintäverkot ja -palvelut ovat teknisesti kehittyneitä, laadultaan hyviä, toimintavarmoja ja turvallisia sekä hinnaltaan

edullisia. Lain tavoitteena on myös turvata sähköisen viestinnän luottamuksellisuuden ja yksityisyyden suojan toteutuminen.

2 §

Eräiden säännösten soveltaminen

Tämän lain 136—145 ja 247 §:ää sovelletaan näissä säännöksissä tarkoitettuihin toiminnan harjoittajiin niissä tilanteissa, joissa:

1) toiminnan harjoittajan toimipaikka on Suomessa tai muuten Suomen oikeudenkäytön piirissä;

2) toiminnan harjoittajalla ei ole toimipaikkaa Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella, mutta palveluun sisältyvässä viestinnän välittämisessä käytettävät toiminnan harjoittajan keskeiset laitteet ovat Suomessa taikka niitä ylläpidetään Suomessa; tai

3) toiminnan harjoittajalla ei ole toimipaik-

HE 221/2013
LiVM 10/2014
EV 106/2014

2009/140/EY ; EYVL N:o L 337, 18.12.2009, s.37
2009/136/EY ; EYVL N:o L 337, 18.12.2009, s. 11
2006/24/EY ; EYVL N:o L 105, 13.4.2006, s. 54
2010/13/EU ; EYVL N:o L 95, 15.4.2010, s. 1
2000/31/EY ; EYVL N:o L 178, 17.7.2000, s. 1
98/84/EY ; EYVL N:o L 320, 28.11.1998, s. 54

kaa Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella, mutta palvelun käyttäjä on Suomessa ja tarjottavan palvelun sisällön tai sen markkinoinnin perusteella on ilmeistä, että palvelu on suunnattu Suomeen.

Tällä pykälällä ei rajoiteta Suomen lain kansainvälisyksityisoikeudellisten säännösten soveltamista.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *audiovisuaalisella ohjelmalla* elokuvaa, televisio-ohjelmaa, tapahtuman välittämistä yleisölle sekä muuta vastaavaa pääasiassa liikkuvista kuvista ja niihin liitetystä äänestä muodostuvaa kokonaisuutta;

2) *audiovisuaalisella sisältöpalvelulla* televisiotoimintaa ja tilausohjelmapalvelua, jota tarjotaan yleisölle elinkeinotoiminnassa;

3) *internetyhteyspalvelulla* viestintäpalvelua, jonka avulla voidaan muodostaa yhteys internetiin siellä tarjolla olevien palvelujen käyttämiseksi;

4) *joukkoviestintäverkolla* viestintäverkkoa, jota käytetään pääasiassa televisio- ja radio-ohjelmistojen tai muun kaikille vastaanottajille samanlaisena välitettävän aineiston siirtämiseen tai lähettämiseen;

5) *kaapelikanavalla* yleisen viestintäverkon rakentamisessa käytettävää suojarakenelmaa, joka on tarkoitettu tietoyhteyskaapeliin sijoituspaikaksi;

6) *kiinteällä asennuksella* viestintäverkkolaitteiden yhdistelmää, joka on asennettu pysyvästi käyttöön ennalta määritellyn paikkaan;

7) *käyttäjällä* luonnollista henkilöä, joka palvelun tilaajana tai muuten käyttää viestintäpalvelua tai lisäarvopalvelua;

8) *liitännäispalvelulla* ehdollisen käyttöoikeuden järjestelmää, sähköistä ohjelmapasta, numeronmuunnosjärjestelmää, tunnistamis-, paikantamis- ja tilatietopalvelua sekä muuta vastaavaa viestintäverkkoon tai viestintäpalveluun liittyvää palvelua, joka mahdollistaa viestintäverkon tai viestintäpalvelun tarjoamisen taikka tukee palvelun tarjoamista niiden kautta;

9) *liitännäistoiminnolla* liitännäispalvelua sekä rakennusta, rakennuksen sisääntuloa ja kaapelointia, kaapelikanavaa, mastoa sekä muuta vastaavaa viestintäverkkoon tai viestintäpalveluun liittyvää fyysistä rakennetta, toimintoa ja elementtiä, joka mahdollistaa viestintäverkon tai viestintäpalvelun tarjoamisen taikka tukee palvelun tarjoamista niiden kautta;

10) *lisäarvopalvelulla* palvelua, joka perustuu välitystietojen tai sijaintitietojen käsittelyyn muuta tarkoitusta kuin viestin välittämistä varten;

11) *maanpäällisellä joukkoviestintäverkolla* joukkoviestintäverkkoa, joka on toteutettu vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä;

12) *ohjelmistolla* audiovisuaalisten ohjelmien tai radio-ohjelmien muodostamaa ennalta valikoitua kokonaisuutta;

13) *radioamatööriviestinnällä* radioviestintää, jota riittävän pätevyyden osoittaneet henkilöt radioamatööriasetmaa käyttäen taloudellista etua tavoittelematta harjoittavat keskenään kouluttautumisen-, yhteydenpito- tai radioteknisessä kokeilutarkoituksessa;

14) *radiolaitteella* laitetta ja sen olennaista osaa, joka on tarkoitettu radiotaajuisten sähkömagneettisten aaltojen lähettämiseen (*radiolähetin*) tai vastaanottamiseen (*radiovastaanotin*) radioviestintää tai muuta tarkoitusta varten;

15) *radiotaajuudella* vapaasti etenevän sähkömagneettisen aallon taajuutta, joka on pienempi kuin 3 000 gigahertsiä;

16) *radiotoiminnalla* radio-ohjelmista koostuvien ohjelmistojen samanaikaista lähettämistä yleisölle tietyn ohjelma-aikataulun mukaisesti;

17) *radioviestinnällä* tiedon siirtoa, lähettämistä ja vastaanottoa käyttäen hyväksi radiotaajuuksia;

18) *sijaintitiedolla* viestintäverkosta tai päätelaitteesta saatavaa tietoa, joka ilmaisee liittymän tai päätelaitteen maantieteellisen sijainnin ja jota käytetään muuhun kuin viestin välittämiseen;

19) *sijoittautumisvaltiolla* valtiota, jossa tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaja tosiasialisesti harjoittaa taloudellista toimintaa pysyvässä sijoittautumispaikassa;

20) *sponsoroinnilla* audiovisuaalisen sisäl-

töpalvelun, audiovisuaalisen ohjelman, radio-ohjelman ja radiotoiminnan rahoitusta sekä muuta taloudellista tukea, jonka tarkoituksena on tuen antajan hyödykkeiden myynnin tai tuen antajan tunnettuuden edistäminen, ja jonka antaja ei harjoita ohjelmien tai radio-ohjelmien tuotantoa eikä sisältöpalvelujen tarjontaa tai radiotoimintaa;

21) *suojatulla nimellä* ja *suojatulla merkkillä* kauppa-, tavaramerkki-, yhdistys-, säätiö- tai puolurekisteriin merkittyä nimeä ja merkkiä taikka toiminimilaisissa (128/1979) tai tavaramerkkilaisissa (7/1964) tarkoitettua vaikiintunutta nimeä, toissijaista tunnusta tai tavaramerkkiä sekä julkisyhteisön, valtion liikelaitoksen, itsenäisen julkisoikeudellisen laitoksen, julkisoikeudellisen yhdistyksen ja vieraan valtion edustuston ja sen toimielimen nimeä;

22) *sähköisellä viestillä* tietoa, jota välitetään tai jaetaan sähköisesti;

23) *telelaitteella* radiolaitetta, telepäätelaitetta ja viestintäverkkolaitetta;

24) *teleostoslähetyksellä* osto- tai myyntitarjouksia sisältävää televisiolähetystä;

25) *telepäätelaitteella* laitetta, joka viestien lähettämiseksi, käsittelemiseksi tai vastaanottamiseksi on tarkoitettu johtimella, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla liitettäväksi joko suoraan yleisen viestintäverkon liittymään taikka toimimaan yleisen viestintäverkon yhteydessä kytkettynä suoraan tai epäsuorasti yleisen viestintäverkon liittymään;

26) *televisiotoiminnalla* audiovisuaalisista ohjelmista koostuvien ohjelmistojen alkupeleistä ja samanaikaista lähettämistä yleisölle tietyn ohjelma-aikataulun mukaisesti;

27) *teleyrityksellä* sitä, joka tarjoaa verkkopalvelua tai viestintäpalvelua ennalta rajamattomalle käyttäjäpiirille eli harjoittaa yleistä teletuotoimintaa;

28) *tietoturvalla* hallinnollisia ja teknisiä toimia, joilla varmistetaan se, että tiedot ovat vain niiden käyttöön oikeutettujen saatavilla, että tietoja eivät voi muuttaa muut kuin siihen oikeutetut sekä että tiedot ja tietojärjestelmät ovat niiden käyttöön oikeutettujen hyödynnettävissä;

29) *tietoyhteiskunnan palvelulla* sähköisenä etäpalveluna vastaanottajan henkilökoh-

taisesta pyynnöstä tavallisesti korvausta vastaan toimitettavaa palvelua;

30) *tilaajalla* oikeushenkilöä ja luonnollista henkilöä, joka on muuta kuin teletuotoimintaa varten tehnyt sopimuksen viestintäpalvelun tai lisäarvopalvelun toimittamisesta;

31) *tilaajayhteydellä* kiinteän viestintäverkon osaa, joka on tilaajan liittymän ja viestintäohjaamisen mahdollistavan laitteen välillä;

32) *tilausohjelmapalvelulla* palvelua, jossa audiovisuaalisia ohjelmia pidetään käyttäjien saatavilla ohjelmista tehdyn ohjelmaluettelon pohjalta;

33) *turvallisuusradioviestinnällä* radioviestintää, jota harjoitetaan ihmishengen tai omaisuuden turvaamiseksi ja pelastamiseksi;

34) *verkkopalvelulla* palvelua, jossa teleyritys (*verkkoyritys*) tarjoaa omistamaansa tai muulla perusteella hallussaan olevaa viestintäverkkoa käytettäväksi viestien siirtoon tai jakeluun;

35) *verkkotunnuksella* kirjaimista, numeroista tai muista merkeistä taikka niiden yhdistelmistä muodostuvaa internet-verkossa käytettävää fi-maatunnuksen ja ax-maakuntatunnuksen alaista nimimuotoista osoitetietoa;

36) *viestinnän välittäjällä* teleyritystä, yhteisötilaajaa ja sellaista muuta tahoa, joka välittää sähköistä viestintää muutoin kuin henkilökohtaisiin tai niihin verrattaviin taanomaisiin yksityisiin tarkoituksiin;

37) *viestintäpalvelulla* palvelua, joka muodostuu kokonaan tai pääosin viestien siirtämisestä viestintäverkossa sekä siirto- ja lähetyspalvelua joukkoviestintäverkossa;

38) *viestintäverkkolaitteella* laitetta, joka on tarkoitettu käytettäväksi viestien siirtoon tai ohjaamiseen viestintäverkossa;

39) *viestintäverkolla* toisiinsa liitetyistä johtimista sekä laitteista muodostuvaa järjestelmää, joka on tarkoitettu viestien siirtoon tai jakeluun johtimella, radioaalloilla, optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla;

40) *välitystiedolla* oikeus- tai luonnolliseen henkilöön yhdistettävissä olevaa tietoa, jota käsitellään viestintä välittämiseksi sekä tietoa radioaseman tunnistesta, radiolähtäjien lajista tai käyttäjästä ja tietoa radiolähtäjien alkamisajankohdasta, kestosta tai lähetyspaikasta;

41) *yhteisötilaajalla* viestintäpalvelun tai

lisäarvopalvelun tilaajana olevaa yritystä ja yhteisöä, joka käsittelee viestintäverkossaan käyttäjien viestejä, välitystietoja tai sijaintitietoja;

42) yleisellä puhelinpalvelulla viestintäpalvelua, jonka avulla voidaan soittaa ja vastaanottaa kotimaan- ja ulkomaanpuheluja kansallisessa tai kansainvälisessä numerointisuunnitelmassa olevan numeron avulla;

43) yleisellä viestintäverkolla viestintäverkkoa, jota käytetään viestintäpalvelujen tarjontaan ennalta rajaamattomalle käyttäjäpiirille.

II OSA

ILMOITUKSENVARAINEN TOIMINTA JA TOIMILUVAT

2 luku

Ilmoituksenvarainen toiminta

4 §

Toiminnan harjoittamista koskevat ilmoitusvelvollisuudet

Toiminnan harjoittajan on ennen toiminnan aloittamista tehtävä sähköisesti ilmoitus Viestintävirastolle:

1) yleisestä teletoinnasta (*teletointailmoitus*);

2) muusta kuin toimiluvanvaraisesta televisiotoiminnasta, jos palvelun tarjoaja on sijoittautunut Suomeen (*ohjelmistotoimintailmoitus*);

3) tilausohjelmapalvelun tarjoamisesta, jos palvelun tarjoaja on sijoittautunut Suomeen (*tilausohjelmapalveluilmoitus*); sekä

4) jos toiminnan harjoittaja tarjoaa maanpäällisessä digitaalisessa joukkoviestintäverkossa lineaarista maksutelevisiopalvelua käyttäen suojauksen purkujärjestelmää (*maksutelevisiopalveluilmoitus*).

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä toiminnasta, joka on lyhytaikaista tai muuten merkitykseltään vähäistä.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuk-

sella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, millaista toimintaa on pidettävä lyhytaikaisena tai merkitykseltään vähäisenä.

Pykälän 1 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa on annettava kaikki valvonnan kannalta tarpeelliset yrityksen tai yhteisön yksilöinti- ja yhteystiedot sekä kuvaus harjoitettavasta toiminnasta. Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista sekä ilmoituksen muodosta ja toimittamisesta.

Ilmoituksessa annettuihin tietoihin vaikuttavista toiminnan muutoksista ja toiminnan lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava Viestintävirastolle.

Jos teleyritys tai maksutelevisiopalvelun tarjoaja ei ennakoimattoman syyn vuoksi voi enää tarjota tilaajalle sopimuksen mukaista viestintäpalvelua tai muuta palvelua eikä noudattaa palvelun irtosanomisessa sopimusehtojen mukaista menettelyä, yrityksen on viipymättä tai viimeistään kaksi viikkoa ennen palvelun lakkaamista ilmoitettava tilaajalle ja Viestintävirastolle palvelun lakkaamisesta. Teleyrityksen on samalla ilmoitettava tilaajan käytettävissä olevista keinoista turvata viestiensä säilyminen.

Jos 6 momentissa tarkoitettu viestintäpalvelun lakkaaminen johtuu verkkopalvelun katkaisemisesta, on verkkoyrityksen, jonka viestintäverkossa palveluyritys toimii, ilmoitettava asiasta viestintäpalvelua tarjoavalle teleyritykselle ja Viestintävirastolle viimeistään neljä viikkoa ennen verkkopalvelun katkaisemista.

5 §

Ilmoitusluettelo

Viestintävirasto pitää julkista luetteloa 4 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista.

Viestintäviraston on annettava vahvistus ilmoituksen vastaanottamisesta viikon kuluessa. Vahvistuksessa on kerrottava ne tähän lakiin perustuvat oikeudet ja velvollisuudet, jotka koskevat ilmoitettua toimintaa Suomessa.

3 luku

Verkkotoimilupa

6 §

Verkkotoimilupaa edellyttävä teletoiminta

Radiotaajuuksia edellyttävän verkkopalvelun tarjoaminen digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa tai matkaviestinverkossa, jossa harjoitetaan yleistä teletoimintaa, edellyttää verkkotoimilupaa.

Verkkopalvelun tarjoaminen viranomaisverkossa toimivassa matkaviestinverkossa, joka toimii useamman kuin yhden kunnan alueella, edellyttää myös toimilupaa.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen verkkopalvelun tarjoamiseen digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa ei tarvita toimilupaa, jos:

1) toiminta kestää enintään kuukauden ja toiminnassa käytettävän televisiolähettimen säteilyteho on enintään 50 wattia; tai

2) käytettävän televisiolähettimen säteilyteho, ottaen huomioon sen käyttöpaikka, on niin pieni, että toiminta kohdistuu vain rajatulle alueelle.

7 §

Verkkotoimiluvan julistaminen haettavaksi

Kun toimilupaa edellyttävään teletoimintaan vapautuu teknisesti ja taajuuksien tehokkaan käytön kannalta tarkoituksenmukaisia taajuuksia, valtioneuvoston on julistettava toimilupa haettavaksi 95 §:n 3 momentin 1 kohdan nojalla annetulla asetuksella vahvistetun taajuussuunnitelman mukaisesti.

Viestintäviraston myöntämää verkkotoimilupaa ei kuitenkaan julisteta haettavaksi.

8 §

Verkkotoimiluvan myöntäminen

Valtioneuvosto myöntää verkkotoimiluvat 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuun teletoimintaan ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun viranomaisverkko-teletoimintaan vastikkeetta siten kuin 10 §:ssä säädetään.

Jos matkaviestinverkossa harjoitettavaan yleiseen teletoimintaan osoitetaan uusia, teknisesti ja taajuuksien tehokkaan käytön kannalta tarkoituksenmukaisia taajuuksia, valtioneuvosto voi tehdä päätöksen verkkotoimiluvan myöntämisestä 11 §:ssä säädettyssä huu- tokauppamenettelyssä.

9 §

Verkkotoimiluvan myöntäminen lyhytaikaiseen toimintaan

Verkkotoimiluvan myöntää Viestintävirasto, jos lupa koskee digitaalista televisiotoimintaa, joka kestää enintään kolme kuukautta ja jossa käytettävän lähettimen säteilyteho on enintään kaksi kilowattia.

Viestintäviraston on myönnettävä verkkotoimilupa 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan, jos toimintaan on osoitettavissa radiotaajuudet eikä ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan tämän lain säännöksiä.

Viestintävirasto voi myöntää samalle toiminnan harjoittajalle uuden verkkotoimiluvan 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan osittain päällekkäiselle peittoalueelle aikaisintaan kahden kuukauden kuluttua edellisen toimiluvan voimassaoloajan päättymisestä.

10 §

Verkkotoimiluvan myöntäminen vertailevalla menettelyllä

Verkkotoimilupa on myönnettävä, jos:

1) hakijalla on riittävät taloudelliset voimavarat huolehtia verkkoyrityksen velvollisuuksista;

2) toimilupaviranomaisella ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan tämän lain säännöksiä; ja

3) toimilupaviranomaisella ei ole erityisen painavia perusteita epäillä toimiluvan myöntämisen vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

Verkkotoimilupa, joka koskee verkkopalvelun tarjontaa viranomaisverkossa, on myönnettävä, jos hakijalla on 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten lisäksi toiminnan

erityisluonteen edellyttämä kyky ja ammattitaito.

Jos 1 momentissa tarkoitettua toimitilulupaa ei voida radiotaajuuksien niukkuuden vuoksi myöntää kaikille hakijoille, se on myönnettävä niille hakijoille, joiden toiminta parhaiten edistää 1 §:ssä säädettyjä tavoitteita.

Toimitilupahakemuksessa on annettava kaikki ne toimitilupaviranomaisen pyytämät tiedot, jotka ovat tarpeen arvioitaessa 1 momentissa tarkoitettuja toimitiluvan myöntämisen edellytyksiä.

Toimitilupaa koskeva valtioneuvoston päätös on tehtävä kuuden viikon kuluessa hakuajan päättymisestä. Valtioneuvosto voi pidentää kuuden viikon määräaikaan enintään kahdeksalla kuukaudella, jos se on hakumenettelyn tasapuolisuuden, kohtuullisuuden, selkeyden tai avoimuuden varmistamiseksi, hakemusten täydentämiseksi taikka muusta erityisestä syystä tarpeen. Määräajan pidentämisestä on ilmoitettava julkisesti.

11 §

Verkkotoimitiluvan myöntäminen huutokaupalla

Valtioneuvoston on myönnettävä 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu toimitilulupa yritykselle tai yhteisölle, joka on tehnyt huutokaupassa korkeimman hyväksytyin tarjouksen taajuuskaistasta tai taajuuskaistaparista, jollei ole erityisen painavia perusteita epäillä toimitiluvan myöntämisen vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

Huutokaupan järjestää Viestintävirasto. Huutokauppa tulee järjestää siten, että se on puolueeton, selkeä, avoin, syrjimätön sekä teknologia- ja palveluriippumaton.

Myönnettävien taajuuskaistojen tai taajuuskaistaparien määrästä, yritystä ja yhteisöä kohden myönnettävien taajuuksien enimmäismäärästä, käytettävästä huutokaupamallista sekä huutokaupattavien taajuuksien lähtöhinnasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Huutokauppa voidaan toteuttaa sähköistä huutokauppajärjestelmää käyttäen. Huutokaupassa voidaan järjestää yksi tai useampi

tarjouskierros nousevin tarjouksin. Kaikki huutokaupan aikana annetut tarjoukset ovat sitovia huutokaupan päättymiseen saakka.

Viestintävirasto julistaa huutokaupan päättyneeksi sen tarjouskierroksen jälkeen, jonka kuluessa yhdestäkään taajuuskaistaparista tai taajuuskaistasta ei enää ole tehty uusia tarjouksia.

Huutokaupan päättyessä kustakin taajuuskaistaparista tai taajuuskaistasta annettu korkein hyväksytty tarjous voittaa.

12 §

Tarkemmat määräykset huutokaupamenettelystä

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä huutokaupassa noudatettavasta menettelystä. Määräykset voivat koskea:

- 1) huutokauppaan ilmoittautumisen tapaa ja määräaika;
- 2) tarjousten tekemistä;
- 3) tarjousten korottamista;
- 4) tarjousten siirtämistä taajuuskaistaparien ja taajuuskaistan välillä siten, että niistä jo tehtyjen tarjousten arvo ei siirtojen johdosta laske;
- 5) huuto-oikeuden määräytymistä kullakin tarjouskierroksella;
- 6) voimassa olevan korkeimman tarjouksen määräytymistä;
- 7) huutokaupan keskeyttämistä tai peruuttamista ylivoimaisen esteen tai teknisen syyn takia;
- 8) muita vastaavia huutokaupan sääntöjä sekä sen teknistä järjestämistapaa.

13 §

Huutokauppaan osallistuminen

Yrityksen ja yhteisön, joka haluaa osallistua huutokauppaan, on tehtävä etukäteen ilmoitus osallistumisestaan Viestintävirastolle ja maksettava 286 §:ssä säädetty osallistumismaksu.

Kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettusta konsernista huutokauppaan saa osallistua vain yksi yritys.

Huutokauppaan osallistuvat yritykset eivät

saa tehdä huutokauppaan liittyvää yhteistyötä. Kiellettyinä yhteistyönä pidetään:

- 1) tarjousten sisältöä koskevia sopimuksia;
- 2) tarjousten sisältöä koskevaa tietojen vaihtoa huutokauppamenettelyn aikana; sekä
- 3) muuta osallistujien välistä toimintaa, jonka tarkoituksena on vaikuttaa huutokaupan kulkuun ja lopputulokseen.

14 §

Huutokauppamenettelyn julkisuus

Huutokauppaan ilmoittautuneen yrityksen ja yhteisön nimi ja muut ilmoittautumisen yhteydessä annetut tiedot eivät ole julkisia ennen huutokauppamenettelyn päättymistä.

Voittavat tarjoukset julkistetaan huutokauppamenettelyn päätyttyä. Muut yrityksen tai yhteisön tekemät tarjoukset ovat salassa pidettäviä. Viestintävirasto voi kuitenkin antaa huutokaupan aikana tiedon huutokaupan kullakin kierroksella annettujen tarjousten yhteenlasketusta euromäärästä. Huutokauppaan osallistuville annetaan lisäksi taajuuksista tehtyjen tarjousten lukumäärästä ja korkeimman tarjouksen euromäärästä.

Muilta osin tietojen julkisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

Viestintäviraston tulee salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tässä luvussa säädettyjä tehtäviä suorittaessaan saamiaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja valvontaa ja ohjausta varten tarpeellisia tietoja liikenne- ja viestintäministeriölle tämän pyynnöstä.

15 §

Tarjousten hylkääminen huutokaupassa

Viestintäviraston tulee hylätä yrityksen tai yhteisön huutokaupassa tekemä tarjous, jos tosiasiallinen määräysvalta yrityksessä tai yhteisössä muuttuu ennen toimiluvan myöntämistä siten, ettei yritys tai yhteisö enää täytä 13 §:ssä säädettyjä huutokauppaan osallistumisen edellytyksiä.

Viestintävirasto voi päättää hylätä yrityksen tai yhteisön tekemän tarjouksen, jos se on antanut oleellisesti vääriä tietoja huutokaupan kannalta merkityksellisistä seikoista taikka

jos se muutoin rikkoo 3 luvun säännöksiä tai huutokauppoja koskevia Viestintäviraston määräyksiä, eikä kehotuksesta huolimatta välittömästi korjaa menettelyään.

Valtioneuvosto voi päättää hylätä yrityksen tai yhteisön tekemän tarjouksen, jos sillä on erityisen painavia perusteita epäillä toimiluvan myöntämisen vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

16 §

Verkkotoimiluvan ehdot

Valtioneuvosto myöntää verkkotoimiluvan määräajaksi, enintään 20 vuodeksi.

Verkkotoimiluvassa voidaan määrittellä teleyrityksen maantieteellinen toimialue sekä verkon peittoalue.

Toimilupa voidaan liittää:

1) 1 §:ssä säädettyjä tavoitteita edistäviä vaatimuksia;

2) 243 §:ssä säädettyjä vaatimuksia tai 244 §:ssä tarkoitettuja Viestintäviraston teknisiä määräyksiä täydentäviä ehtoja, jotka koskevat viestintäverkkojen teknisiä ominaisuuksia tai taajuuksien tehokasta käyttöä;

3) ehtoja, jotka koskevat ohjelmistoluvan haltijalle varattavan kapasiteetin määrää taikka ohjelmistoluvan haltijoiden yhteistyötä kapasiteetin jakoon tai sähköiseen ohjelmoppaaseen liittyvissä kysymyksissä;

4) lähetystekniikkaa tai lähetysten salauksista koskevia ehtoja;

5) ehtoja, jotka koskevat toimiluvan haltijan velvollisuutta poistaa toiminnastaan muulle määräysten mukaiselle radioviestinnälle aiheutuvat häiriöt sekä näiden häiriöiden poistamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamista.

Verkkotoimilupa, joka koskee verkkopalvelun tarjoamista maanpäällisessä joukko- viestintäverkossa, voidaan myöntää sillä ehdolla, että toimiluvan haltija omalta osaltaan huolehtii siitä, että Yleisradio Oy sekä tämän lain 22 §:ssä ja radio- ja televisiotoiminnasta annetun maakuntalain Ålands författningssamling (2011:95) 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ohjelmistotoimiluvan haltija saavat käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

Valtioneuvoston on edellä mainituilla toi-

milupaehdoilla huolehdittava siitä, että 4 momentissa mainitut televisio- ja radiotoiminnan harjoittajat saavat kaikissa tilanteissa käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

17 §

Verkkotoimiluvan muuttaminen

Verkkotoimilupaa voidaan muuttaa toimiluvan voimassaoloaikana toimiluvanhaltijan suostumuksella ja muutoinkin, jos se on teknisessä kehityksessä, kansainvälisessä sopimusvelvoitteessa, luvanvaraisen toiminnan toimintaedellytyksessä tai markkinaolosuhteissa tapahtuvasta taikka muusta vastaavasta olennaisesta muutoksesta johtuvasta syystä välttämätöntä.

Valtioneuvoston myöntämän verkkotoimiluvan ehtoja voidaan muuttaa myös toimiluvanhaltijan hakemuksesta. Valtioneuvoston on ennen päätöksen tekemistä ilmoitettava toimiluvanhaltijalle, miten valtioneuvoston tekemä uudelleentarkastelu vaikuttaisi toimilupaan, ja annettava samalla toimiluvanhaltijalle kohtuullinen määräaika luvan muuttamista koskevan hakemuksen peruuttamiselle.

18 §

Verkkotoimiluvan siirtäminen

Verkkotoimilupaa ei saa siirtää muulle kuin samaan kirjanpitolain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettuun konserniin kuuluvalla yritykselle. Konsernin sisäisestä siirrosta on ilmoitettava välittömästi valtioneuvostolle.

Jos kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta tai vastaava tosiasiallinen määräysvalta toimiluvan haltijaan nähden muuttuu, määräysvallan muuttumisesta on ilmoitettava välittömästi valtioneuvostolle. Valtioneuvoston on päätettävä kahden kuukauden kuluessa ilmoituksesta, peruuttaako se toimiluvan.

Valtioneuvosto voi jättää toimiluvan peruuttamatta, jos on ilmeistä, että:

- 1) 10 §:ssä säädetty toimiluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät; ja
- 2) toiminta jatkuu toimiluvan ehtojen mukaisena.

Toimiluvanhaltija voi pyytää valtioneuvostolta ennakkopäätöksen määräysvallan muutoksen vaikutuksesta toimilupaan. Valtioneuvoston tulee antaa päätös kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut.

Jos määräysvalta on muuttunut yrityskaupassa, joka on kilpailulain (948/2011) mukaan ilmoitettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle tai yrityskeskittymien valvonnasta ("EY:n sulautuma-asetus") annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 mukaan Euroopan komissiolle, jäljempänä *komissio*, valtioneuvoston päätös on annettava kahden kuukauden kuluessa siitä kun yrityskaupaa koskeva asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Valtioneuvosto voi verkkotoimiluvan haltijan pyynnöstä siirtää 11 §:ssä säädettyssä huutokauppanenettelyssä myönnetyn verkkotoimiluvan, jos sillä ei ole erityisen painavia perusteita epäillä siirron estävän kilpailua tai vaarantavan radioviestinnän häiriöttömyyttä tai ilmeisesti kansallista turvallisuutta. Valtioneuvoston päätös on annettava kahden kuukauden kuluessa siirtämistä koskevan hakemuksen saapumisesta.

Verkkotoimiluvan 6 momentissa tarkoitettu siirto voidaan rajoittaa koskemaan osaa toimilupaan sisältyvistä taajuuksista. Toimiluvanhaltijan on siirtämistä koskevassa hakemuksessa selvitettävä, kuka siirron jälkeen vastaa 287 §:ssä säädetystä toimilupamaksusta.

Toimiluvanhaltijan kaikki oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät toimiluvan uudelle haltijalle. Toimiluvan siirtyessä myös siihen liittyvä 44 §:ssä säädetty taajuusvaraus tai 39 §:ssä säädetty radiolupa siirtyy kokonaan tai osittain. Toimiluvan luovuttajan on välittömästi ilmoitettava siirrosta Viestintävirastolle.

19 §

Verkkotoimiluvan peruuttaminen

Valtioneuvosto voi peruuttaa verkkotoimiluvan osaksi tai kokonaan, jos:

- 1) toimiluvanhaltija on toistuvasti ja vakavasti rikkonut tämän lain säännöksiä tai 16 §:ssä tarkoitettuja toimilupaehtoja;
- 2) toimiluvanhaltijalla, jolle on myönnetty 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimilupa, ei

enää ole toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittäviä taloudellisia voimavaroja huolehtia velvollisuuksistaan;

3) toimiluvassa tarkoitettua verkkoa ei käytetä toimintaan, johon toimiluvassa tarkoitettut radiotaajuudet on osoitettu; taikka

4) toimiluvanhaltija ei kahden vuoden kuluessa toimilupakauden alkamisesta ole tosiasiassa aloittanut toimiluvan mukaista toimintaa, ellei valtioneuvosto toimiluvanhaltijan hakemuksesta tekniseen kehitykseen tai yleiseen taloudelliseen tilanteeseen liittyvistä syistä toisin määrää.

Peruuttamisen edellytyksenä on lisäksi että verkkotoimiluvan haltija ei kehotuksesta huolimatta kohtuullisessa, vähintään kuukauden määräajassa korjaa menettelyään, saata taloudellisia voimavarojaan jälleen riittäviksi tai osoita aloittaneensa toimintaansa.

Valtioneuvosto voi peruuttaa verkkotoimiluvan, jos toimiluvanhaltija siirtää toimiluvan muulle kuin samaan konserniin kuuluvalla yritykselle siten kuin 18 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

20 §

Taajuuksien käyttöoikeuden vuokraaminen

Toimiluvanhaltija, jonka toimilupa on myönnetty 8 §:n 2 momentissa säädettyssä huutokauppanettelyssä, voi vuokrata käyttöoikeuden toimiluvassa tarkoitettuihin taajuuksiin toiselle yritykselle tai yhteisölle. Toimiluvan ja siihen liittyvän 39 §:ssä säädetyn radioluvan ja 44 §:ssä säädetyn taajuusvarauksen mukaisista velvoitteista vastaa kuitenkin edelleen toimiluvanhaltija.

Käyttöoikeuden vuokraamiseen tulee saada valtioneuvoston hyväksyntä. Valtioneuvosto voi hyväksyä toimiluvanhaltijan hakemuksesta käyttöoikeuden vuokraamisen, jos sillä ei ole erityisen painavia perusteita epäillä vuokraamisen vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta. Valtioneuvoston on päätettävä hyväksymisestä kahden kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta.

21 §

Verkkotoimiluvasta luopuminen

Toimiluvanhaltija voi luopua toimiluvasta

ilmoittamalla asiasta toimilupaviranomaiselle ennen toimilupakauden päättymistä.

Toimiluvanhaltijalta, joka on luopunut toimiluvasta kokonaan, ei peritä 287 §:ssä säädettyä toimilupamaksua jäljellä olevalta toimilupakaudelta. Toimiluvasta osittain luopuneen toimilupamaksua alennetaan vastaavasti jäljellä olevan toimilupakauden ajalta. Ennen toimiluvasta luopumista maksettuja toimilupamaksuja ei kuitenkaan palauteta.

4 luku

Ohjelmistotoimilupa digitaaliseen televisio- ja radiotoimintaan

22 §

Ohjelmistotoimilupaa edellyttävä digitaalinen televisio- ja radiotoiminta

Televisio- ja radiotoiminnan harjoittaminen digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa edellyttää ohjelmistotoimilupaa lukuun ottamatta toimintaa, jossa:

1) audiovisuaaliset sisältöpalvelut tai radiolähetykset on mahdollista vastaanottaa vain oppilaitoksessa, sairaalassa, hotellissa tai muussa vastaavassa laitoksessa; taikka

2) audiovisuaalisen sisällön tarjoaminen ei ole ohjelmien määrä tai lähetysten toistuvuus huomioon ottaen säännöllistä eikä palvelun päätarkoitus.

Yleisradio Oy saa harjoittaa Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 7 §:ssä tarkoitettua julkisen palvelun digitaalista televisio- ja radiotoimintaa ilman toimilupaa.

23 §

Ohjelmistotoimiluvan hakumenettely

Ohjelmistotoimilupa digitaaliseen televisio- ja radiotoimintaan haetaan Viestintävirastolta. Hakemuksessa on oltava:

1) hakijan nimi, yhteystiedot ja kotipaikka;

2) selvitys suunnitellusta toiminnan kestosta;

3) selvitys käytettävästä lähetystekniikasta, ohjelmiston jakelun vaatimasta enimmäiskapasiteetista ja kapasiteetin saatavuudesta;

4) selvitys hakijan vakavaraisuudesta ja kyvystä säännöllisen televisiotoiminnan harjoittamiseen;

5) selvitys 26 §:ssä asetettujen toimiluvan myöntämisedellytysten täyttämisestä, jos ohjelmistotoimilupaa haetaan yleisen edun televisiotoimintaan;

6) julkinen versio hakemuksesta, jonka Viestintävirasto voi 2 momentissa tarkoitetulla tavalla julkaista.

Jos kapasiteettia on vapaana, Viestintäviraston on viipymättä julkaistava saapunut toimilupahakemus ja ilmoitettava samalla määräjasta, jonka kuluessa muut hakijat voivat hakea ohjelmistotoimilupaa. Viestintävirasto voi tiedottaa vapaasta taajuuskapasiteetista ja mahdollisuudesta hakea toimilupaa myös omasta aloitteestaan. Ohjelmistotoimilupa voidaan myöntää aikaisintaan kuukauden kuluessa hakemuksen tai Viestintäviraston ilmoituksen julkaisemisesta.

Jos lähetykskapasiteettia on vapaana 26 §:ssä tarkoitettuun yleisen edun televisio-toimintaan, Viestintäviraston on julkaistava ilmoitus vapaana olevasta lähetykskapasiteetista ja ilmoitettava samalla määräjasta, jonka kuluessa toimiluvan hakijan on jätettävä hakemus Viestintävirastoon.

24 §

Yleisradio Oy:n oikeus televisioverkon kapasiteettiin

Toimilupaviranomaisen velvollisuutena on huolehtia siitä, että Yleisradio Oy saa käyttöönsä julkisen palvelun toiminnassa tarvitsemansa, sille 95 §:n 1 momentin nojalla annettussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyn määrän maanpäällisen televisioverkon lähetykskapasiteettia ja että yhtiö voi käyttää sitä tarkoituksenmukaisesti.

25 §

Ohjelmistotoimiluvan myöntäminen

Viestintävirasto myöntää 22 §:n 1 momentissa tarkoitettua ohjelmistotoimilupaa sitä hakeneelle, jos:

1) hakija on maksanut 285 §:ssä säädetyn hakemusmaksun;

2) hakija on vakavarainen ja sillä on ilmeinen kyky säännölliseen ohjelmistotoimiluvan mukaiseen toimintaan;

3) hakijan ei perustellusta syystä epäillä rikkovan tämän lain säännöksiä; ja

4) hakija on toimittanut riittävän selvityksen ohjelmiston jakelun järjestämisestä.

Viestintäviraston on tarvittaessa päätöstä valmistellessaan kuultava liikenne- ja viestintäministeriötä ja toimittava yhteistyössä sen kanssa.

Jos kaikille 1 momentissa säädetty edellytykset täyttävälle hakijoille ei ole osoitettavissa riittävästi lähetykskapasiteettia taikka ohjelmistotoimiluvan myöntämisellä voi olla huomattavia vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen, valtioneuvosto myöntää toimiluvan. Viestintäviraston on julkaistava tieto ja ilmoitettava samalla hakijalle asian siirtämisestä toimivaltaiselle viranomaiselle. Toimiluvan hakija voi kahden viikon kuluessa siirrosta toimittaa suunnitellulla ohjelmisisällöllä täydennetyn hakemuksen valtioneuvostolle.

Jos toimilupa-asia on siirretty valtioneuvoston ratkaistavaksi, valtioneuvoston tulee ratkaista asia kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asia on siirretty. Valtioneuvosto voi pidentää kahden kuukauden määräaikaa enintään kahdeksalla kuukaudella, jos se on hakumenettelyn tasapuolisuuden, selkeyden tai avoimuuden varmistamiseksi, hakemuksen täydentämiseksi tai muusta erityisestä syystä tarpeen. Määräjän pidentämisestä on ilmoitettava julkisesti.

Valtioneuvoston tulee toimilupa-alueella harjoitettava televisiotoiminta kokonaisuudessaan huomioon ottaen pyrkiä sananvapauden edistämiseen sekä turvaamaan ohjelmistotarjonnan monipuolisuus ja yleisön erityisryhmien tarpeet tavalla, joka parhaiten edistää 1 §:ssä säädettyjä tavoitteita.

26 §

Ohjelmistotoimiluvan myöntäminen yleisen edun televisiotoimintaan

Sananvapauden, moniarvoisen viestinnän ja televisiotarjonnan monipuolisuuden turvaamiseksi 95 §:n 1 momentin nojalla annettussa valtioneuvoston asetuksessa osoitetaan yleisen edun televisiotoimintaan tarvittava määrä kapasiteettia.

Viestintävirasto myöntää 23 §:ssä ja 25 §:n

1 momentissa säädettyä menettelyä noudattaen ohjelmistotoimiluvat tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettuihin yleisen edun kanavanippuihin.

Ohjelmistotoimilupa on myönnettävä, jos:

1) hakija on suorittanut 285 §:ssä säädetyn hakemusmaksun;

2) lähetykset ovat vapaasti vastaanotettavissa;

3) lähetyksiä voi vastaanottaa valtakunnallisesti lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa;

4) lähetykset sisältävät päivittäin suomen- tai ruotsinkielisiä ohjelmia;

5) lähetykset sisältävät päivittäin uutisia ja ajankohtaisohjelmia;

6) lähetyksiin sisältyy 211 §:ssä tarkoitettut ääni- ja tekstityspalvelut; ja

7) hakija on toimittanut riittävän selvityksen ohjelmiston jakelun järjestämisestä.

Viestintäviraston on tarvittaessa päätöstä valmistellessaan kuultava liikenne- ja viestintäministeriötä ja toimittava yhteistyössä sen kanssa.

Jos kaikille 3 momentissa säädetty edellytykset täyttävälle hakijoille ei ole osoitettavissa riittävästi lähetykskapasiteettia, taikka ohjelmistotoimiluvan myöntämisellä voi olla huomattavia vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen, valtioneuvosto myöntää toimiluvan. Viestintäviraston on julkaistava tieto ja ilmoitettava samalla hakijalle asian siirtämisestä toimivaltaiselle viranomaiselle. Toimiluvan hakija voi kahden viikon kuluessa siirrosta toimittaa suunnitellulla ohjelmasisällöllä täydennetyt hakemuksen valtioneuvostolle.

Valtioneuvoston on myönnettävä toimilupa hakijalle, joka parhaiten toteuttaa 3 momentissa ja 25 §:n 1 ja 5 momentissa säädetty edellytykset. Valtioneuvoston tulee ratkaista asia 25 §:n 4 momentissa säädettyssä määräajassa.

Yleisen edun ohjelmistotoimilupa voidaan myöntää kirjanpitolain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettua konsernista vain yhdelle yritykselle.

Toimilupaviranomaisen on huolehdittava siitä, että yleisen edun ohjelmistotoimiluvan haltija saa käyttöönsä yleisen edun televisio-toiminnassa tarvitsemansa määrän maanpäällisen televisioverkon lähetykskapasiteettia.

27 §

Ohjelmistotoimiluvan ehdot

Ohjelmistotoimiluvat myönnetään määräajaksi, enintään 10 vuodeksi.

Ohjelmistotoimiluvan haltijan, jolle on myönnetty ohjelmistotoimilupa yleisen edun televisiotoimintaan osoitettuun kanavanippuun, on täytettävä koko toimilupakauden ajan 26 §:n 3 momentissa televisiotarjonnan monipuolisuuden turvaamiseksi säädetty edellytykset.

Valtioneuvosto voi liittää ohjelmistotoimilupaan ehtoja, jotka koskevat:

1) alueellista kuuluvuutta tai näkyvyyttä;

2) vuorokautista lähetyssaikaa; taikka

3) lähetystekniikkaa ja siirtokapasiteettia.

Valtioneuvosto voi lisäksi liittää ohjelmistotoimilupaan ohjelmatoimintaa koskevia ohjelmiston monipuolisuuden ja yleisön erityisryhmien tarpeiden turvaamisen kannalta välttämättömiä ehtoja.

28 §

Lyhytaikainen ohjelmistotoimilupa

Viestintäviraston on myönnettävä ohjelmistotoimilupa lyhytaikaiseen televisio- tai radiotoimintaan digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa ilman 23 ja 25 §:ssä säädettyä menettelyä, jos ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan tämän lain säännöksiä ja toiminnan:

1) kesto on enintään kolme kuukautta; tai

2) viikoittainen kesto on enintään kahdeksan tuntia.

Toiminnan harjoittajalle, jolle 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu toimilupa on myönnetty, ei kuitenkaan voida myöntää toimilupia välittömästi toisiaan seuraaville kolmen kuukauden jaksoille.

Viestintävirasto voi myöntää toimiluvan 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun toimintaan enintään yhdeksi vuodeksi kerrallaan.

29 §

Ohjelmistotoimiluvan muuttaminen

Ohjelmistotoimiluvan myöntänyt viranomainen voi muuttaa toimilupaa sen voimas-

saoloaikana toimiluvan haltijan hakemuksesta tai suostumuksella taikka muutoinkin, jos se on välttämätöntä teknisestä kehityksestä tai kansainvälisistä sopimusvelvoitteista johtuvan taikka luvanvaraisen toiminnan toimintaedellytyksissä tai markkinaolosuhteissa tapahtuvan muutoksen tai muun vastaavan olennaisen muutoksen takia.

30 §

Ohjelmistotoimiluvan siirtäminen

Ohjelmistotoimilupaa ei saa siirtää muulle kuin samaan kirjanpitolain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettuun konserniin kuuluvalla yritykselle. Konsernin sisäisestä siirrosta on ilmoitettava välittömästi Viestintävirastolle.

Jos kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta tai vastaava tosiasiallinen määräysvalta toimiluvan haltijaan nähden muuttuu, määräysvallan muuttumisesta on ilmoitettava välittömästi toimilupaviranomaiselle, jonka on päätettävä kahden kuukauden kuluessa ilmoituksesta peruuttaako se toimiluvan määräysvallassa tapahtuneen muutoksen vuoksi.

Toimilupaviranomainen voi jättää toimiluvan peruuttamatta, jos on ilmeistä, että:

- 1) 25 ja 26 §:ssä säädetyt toimiluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät; ja
- 2) toiminta jatkuu toimiluvan ehtojen mukaisena.

Ohjelmistotoimiluvan haltija voi pyytää toimilupaviranomaiselta ennakkopäätöksen määräysvallan muutoksen vaikutuksesta toimilupaansa. Toimilupaviranomaisen tulee antaa päätös kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut.

Jos määräysvalta on muuttunut yrityskaupassa, joka on kilpailulain mukaan ilmoitettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle tai yrityskeskittymien valvonnasta annetun neuvoston asetuksen mukaan komissiolle, toimilupaviranomaisen päätös on annettava kahden kuukauden kuluessa siitä kun yrityskauppaa koskeva asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

31 §

Ohjelmistotoimiluvan raukeaminen

Televisio- tai radiotoimintaa varten myön-

netty ohjelmistotoimilupa raukeaa, jos säännöllistä toimiluvan mukaista toimintaa ei ole aloitettu viimeistään kuuden kuukauden kuluessa toimilupakauden alkamisesta tai jos säännöllinen lähetystoiminta on keskeytetty 30 vuorokautta pidemmäksi ajaksi. Toimintaa voidaan pitää toimiluvan mukaisena vain, jos sitä harjoitetaan kaikilla niillä taajuuksilla tai alueilla, joihin toimilupa oikeuttaa. Viestintäviraston on ilmoitettava toimiluvan raukeamisesta toimiluvan haltijalle. Jos ohjelmistotoimiluvan mukaista taajuuskokonaisuutta tai taajuusaluetta muutetaan, eikä toimintaa ole aloitettu viimeistään kuuden kuukauden kuluessa muutoksen voimaantulosta muutoksen kohteena olevalla alueella, ohjelmistotoimilupa raukeaa siltä osin kuin sitä on muutettu.

Toimilupaviranomainen voi myöntää luvan poiketa 1 momentissa säädetyistä, jos siihen on toiminnan edellytyksiin liittyvä erityisen painava syy. Toimiluvan haltijan on haettava poikkeuslupaa toimilupaviranomaiselta ennen kuin raukeamisen edellytykseksi säädetty aika on kulunut.

32 §

Ohjelmistotoimiluvan peruuttaminen

Ohjelmistotoimiluvan myöntänyt toimilupaviranomainen voi peruuttaa toimiluvan osaksi tai kokonaan, jos:

1) ohjelmistotoimiluvan haltija on toistuvasti ja vakavasti rikkonut tämän lain säännöksiä taikka 27 tai 37 §:ssä tarkoitettuja toimilupaehtoja;

2) toimiluvan haltijalla ei enää ole toiminnan laatua ja laajuutta huomioon ottaen riittäviä taloudellisia voimavaroja huolehtia velvollisuuksistaan.

Peruuttamisen edellytyksenä on lisäksi että toimiluvan haltija ei kehotuksesta huolimatta kohtuullisessa, vähintään kuukauden määräajassa korjaa menettelyään tai saata taloudellisia voimavarojaan jälleen riittäviksi.

Toimilupaviranomainen voi peruuttaa ohjelmistotoimiluvan, jos toimiluvan haltija siirtää toimiluvan muulle kuin samaan konserniin kuuluvalla yritykselle siten kuin 30 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Toimilupaviranomainen voi peruuttaa toimiluvan osaksi tai kokonaan, jos se on välttä-

mätöntä toimiluvanvaraiseen toimintaan osoitettujen taajuuksien taajuussuunnitelman muuttumisen vuoksi.

Jos ohjelmistotoimiluvanhaltija asetetaan konkurssiin, toimilupa lakkaa olemasta voimassa välittömästi.

33 §

Ohjelmistotoimiluvasta luopuminen

Ohjelmistotoimiluvan haltija voi luopua toimiluvasta ilmoittamalla asiasta toimiluvan myöntäneelle viranomaiselle ennen toimilukupakauden päättymistä.

5 luku

Ohjelmistotoimilupa analogiseen radiotoimintaan

34 §

Ohjelmistotoimilupaa edellyttävä analoginen radiotoiminta

Radiotoiminnan harjoittaminen analogisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa edellyttää ohjelmistotoimilupaa. Ohjelmistotoimilupa haetaan Viestintävirastolta.

Analogista radiotoimintaa, jossa toiminnan kesto on enintään kolme kuukautta, saa harjoittaa ilman ohjelmistotoimilupaa. Lisäksi vähäistä, rajatulla alueella harjoitettavaa radiotoimintaa, saa harjoittaa ilman ohjelmistotoimilupaa.

Yleisradio Oy saa harjoittaa Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettua julkisen palvelun analogista radiotoimintaa ilman ohjelmistotoimilupaa.

35 §

Analogisen radiotoiminnan ohjelmistotoimiluvan hakumenettely

Viestintäviraston on julkaistava ilmoitus analogiseen radiotoimintaan haettavista ohjelmistotoimiluvista, kun ohjelmistotoimilupa edellyttävään radiotoimintaan on osoitettu 96 §:n nojalla annetussa Viestintäviras-

ton määräyksessä vapaita taajuuksia. Viestintäviraston on samalla ilmoitettava määräajasta, jonka kuluessa toimiluvanhakijan on jätettävä hakemus Viestintävirastoon.

Hakemuksessa on oltava:

- 1) hakijan nimi, yhteystiedot ja kotipaikka;
- 2) selvitys suunnitellusta toiminnan kestosta;
- 3) selvitys hakijan vakavaraisuudesta ja kyvystä säännöllisen radiotoiminnan harjoittamiseen;
- 4) haettava taajuus tai taajuuskokonaisuus; ja
- 5) selvitys suunnitellusta kuuluvuusalueesta.

36 §

Ohjelmistotoimiluvan myöntäminen analogiseen radiotoimintaan

Viestintävirasto myöntää 34 §:ssä tarkoitetun ohjelmistotoimiluvan sitä hakeneelle, jos:

- 1) hakija on maksanut 285 §:ssä säädetyn hakemusmaksun;
- 2) hakija on vakavarainen ja sillä on ilmeinen kyky säännölliseen ohjelmistotoimiluvan mukaiseen toimintaan;
- 3) hakijan ei perustellusta syystä epäillä rikkovan tämän lain säännöksiä.

Viestintäviraston on tarvittaessa päätöstä valmistellessaan kuultava liikenne- ja viestintäministeriötä ja toimittava yhteistyössä sen kanssa.

Jos kaikille 1 momentissa säädetty edellytykset täyttävälle hakijoille ei ole osoitettavissa riittävästi taajuuksia taikka ohjelmistotoimiluvan myöntämisellä voi olla huomattavia vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen, valtioneuvosto myöntää toimiluvan. Viestintäviraston on julkaistava tieto ja samalla ilmoitettava hakijalle asian siirtämisestä toimivaltaiselle viranomaiselle. Toimiluvan hakija voi kahden viikon kuluessa siirrosta toimittaa suunnitellulla ohjelmasisällöllä täydennetyt hakemuksen valtioneuvostolle.

Valtioneuvoston tulee ratkaista asia 25 §:n 4 momentissa säädettyssä määräajassa.

Valtioneuvoston tulee toimilupa-alueella harjoitettava radiotoiminta kokonaisuudes-

saan huomioon ottaen pyrkiä sananvapauden edistämiseen sekä turvaamaan ohjelmistotarjonnan monipuolisuus ja yleisön erityisryhmien tarpeet tavalla, joka parhaiten edistää 1 §:ssä säädettyjä tavoitteita.

37 §

Analogisen radiotoiminnan ohjelmistotoimiluvan ehdot

Toimilupaviranomainen myöntää ohjelmistotoimiluvat määräajaksi, enintään 10 vuodeksi.

Ohjelmistotoimiluvassa määrätään taajuuskokonaisuus, jolla toimiluvanhaltija saa harjoittaa toimiluvanvaraista toimintaa.

Valtioneuvosto voi liittää ohjelmistotoimilupaan ehtoja, jotka koskevat alueellista kuuluvuutta ja vuorokautista lähetysaikaa.

Valtioneuvosto voi lisäksi liittää ohjelmistotoimilupaan ohjelmatoimintaa koskevia, ohjelmiston monipuolisuuden ja yleisön erityisryhmien tarpeiden turvaamisen kannalta välttämättömiä ehtoja.

Analogisen radiotoiminnan harjoittamiseen sovelletaan lisäksi 29 §:ää ohjelmistotoimiluvan muuttamisesta, 30 §:ää siirtämisestä, 31 §:ää raukeamisesta, 32 §:ää peruuttamisesta ja 33 §:ää ohjelmistotoimiluvasta luopumisesta.

38 §

Yleisradio Oy:n oikeus analogisen radioverkon taajuuksiin

Toimilupaviranomaisen velvollisuutena on huolehtia siitä, että Yleisradio Oy saa käyttöönsä julkisen palvelun toiminnassa tarvitsemansa, sille 95 §:n 1 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyn määrän radioverkon taajuuksia ja että yhtiö voi käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti.

6 luku

Radiolupa

39 §

Radiolupa

Radiolähettimien hallussapito ja käyttö

edellyttävät Viestintäviraston myöntämää radiolupaa, jollei tässä pykälässä toisin säädetä.

Radiolupa sähköisten viestintäpalvelujen käyttöön tarkoitetuille radiotaajuuksille on myönnettävä kuuden viikon kuluessa siitä, kun Viestintävirasto on saanut kaikki asian ratkaisemiseksi tarpeelliset asiakirjat. Myöntäessään radioluvan 40 §:n nojalla Viestintävirasto voi pidentää kuuden viikon määräaikaa enintään kahdeksalla kuukaudella, jos se on hakumenettelyn tasapuolisuuden, kohtuullisuuden, selkeyden tai avoimuuden varmistamiseksi, hakemusten täydentämiseksi taikka muusta erityisestä syystä tarpeen. Määräajan pidentämisestä on ilmoitettava julkisesti.

Radiolähettimen hallussapitoon ja käyttöön ei tarvita radiolupaa, jos radiolähetin toimii ainoastaan Viestintäviraston sille määräämällä yhteistaajuudella ja sen vaatimustenmukaisuus on varmistettu tässä laissa säädettyllä tavalla. Viestintävirasto voi antaa tällaisen radiolähettimen käyttöä rajoittavia määräyksiä, jotka ovat taajuuksien tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön sekä häiriöiden estämisen tai poistamisen kannalta tarpeellisia.

Viestintävirasto voi määrätä, että 3 momentissa tarkoitettun radiolähettimen hallussapidosta ja käytöstä on ennen sen käyttöönottoa tehtävä kirjallinen kerrallaan enintään viisi vuotta voimassa oleva rekisteröinti-ilmoitus.

Radiolähettimen hallussapitoon ei tarvita radiolupaa, jos radiolähetin on pysyvästi tehty teknisesti kykenemättömäksi radioviestintään tai jos muuten on selvää, että hallussapidon tarkoituksena ei ole laitteen käyttäminen radioviestintään.

Viestintävirasto antaa määräykset muun maan toimivaltaisen viranomaisen antaman luvan, muun oikeutuksen tai radiolähettimen käyttöoikeuden ilmaisevan merkin hyväksymisestä 1 momentissa tarkoitetuksi luvaksi.

Puolustusvoimat ja rajavartiolaitos eivät tarvitse radiolupaa yksinomaan sotilaalliseen maanpuolustukseen tarkoitettun radiolähettimen hallussapitoon ja käyttöön.

Vieraan valtion poliisimies ei tarvitse radiolupaa tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan

hallitusten välillä tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen (SopS 23/2001) 41 artiklassa tarkoitussa takaa-ajossa tai 40 artiklassa tarkoitussa rajan yli tapahtuvassa tarkkailussa käytettävän radiolähtetimen hallussapitoon ja käyttöön.

Vieraan valtion edustaja ei tarvitse radiolupaa valtio- tai työvierailussa käytettävän radiolähtetimen hallussapitoon ja käyttöön, jos radiolähtetimen hallussapidosta ja käytöstä on ilmoitettu Viestintävirastolle ja radiolähtetimen rakenteesta on annettu Viestintävirastolle sen pyytämät tiedot.

Televiestinnän voimavarojen antamisesta suuronnettomuuksien lievittämiseen ja pelastustoimiin tehdyssä Tampereen yleissopimuksessa (SopS 15/2005) tarkoitettu vieraan valtion henkilöstö ei tarvitse radiolupaa sopimuksessa tarkoitetuissa pelastustoimissa ja suuronnettomuuksien lievittämisessä käytettävän radiolähtetimen hallussapitoon ja käyttöön, jos radiolähtetimen hallussapidosta ja käytöstä on ilmoitettu Viestintävirastolle ja radiolähtetimen rakenteesta ja suunnitellusta käytöstä on annettu Viestintävirastolle sen pyytämät tiedot.

40 §

Radioluvan myöntäminen

Radioluvan myöntää Viestintävirasto. Hakemuksessa on esitettävä Viestintäviraston pyytämät hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot.

Jos yksittäisen radioluvan myöntämisellä voi olla vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen, Viestintäviraston on lupapäätöstä valmistellessaan kuultava liikenne- ja viestintäministeriötä ja toimittava yhteistyössä sen kanssa. Jos radioluvan myöntämisellä voi olla huomattavia vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen, valtioneuvosto myöntää radioluvan.

Radiolupa myönnetään enintään 10 vuodeksi kerrallaan. Edellä 6 §:ssä tarkoitetun toimilupaa edellyttävän teletoiminnan tarjoamiseen käytettävän radiolähtetimen tai 22 §:ssä tarkoitetun digitaalisen televisio- ja radiotoiminnan tai 34 §:ssä tarkoitetun analogisen radiotoiminnan harjoittamiseen käytettävän ra-

diolähtetimen radiolupa myönnetään kuitenkin enintään 20 vuodeksi kerrallaan.

Lain 11 §:ssä säädettyssä huutokauppamennettelyssä toimiluvan saaneelle tai tällaisen toimiluvan siirron saajalle Viestintävirasto myöntää radioluvan hakemuksesta sen jälkeen, kun toimiluvan haltija on suorittanut 287 §:ssä säädetyn toimilupamaksun ensimmäisen maksuerän.

Toiminnanharjoittajalle, jolle on myönnetty radiolupa 34 §:n 2 momentissa tarkoitettuun, enintään kolme kuukautta kestävään toimintaan, voidaan myöntää osittainkaan päällekkäiselle peittoalueelle uusi radiolupa aikaisintaan kahden kuukauden kuluttua edellisen luvan päättymisestä.

Radiolupa myönnetään 34 §:n 2 momentissa tarkoitettuun vähäiseen, rajatulla alueella harjoitettavaan radiotoimintaan enintään vuodeksi kerrallaan.

41 §

Radioluvan ja taajuusvarauksen myöntämisen edellytykset

Jollei tämän pykälän 2—4 momentista muuta johdu, radiolupa tai 44 §:ssä säädetty edellytykset täyttävä taajuusvaraus on myönnettävä, jos:

1) sitä haetaan taajuusalueelle, joka 95 §:n 1 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa tai 96 §:n 1 momentin nojalla annetussa Viestintäviraston määräyksessä on osoitettu hakemuksessa tarkoitettuun käyttöön;

2) taajuusalueelta on osoitettavissa teknisesti tarkoituksenmukaisia radiotaajuuksia hakijan käytettäväksi tai varattavaksi;

3) radiolähtetimen vaatimustenmukaisuus on varmistettu; ja

4) Viestintävirastolla ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan radioviestintää koskevia säännöksiä, määräyksiä tai radiolupaan liitettyjä ehtoja.

Jos hakijan aiemmasta radioluvasta tai taajuusvarauksesta, joka koskee samaa laiteryhmää kuin haettava uusi lupa tai varaus, on maksamatta muu kuin määrältään vähäinen erääntynyt maksu, lupa tai varaus voidaan jättää myöntämättä.

Jos hakijan tarkoituksena on harjoittaa

6 §:ssä tarkoitettua toimiluvanvaraista teletointaa tai 22 §:ssä tarkoitettua toimiluvanvaraista televisiotoimintaa taikka 34 §:ssä tarkoitettua radiotoimintaa, radiolupaa tai radiotaajuuksien varausta ei voida myöntää, jos hakijalla ei ole tarvittavaa verkko- tai ohjelmistotoimilupaa.

Jos radiolupa tai radiotaajuuksien varaus voidaan radiotaajuuksien niukkuuden vuoksi myöntää vain osalle hakijoista, se on myönnettävä niille hakijoille, joiden toiminta parhaiten edistää 1 §:ssä säädettyjä lain tavoitteita.

Radioluvan hakija tai haltija taikka tarvittaessa myös muu teleyritys on velvollinen antamaan Viestintävirastolle sen pyytämät 4 momentissa tarkoitettua lupapäätöksen tekemisessä tarvittavat tiedot.

42 §

Lupaehdot

Viestintävirasto voi liittää radiolupaansa taajuuksien tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön, viestintämarkkinoiden tehokkuuden ja radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen kannalta tarpeellisia ehtoja. Viestintävirasto voi lisäksi lupaehdoissa määrätä, että radiolupaa on säilytettävä radiolähtetimen välittömässä läheisyydessä.

Suuren häiriöriskin aiheuttavan radiolähtetimen lupaehdoissa voidaan määrätä, ettei lähetintä saa ottaa käyttöön, ennen kuin Viestintävirasto on tarkastuksen perusteella hyväksynyt käyttöönoton. Viestintävirasto määrää ne radiolähtetinjajit, joiden katsotaan aiheuttavan suuren häiriöriskin, ja antaa tarkemmat määräykset niiden tarkastusmenettelystä sekä lähtetinjajien säätämisestä ja muista siihen verrattavista käyttöönoton hyväksymisen edellytyksistä.

43 §

Kuulemisvelvollisuus

Teleyrityksiä ja viestintäpalvelujen käyttäjiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus esittää käsityksensä yleiseen teletointaan

tarkoitettua radioluvan myöntämisestä, 39 §:n 3 momentin nojalla annettavasta Viestintäviraston määräyksestä, 95 §:n 1 momentin nojalla annettavasta valtioneuvoston asetuksesta sekä 96 §:n 1 momentin nojalla annettavasta Viestintäviraston määräyksestä ennen sen antamista. Teleyrityksiä ja viestintäpalvelujen käyttäjiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus kuukauden kuluessa esittää käsityksensä säännöksen, päätöksen tai määräyksen muuttamisesta. Poikkeuksellisissa tilanteissa kuukauden määräajasta voidaan poiketa. Jos ehdotetut muutokset ovat vähäisiä ja niistä on sovittu radioluvan haltijan kanssa, kuulemisvelvollisuutta ei ole.

44 §

Radiotaajuuksien varaus

Ennen radioluvan hakemista radiolähtetimen käyttöön tarvittaviin radiotaajuuksiin voidaan hakea varaus, jos se on perusteltua radiojärjestelmän suunnittelun tai toteuttamisen vuoksi taikka jos radiolähtetimen hankkiminen edellyttää ennakkotietoa käytettävissä olevista radiotaajuuksista.

Taajuusvaraus myönnetään enintään vuodeksi kerrallaan. Varaus raukeaa, kun varauksessa tarkoitettua radiolähtetimen käyttöön myönnetään 39 §:ssä säädetty radiolupa.

45 §

Taajuusvarauksen myöntäminen

Taajuusvarauksen myöntää Viestintävirasto. Hakemuksessa on esitettävä Viestintäviraston pyytämät hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot.

Viestintävirasto myöntää 6 §:ssä tarkoitettua verkkotoimilupaa ja 34 §:ssä tarkoitettua ohjelmistotoimilupaa haltijalle taajuusvarauksen toimiluvan voimaantulosta lukien ilman hakemusta.

Jos 6 §:ssä säädetyn verkkotoimilupaa tai 34 §:ssä säädetyn ohjelmistotoimilupaa mukaisen toiminnan radioluvan voimassaolo lakkaa toimiluvan ollessa vielä voimassa, taajuusvaraus tulee uudelleen voimaan ilman hakemusta.

46 §

Radioluvan uusiminen hakemuksetta

Viestintävirasto voi uusia myöntämänsä radioluvan ilman radioluvan haltijan hakemusta enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan, jos luvanhaltija on antanut uusimiseen kirjallisen suostumuksensa.

Viestintävirasto voi olla uusimatta radiolupaa, jos 41 §:ssä säädetty radioluvan myöntämisen edellytykset eivät täyty tai 49 §:ssä säädetty radioluvan peruuttamisen edellytykset täytyvät.

47 §

Radioluvan muuttaminen

Viestintävirasto voi radioluvan voimassa ollessa muuttaa lupaehtoja ilman luvanhaltijan suostumusta, jos se on välttämätöntä radiotaajuudelle vahvistetun käyttösuunnitelman muuttumisen, taajuuksia koskevien määräysten tai kansainvälisten sopimusvelvoitteiden vuoksi taikka jos se on perusteltua radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen taikka radiotaajuusalueen ensisijaisen käyttötarkoituksen mukaisen käytön vuoksi.

Verkkotoimiluvan haltijan, jolle on myönnetty 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu verkko-toimilupa, radioluvan ehtoja voidaan muuttaa myös, jos se on välttämätöntä markkinoilla toimivan teleyrityksen taloudellisissa tai teknisissä toimintaedellytyksissä tapahtuvan muutoksen vuoksi taikka johtuu uuden teleyrityksen tulosta markkinoille, tai vastaavasta muusta markkinaolosuhteiden muutoksen aiheuttamasta tarpeesta järjestellä uudelleen radiotaajuuksien käyttöä.

Radioluvan ehtoja voidaan muuttaa radioluvan haltijan hakemuksesta. Jos sähköisten viestintäpalvelujen tarjontaa koskevan radioluvan haltija hakee muutosta radioluvan ehtoihin, Viestintäviraston on ennen ratkaisun antamista ilmoitettava radioluvan haltijalle, miten Viestintäviraston tekemä uudelleentarkastelu vaikuttaisi radiolupaan, ja annettava samalla radioluvan haltijalle kohtuullinen määräaika hakemuksen peruttamiseen.

Jos sähköisten viestintäpalvelujen tarjontaan käytettävää teknologiaa ei ole toimilu-

vassa erikseen määrätty, toimiluvanhaltijan on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava Viestintävirastolle verkossa käytettävä teknologia. Jos toimiluvanhaltija muuttaa käytettävää teknologiaa, sen on ennen muutoksen toteuttamista ilmoitettava siitä Viestintävirastolle.

48 §

Radioluvan siirtäminen ja vuokraaminen

Muun kuin verkko- tai ohjelmistotoimilupaa edellyttävään toimintaan tarkoitettua radioluvan saa siirtää. Radioluvassa voidaan kuitenkin kieltää luvan siirtäminen, jos radiolähettimen käyttäminen edellyttää 265 §:ssä tarkoitettua pätevyystodistusta tai luvan siirtämisellä voi olla huomattavia vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen.

Siirrosta on viipymättä ilmoitettava Viestintävirastolle. Viestintävirasto voi kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta hylätä radioluvan siirron, jos on ilmeistä, että 41 §:ssä säädetty radioluvan hylkäämisen edellytykset täytyvät.

Radioluvan siirtämiseksi ei katsota luvan luovuttamista sen haltuun, jolle luvanhaltija vuokraa tai muuten antaa radiolähettimensä väliaikaisesti käytettäväksi. Luvanhaltija vastaa tällöinkin siitä, että radiolähetintä käytetään lupaehtojen mukaisesti.

Jos luvanhaltija sulautuu osakeyhtiölaissa (624/2006) tarkoitettulla tavalla toiseen osakeyhtiöön, radiolupa siirtyy vastaanottavalle yhtiölle. Jos luvanhaltijan liiketoiminta, johon radiolupa liittyy, kokonaisuudessaan luovutetaan, radiolupa siirtyy vastaanottajalle. Jos radioluvan haltija asetetaan konkurssiin ja konkurssipesän hallinto viipymättä ilmoittaa Viestintävirastolle, että konkurssipesä jatkaa luvanhaltijan elinkeinotoimintaa, radiolupa siirtyy konkurssipesälle.

49 §

Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos:

1) luvanhaltija 330—332 §:n mukaisesti määrättyistä toimenpiteistä huolimatta vakavasti tai toistuvasti radioviestinnän häiriöttömyyden kannalta olennaisella tavalla rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tai lupaehtoja taikka olennaisesti rikkoo radiolupa- tai radiotaajuuksien varaukseen liittyvää maksuvelvollisuutta;

2) luvanhaltija tahallaan tai huolimattomuudesta lähettää radiolähettimellä rikoslain (39/1889) 34 luvun 10 §:ssä tarkoitetun perättömän vaarailmoituksen taikka muulla tavalla häiritsee tai haittaa turvallisuusradioviestintää;

3) luvanhaltija ei käytä luvassa osoitettuja radiotaajuuksia eikä ota niitä käyttöön Viestintäviraston asettamassa kohtuullisessa määräjassa;

4) radiolähetin käyttää radiotaajuuksia epätarkoituksenmukaisella tavalla teknisten ominaisuuksiensa vuoksi;

5) 96 §:n 6 momentissa tarkoitetut edellytykset luvan haltijan käytössä olevan taajuusalueen toissijaiseen käyttöön eivät täyty;

6) televisio- ja radiotoimintaa varten myönnetty ohjelmistotoimilupa lakkaa olemasta voimassa;

7) 6 §:ssä tarkoitettu verkkotoimilupa lakkaa olemasta voimassa; taikka

8) Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset edellyttävät peruuttamista.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun määräajan asettamis päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

50 §

Päätös häiriösuojauksesta

Viestintävirasto voi radiotaajuuksien käyttäjän hakemuksesta päättää toimenpiteistä kiinteän radiovastaanottoaseman suojaamiseksi häiriöiltä, jos päätös voidaan tehdä tuottamatta muille radiotaajuuksien käyttäjille suojauksella saavutettavaan etuun nähden kohtuutonta taloudellista tai muuta vahinkoa.

Päätöksessä, joka on voimassa enintään kymmenen vuotta kerrallaan, voidaan asettaa suojattavan aseman rakennetta, sijaintia ja

käyttöä koskevia ehtoja. Päätös voidaan peruuttaa tai sen ehtoja muuttaa, jos päätöstä tehtäessä vallinneet olosuhteet muuttuvat olennaisesti.

III OSA

VELVOLLISUUKSIEN ASETTAMINEN JA YLEISPALVELU

7 luku

Velvollisuuksien perusteet

51 §

Markkinamäärittely

Viestintäviraston on säännöllisin väliajoin määriteltävä merkitykselliset viestintämarkkinat, joista se tekee markkina-analyysin 52 §:n mukaisesti.

52 §

Markkina-analyysi ja päätös huomattavasta markkinavoimasta

Viestintäviraston on kilpailutilanteen selvittämiseksi tehtävä merkityksellisiksi määritellyistä tukku- ja vähittäismarkkinoista säännöllisin väliajoin markkina-analyysi. Markkina-analyysi on tehtävä viimeistään kahden vuoden kuluttua komission antamasta markkinasuosituksesta, jos kyseessä on aiemmin määrittelemättömät markkinat ja vähintään kolmen vuoden välein, jos kyseessä ovat jo aiemmin määritellyt markkinat. Kolmen vuoden määräaika voidaan pidentää enintään kolmella vuodella, jos Viestintävirasto pyytää sitä komissiolta, eikä komissio kiellä sitä kuukauden kuluessa pyynnöstä.

Jos kyseessä ovat valtion rajat ylittävät markkinat, Viestintäviraston on markkina-analyysiä tehdessään toimittava yhteistyössä Euroopan talousalueeseen kuuluvan asianomaisen jäsenvaltion, jäljempänä *ETA-valtio*, sääntelyviranomaisen kanssa.

Viestintäviraston on päätöksellään määrättävä yritys huomattavan markkinavoiman yritykseksi, jos sillä markkina-analyysin perusteella havaitaan olevan tietyillä markkinoilla yksin tai yhdessä muiden kanssa sellaista ta-

loudellista vaikutusvaltaa, jonka turvin se voi toimia huomattavassa määrin riippumattomana kilpailijoista, kuluttajista tai muista käyttäjistä. Yrityksellä, jolla on tietyillä markkinoilla huomattava markkinavoima, voidaan katsoa olevan sama asema myös niihin läheisessä yhteydessä olevilla markkinoilla, jos yritys kykenee laajentamaan markkinavoimaansa ensimmäisiltä markkinoilta niihin läheisessä yhteydessä oleville markkinoille ja siten vahvistamaan markkinavoimaansa myös näillä markkinoilla.

Viestintäviraston on muutettava huomattavaa markkinavoimaa koskevaa päätöstä, jos markkina-analyysin perusteella markkinoiden kilpailutilanteesta havaitaan tapahtuneen merkityksellisiä muutoksia. Viestintäviraston on päätöksellään poistettava yritykseltä huomattavan markkinavoiman asema tietyillä markkinoilla, jos markkina-analyysin perusteella havaitaan, ettei yrityksellä enää ole 3 momentissa tarkoitettua huomattavaa markkinavoimaa.

53 §

Tukkumarkkinoilla huomattavan markkinavoiman yritykselle asetettavat velvollisuudet

Viestintäviraston on päätöksellään asetettava huomattavan markkinavoiman yritykselle 56, 61 ja 65 §:ssä sekä 10 luvussa tarkoitettuja velvoitteita, jos ne ovat tarpeen kilpailun esteiden poistamiseksi tai kilpailun edistämiseksi kyseisillä merkityksellisillä markkinoilla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen velvollisuuksien tulee olla oikeassa suhteessa tavoiteltavaan päämäärään, ja niitä asetettaessa tulee erityisesti ottaa huomioon:

1) käyttöoikeuden tekninen ja taloudellinen tarkoituksenmukaisuus markkinoiden kehitysaste ja käyttöoikeuden laatu huomioon ottaen;

2) käyttöoikeuden toteuttamiskelpoisuus käytettävissä oleva kapasiteetti huomioon ottaen;

3) tietosuojan ja tietoturvaan liittyvät vaatimukset;

4) huomattavan markkinavoiman yrityksen tekemät investoinnit ja riskit;

5) tarve turvata kilpailu pitkällä aikavälillä;
6) asiaan liittyvät teollis- ja tekijänoikeudet;

7) eurooppalaisten palvelujen tarjoaminen.

Huomattavaa markkinavoimaa koskevassa päätöksessään Viestintäviraston on arvioitava yrityksille asetettavien velvollisuuksien vaikutukset markkinoille.

Viestintäviraston on muutettava 1 momentissa tarkoitettua päätöstä, jos 1 tai 2 momentissa tarkoitetuissa seikoissa taikka markkinoiden kilpailutilanteesta tapahtuu merkityksellisiä muutoksia.

54 §

Vähittäismarkkinoilla huomattavan markkinavoiman yritykselle asetettavat velvollisuudet

Viestintäviraston on päätöksellään asetettava vähittäismarkkinoilla toimivalle huomattavan markkinavoiman yritykselle tarpeen mukaan 2 momentissa tarkoitettuja tehokkaan kilpailun turvaamiseksi välttämättömiä lisävelvoitteita, jos Viestintävirasto vähittäismarkkinoista tehdyn markkina-analyysin perusteella toteaa, että määritellyillä vähittäismarkkinoilla ei ole kilpailua ja tukkumarkkinoilla toimivalle huomattavan markkinavoiman yritykselle asetetut velvoitteet eivät riittävästi edistä kilpailua vähittäismarkkinoilla.

Viestintävirasto voi 1 momentissa tarkoitettua tavoitteen saavuttamiseksi määrätä, että vähittäismarkkinoilla toimiva huomattavan markkinavoiman yritys ei saa:

1) periä kohtuuttomia hintoja;

2) estää markkinoille pääsyä tai rajoittaa kilpailua perusteettoman alhaisella hinnoittelulla;

3) suosia tiettyjä käyttäjiä epäasiallisella tavalla;

4) sitoa tiettyä tuotetta tai palvelua muihin tuotteisiin tai palveluihin.

Asetettua lisävelvoitteen tulee olla oikeassa suhteessa sillä tavoiteltavaan päämäärään.

Viestintäviraston on muutettava 1 momentissa tarkoitettua päätöstä, jos markkinoiden kilpailutilanteesta tapahtuu merkityksellisiä muutoksia.

55 §

Muun kuin huomattavan markkinavoiman aseman perusteella asetettavat velvollisuudet

Viestintävirasto voi päätöksellään asettaa teleyritykselle sekä 57 §:n 2 momentissa tarkoitettulle yritykselle tässä laissa jäljempänä säädettyin edellytyksin muunkin kuin huomattavan markkinavoiman perusteella 57 §:n mukaista käyttöoikeuden luovutusta tai 62 §:n mukaista yhteenliittämistä koskevia sekä mainittuun käyttöoikeuden luovutukseen tai yhteenliittämiseen liittyviä 67—69, 72 ja 74 §:n mukaisia velvollisuuksia.

Asetettujen velvollisuuksien on oltava puolueettomia, avoimia, oikeasuhtaisia ja syrjimättömiä.

Viestintäviraston on muutettava 1 momentissa tarkoitettua päätöstä, jos velvollisuuden asettamisen edellytyksenä olleissa olosuhteissa tapahtuu merkityksellisiä muutoksia.

8 luku

Käyttöoikeuden luovutukseen liittyvät velvollisuudet

56 §

Huomattavan markkinavoiman perusteella asetettavat käyttöoikeuden luovutukseen liittyvät velvollisuudet

Viestintävirasto voi 53 §:n mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden luovuttaa kohtuulliseksi katsottava käyttöoikeus viestintäverkkoon taikka viestintäverkkoon tai viestintäpalveluun liittyvään liitännäistoimintoon tai liitännäispalveluun. Tällainen käyttöoikeus voi sisältää velvollisuuden:

- 1) luovuttaa käyttöoikeus viestintäverkkoon ja verkon osiin;
- 2) luovuttaa käyttöoikeus viestintäverkon kapasiteettiin;
- 3) tarjota rinnakkain sijoittamista ja muita liitännäistoimintojen yhteiskäyttötapoja, mukaan lukien kaapelikanavien, -laitteiden ja radiomastojen käyttöoikeuden luovuttaminen;
- 4) luovuttaa käyttöoikeus sellaisiin liitännäispalveluihin, jotka mahdollistavat viestintä-

taiverkon tai viestintäpalvelun tarjoamisen tai tukevat palvelujen tarjoamista kyseisen verkon tai palvelun kautta;

5) tarjota matkaviestinverkkojen verkkovierailuihin liittyviä toimintoja ja muita palveluja, joita tarvitaan päästä päähän -palvelujen yhteen toimivuuden varmistamiseksi käyttäjälle saakka;

6) mahdollistaa toisen teleyrityksen tarjoamien puhelinpalvelujen käyttäminen sekä puhelukohtaisesti valintakoodin avulla että käyttämällä sellaista ennalta valintaa, joka voidaan tarvittaessa ohittaa valintakoodilla;

7) luovuttaa muun edellä mainittuihin rinnastettavan kohtuulliseksi katsottavan 1 momentissa tarkoitettun käyttöoikeuden.

Viestintävirasto voi liittää 1 momentissa tarkoitettuun käyttöoikeuden luovutusvelvollisuuteen määräaikoja koskevia ehtoja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos käyttöoikeuden luovutus johtaa tietosuojan tai kansallisen turvallisuuden vaarantumiseen tai se on yrityksen kannalta teknisesti epätarkoituksenmukaista tai muutoin kohtuutonta.

57 §

Muun kuin huomattavan markkinavoiman perusteella asetettavat käyttöoikeuden luovutukseen liittyvät velvollisuudet

Viestintävirasto voi 55 §:n mukaisella päätöksellä asettaa teleyritykselle muun kuin huomattavan markkinavoiman perusteella velvollisuuden luovuttaa käyttöoikeus:

- 1) toiselle teleyritykselle tilaajayhteyden tai sen osaan, tilaajayhteyden välityskykyyn tai tilaajayhteyden siirtokapasiteettiin rinnakkaiskäyttöä varten sekä vähäiseen laitelaan, jos teleyritys hallitsee käyttäjien yhteyksiä viestintäverkkoon ja velvollisuuden asettaminen on käyttäjien edun varmistamiseksi välttämätöntä;
- 2) digitaalisen television tai radion sähköiseen ohjelmaoppaaseen, jos se on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että tiedot 227 §:ssä tarkoitettun siirtovelvoitteen piiriin kuuluvista digitaalisista televisio- ja radiolähetyksistä saatetaan yleisön saataville sähköisessä ohjelmaoppaassa;
- 3) televisio- tai radiojärjestelmän ohjel-

mointirajapintaan, jos se on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että 227 §:ssä tarkoitettujen siirtovelvoitteiden piiriin kuuluvat digitaaliset televisio- ja radiolähetykset voidaan liittää käytössä olevaan ohjelmointirajapintaan;

4) kaapelikanavaan tai radiomaston antennipaikkaan sekä siihen liittyvään laitetilään, jos rinnakkaisen kaapelikanavan tai radiomaston rakentaminen ei ole tarkoituksenmukaista ympäristönsuojelusta, luonnonsuojelusta tai maankäytön suunnittelusta johtuvasta taikka muusta näihin verrattavasta syystä.

Viestintävirasto voi asettaa 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua antennipaikkaa ja laittilan vuokrausvelvollisuuden mainitussa kohdassa tarkoitetuilla perusteilla myös muulle yritykselle kuin teleyritykselle, jos yritys vuokraa antennipaikkaa ja siihen liittyvää laittilaa jollekin teleyritykselle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos käyttöoikeuden luovutus johtaa kansallisen turvallisuuden tai tietosuojan vaarantumiseen tai se on yrityksen kannalta teknisesti epätarkoituksenmukaista tai muutoin kohtuutonta.

58 §

Rinnakkain sijoittaminen ja yhteiskäyttö

Viestintävirasto voi velvoittaa verkkoyrityksen sallimaan toiselle teleyritykselle omaisuuden yhteiskäytön tai rinnakkain sijoittamisen, jos verkkoyritys on sijoittanut:

1) 233 §:ssä tarkoitettulla tavalla telekaapelin tai radiomaston, siihen liittyvän laitteen, kaapelin, vähäisen rakennelman taikka pylvään toisen omistamalle tai hallitsemalle alueille;

2) 233 §:ssä tarkoitettulla tavalla matkaviestinverkon tukiaseman, siihen liittyvän laitteen tai kaapelin toisen omistamaan tai hallitsemaan rakennukseen; taikka

3) 236 §:ssä tarkoitettulla tavalla kiinnittänyt rakennuksiin tai rakennelmiin tarpeellisia laitteita.

Viestintävirasto voi asettaa 1 momentissa tarkoitettua velvoitteen, jos rakentamista tai sijoittamista ei muutoin voida järjestää tyydyttävällä tavalla ja kohtuullisin kustannuksin. Velvoitteen asettamisen edellytyksenä on

lisäksi, ettei sillä estetä tai rajoiteta kohtuuttomasti verkkoyrityksen omaa käyttöä.

Jolleivät asianosaiset sovi yhteiskäyttöön tai rinnakkain sijoittamiseen liittyvistä kustannuksista, Viestintävirasto voi määrätä aiheutuvien kustannusten jakamisesta.

59 §

Oma käyttö tai kohtuullinen tuleva tarve

Edellä 56 tai 57 §:n nojalla asetetusta velvollisuudesta huolimatta velvollisuutta ei ole, jos käyttöoikeuden kohde on teleyrityksen tai 57 §:n 2 momentissa tarkoitettua yrityksen omassa käytössä taikka se on tarpeen sen omaa kohtuullista tulevaa tarvetta varten.

9 luku

Yhteenliittäminen

60 §

Neuvottelovelvollisuus

Yhteenliittämisellä tarkoitetaan eri viestintäverkkojen aineellista ja toiminnallista yhdistämistä sen varmistamiseksi, että käyttäjät pääsevät toisen teleyrityksen viestintäverkkoon ja viestintäpalveluihin.

Verkkoyritys on velvollinen neuvottelemaan vilpittömästi toisen verkkoyrityksen kanssa yhteenliittämisestä.

61 §

Yhteenliittämisvelvollisuus huomattavan markkinavoiman perusteella

Viestintävirasto voi 53 §:n mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden liittää viestintäverkko yhteen toisen teleyrityksen viestintäverkon kanssa (*yhteenliittämisvelvollisuus*). Tällöin sen on neuvoteltava yhteenliittämisestä toisen verkkoyrityksen kanssa ehdoin, jotka eivät ole ristiriidassa mainitulla päätöksellä asetettujen velvoitteiden kanssa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua yhteenliittämisvelvollisuuden lisäksi Viestintävirasto voi asettaa velvollisuuden tehdä palveluista

yhteentoimivia toisen teleyrityksen palvelujen kanssa siinä laajuudessa kuin se on välttämätöntä.

Teleyrityksen, jolle Viestintävirasto on asettanut yhteenliittämismuutoksen, on noudatettava 63 ja 64 §:n säännöksiä, jos yhteenliittämismuutoksen sisällöstä ei muutoin päästä sopimukseen.

62 §

Muulla perusteella asetettava yhteenliittämismuutoksen velvollisuus

Viestintävirasto voi 55 §:n mukaisella päätöksellä asettaa teleyritykselle:

1) 61 §:n mukaisen yhteenliittämismuutoksen, jos teleyritys hallitsee käyttäjien yhteyksiä viestintäverkkoon ja velvollisuuden asettaminen on viestintäverkkojen yhteenliittämismuutoksen varmistamiseksi välttämätöntä; ja

2) 1 kohdassa tarkoitetun yhteenliittämismuutoksen lisäksi velvollisuuden tehdä palveluistaan yhteentoimivia toisen teleyrityksen palvelujen kanssa siinä laajuudessa kuin se on välttämätöntä.

63 §

Yhteenliittämisen toteuttaminen

Verkkojen yhteenliittäminen on tehtävä yhteenliittämistä pyytävän verkkoyrityksen osoittamassa kohdassa, jollei se ole teknisesti epätarkoituksenmukaista tai kohtuutonta yhteenliittämismuutoksen teleyrityksen kanalta.

Yhteenliittäminen on tehtävä niin nopeasti kuin se on teknisesti mahdollista.

Yhteenliittämismuutoksesta teleyritykseltä perittävä korvaus yhteenliittämistä pyytävän verkkoyrityksen puhelinverkon käytöstä ei saa olla kohtuuton.

64 §

Kansainvälisten puhelinverkkojen yhteenliittäminen

Puheviestintä ulkomaille on ohjattava kansainväliseen telepalveluun kansainvälistä puhelinpalvelua tarjoavan teleyrityksen valitseman kaukopuhelinpalvelun kautta.

Jokaisesta yleisestä kansainvälisestä puhelinpalvelusta tulee olla pääsy kaikkiin paikallispuhelinpalveluihin.

65 §

Puhelinverkon käytöstä perittävä korvaus

Yhteenliittämismuutoksen teleyrityksen on hinnoiteltava erikseen toiselta teleyritykseltä perittävä korvaus verkon käytöstä puheyhteyden muodostamiseen silloin, kun yhteys muodostetaan teleyrityksen verkosta toisen teleyrityksen verkkoon (*nouseva liikenne*) ja yhteys muodostetaan:

1) ilmaisnumeroon; taikka

2) palvelunumeroon tai valtakunnalliseen tilaajanumeroon.

Viestintävirasto voi 53 §:n mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden hinnoitella erikseen muukin kuin 1 momentissa tarkoitettu nouseva liikenne.

Yhteenliittämismuutoksen teleyrityksen on hinnoiteltava erikseen toiselta teleyritykseltä perittävä korvaus verkon käytöstä puheyhteyden muodostamiseen silloin, kun yhteys muodostetaan toisen teleyrityksen verkosta teleyrityksen verkkoon (*laskeva liikenne*).

66 §

Määräalennusten kielto

Yhteenliittämismuutoksen teleyrityksen puhelinverkkojen yhteenliittämistä perimä korvaus ei saa riippua välitetyn viestinnän määrästä.

10 luku

Muut velvollisuudet

67 §

Käyttöoikeuden luovutusvelvollisuuteen liittyvät tekniset velvoitteet

Viestintävirasto voi käyttöoikeuden luovutusvelvollisuutta ja yhteenliittämistä koskevassa päätöksessään asettaa teleyritykselle ja 57 §:n 2 momentissa tarkoitettulle yritykselle sellaisia teknisiä velvoitteita ja luovutusvel-

vollisuuden käyttöä koskevia ehtoja, jotka ovat välttämättömiä, jotta käyttöoikeuden luovutusvelvoite voidaan teknisesti toteuttaa.

68 §

Syrjimättömyysvelvollisuus

Viestintävirasto voi 53 tai 55 §:n mukaisella päätöksellä asettaa teleyritykselle ja 57 §:n 2 momentissa tarkoitettulle yritykselle käyttöoikeuden luovutusta tai yhteenliittämistä koskevan syrjimättömyysvelvollisuuden.

Syrjimättömyysvelvollisuudella tarkoitetaan velvollisuutta noudattaa hinnoittelua (*syrjimätön hinnoittelu*) tai ehtoa (*syrjimätön ehto*), joka kohtelee samanlaisessa tilanteessa olevia teleyrityksiä tasapuolisesti. Jos teleyritys tai 57 §:n 2 momentissa tarkoitettu yritys käyttää tiettyä palvelua itse tai tarjoaa sitä tytäryhtiölleen tai muulle sellaiselle taholle, sen on tarjottava vastaavaa palvelua vastaavin ehdoin ja vastaavanlaatuisena kilpailevalle teleyritykselle.

69 §

Avoimuutta koskevat velvollisuudet

Viestintävirasto voi 53 tai 55 §:n mukaisella päätöksellä asettaa teleyritykselle ja 57 §:n 2 momentissa tarkoitettulle yritykselle avoimuutta koskevia velvollisuuksia, joiden mukaan teleyrityksen on julkaistava käyttöoikeuden luovuttamisen tai yhteenliittämisen kannalta merkitykselliset tiedot, kuten palvelun toimitusehdot, tekniset eritelmät, hinnasto sekä tehdyt sopimukset siltä osin, kun ne eivät sisällä liikesalaisuuksia tai luottamuksellisia tietoja.

Jos teleyritykselle tai 57 §:n 2 momentissa tarkoitettulle yritykselle on asetettu 68 §:ssä tarkoitettu syrjimättömyysvelvollisuus, sille voidaan asettaa velvollisuus julkaista käyttöoikeutta tai yhteenliittämistä koskeva viitetarjous. Viitetarjouksen on oltava niin yksilöity, etteivät käyttöoikeuden pyytäjät joudu maksamaan tuotteista, jotka eivät ole tarjottavan palvelun kannalta välttämättömiä.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, Viestintäviraston on velvoitettava

yritys julkaisemaan viitetarjous, jos teleyritykselle on asetettu velvollisuus luovuttaa käyttöoikeus viestintäverkkoon tai sen osaan. Tällaisen viitetarjouksen tulee sisältää vähintään käyttöoikeuden luovuttamisen kannalta merkitykselliset tiedot.

70 §

Kirjanpidollinen eriyttämisvelvollisuus

Viestintävirasto voi 53 §:n mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden eriyttää kirjanpidossa säännelty toiminta teleyrityksen muusta palvelun tarjonnasta, jos se on tarpeen syrjimättömyysvelvollisuuden valvomiseksi.

Viestintäviraston on yksilöitävä päätöksessään eriyttämisen kohteena olevat tuotteet ja palvelut, eriyttämismenettelyllä selvitettävät tiedot sekä eriyttämismenettelyn pääpiirteet.

Teleyrityksen tilintarkastajien on tarkastettava eriyttämislaskelmat ja annettava niistä erillinen lausunto teleyritykselle.

Eriyttämislaskelmat ja tilintarkastajan lausunto on toimitettava Viestintävirastolle.

71 §

Käyttöoikeuden ja yhteenliittämisen hinnoittelua koskevat velvollisuudet

Viestintävirasto voi 53 §:n mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle käyttöoikeuden ja yhteenliittämisen hinnoittelua koskevia velvollisuuksia, jos 52 §:n mukainen markkina-analyysi osoittaa, että markkinoilla ei ole todellista kilpailua ja että huomattavan markkinavoiman yrityksellä on sen vuoksi mahdollisuus pitää hintaa liian korkealla tasolla tai harjoittaa hintapainostusta viestintäpalvelujen käyttäjille haitallisella tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus voi koskea säännellyn tuotteen tai palvelun hinnoittelua ja hinnan asettamista. Viestintävirasto voi asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden noudattaa käyttöoikeuden luovutuksessa tai yhteenliittämisessä:

1) kustannussuuntautunutta hinnoittelua;

2) vähittäishinnasta tehtävään vähennykseen perustuvaa hinnoittelua; tai

3) oikeudenmukaista ja kohtuullista hinnoittelua.

Kustannussuuntautuneella hinnalla tarkoitetaan hintaa, joka on kohtuullinen ottaen huomioon tehokkaan toimijan kustannukset säännellyn tuotteen tai palvelun tuottamisesta. Kustannussuuntautuneen hinnan määrittämisessä voidaan ottaa huomioon vastavilla kilpailuilla markkinoilla vallitseva hintataso.

Asettaessaan 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun velvollisuuden noudattaa kustannussuuntautunutta hinnoittelua, Viestintävirasto voi velvoittaa huomattavan markkinavoiman yrityksen myös noudattamaan säännellyn tuotteen tai palvelun hinnoittelussa Viestintäviraston etukäteen määrittämää enimmäishintaa. Enimmäishinta voidaan asettaa, jos hinnoitteluelvoitteen vastainen hinnoittelu aiheuttaisi vakavaa haittaa kyseisillä markkinoilla eikä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua velvoitetta voida pitää riittävänä kilpailun esteiden poistamiseksi tai kilpailun edistämiseksi näillä markkinoilla. Enimmäishinta voidaan asettaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Edellä 1—4 momentissa tarkoitettujen hinnoitteluelvollisuuksien tulee:

1) edistää viestintämarkkinoiden tehokkuutta ja kestävästä kilpailusta;

2) tuottaa hyötyä viestintäpalvelujen käyttäjille;

3) olla kohtuullisia suhteessa niillä tavoiteltaviin päämääriin;

4) kannustaa yritystä investointeihin tulevaisuudessa; ja

5) sallia kohtuullinen tuotto säänneltyyn toimintaan sitoutuneelle pääomalle.

72 §

Muun kuin huomattavan markkinavoiman perusteella asetettava hinnoitteluelvoite

Viestintävirasto voi 55 §:n mukaisella päätöksellään asettaa teleyritykselle ja 57 §:n 2 momentissa tarkoitettulle yritykselle velvollisuuden noudattaa käyttöoikeuden luovutuksessa tai yhteenliittämässä 71 §:n 2—5 momentissa tarkoitettuja hinnoitteluelvolli-

suuksia, jos se on välttämätöntä käyttöoikeuden luovutuksen tai yhteenliittämisen turvaamiseksi.

73 §

Hinnoittelua koskeva selvittämisvelvollisuus

Jos teleyritykselle taikka 57 §:n 2 momentissa tai 196 §:ssä tarkoitettulle yritykselle on tässä laissa tai Viestintäviraston päätöksessä asetettu velvollisuus kustannussuuntautuneeseen tai syrjimättömään hinnoitteluun, yrityksellä on Viestintäviraston käsitellessä hinnoittelua koskevaa asiaa velvollisuus osoittaa, että sen tuotteesta tai palvelusta perimä hinta on kustannussuuntautunut tai syrjimätön.

Viestintävirasto ei arvioi hinnoittelun säännöstenmukaisuutta taannehtivasti.

Viestintävirasto ei ole hinnoitteluelvollisuuden noudattamista arvioidessaan sidottu yrityksen kustannuslaskennassa käyttämiin periaatteisiin.

Viestintävirasto voi hinnoitteluelvollisuuden noudattamista arvioidessaan yksittäistapauksessa päättää perittävän korvauksen enimmäismäärästä.

74 §

Kustannuslaskentajärjestelmä

Viestintävirasto voi 53 tai 55 §:n mukaisella päätöksellä asettaa teleyritykselle tai 57 §:n 2 momentissa tarkoitettulle yritykselle velvollisuuden käyttää kustannuslaskentajärjestelmää, jos se on tarpeen yritykselle asetettujen hinnoitteluelvollisuuden valvomiseksi.

Yritys saa itse valita käyttämänsä kustannuslaskentajärjestelmän. Yrityksen on laadittava kustannuslaskentajärjestelmästä Viestintävirastolle kuvaus, josta käyvät ilmi vähintään kustannusten pääluokat ja ne säännöt, joiden mukaan kustannukset kohdennetaan.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kustannuslaskentajärjestelmän avulla kerättävistä tiedoista ja kustannuslaskentajärjestelmän kuvauksesta. Määräykset voivat koskea:

1) kustannuslaskentajärjestelmän ja hinnoittelun välisen yhteyden osoittamisessa välttämättömiä tietoja;

- 2) kustannuslaskentajärjestelmän kuvauksen sisältöä ja muotoa;
 3) kustannuslaskentajärjestelmän kuvauksen toimittamista Viestintävirastolle.

75 §

Kustannuslaskentajärjestelmän valvonta

Yrityksen tulee valita tilintarkastuslaissa (459/2007) tarkoitettu tilintarkastaja tarkastamaan yrityksen kustannuslaskentajärjestelmä yrityksen tilintarkastuksen yhteydessä. Tilintarkastajan on laadittava tarkastuksesta kertomus. Yrityksen on toimitettava kertomus Viestintävirastolle yrityksen tilikauden päättymistä seuraavan elokuun loppuun mennessä.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä tietoja ja aineistoa tilintarkastajan kertomuksen tulee sisältää. Määräykset voivat koskea:

- 1) yleisiä tietoja tarkastettavasta yrityksestä ja tarkastuksen suorittamistapaa;
- 2) tarkastusvelvollisuuden kohteena olevaa aineistoa;
- 3) kriteerejä, joilla voidaan todeta, vastaako yrityksen toiminta sille asetettuja velvoitteita;
- 4) tilintarkastajan kertomuksen liitteenä toimitettavaa aineistoa.

Viestintäviraston on julkaistava vuosittain kertomus siitä, miten kustannuslaskentajärjestelmiä noudatetaan yrityksissä.

76 §

Toiminnallinen eriyttämisvelvollisuus

Viestintävirasto voi 53 §:n mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden eriyttää jokin toiminnallinen kokonaisuus teleyrityksen muusta liiketoiminnasta, jos kyseisen verkkopalvelun markkinoilla on havaittu merkittäviä ja pysyviä markkinahäiriöitä, eikä 53 §:n nojalla asetetuilla velvollisuuksilla ole ollut vaikutusta markkinoiden kilpailutilanteeseen.

Eriyttämisen tuloksena syntyneen toiminnallisen kokonaisuuden on tarjottava palvelu-

jaan samoin syrjimättömin ehdoin sekä emoyritykselleen että kilpailevalle teleyritykselle.

Viestintäviraston on ennen toiminnallisen eriyttämisvelvoitteen asettamista toimitettava komissiolle perusteltu päätösehdotus, jonka tulee sisältää ainakin:

- 1) näyttöä merkittävistä ja pysyvistä markkinahäiriöistä kyseisillä markkinoilla;
- 2) näyttöä siitä, ettei 53 §:n mukaisilla velvoitteilla ole ollut vaikutusta markkinoiden kilpailutilanteeseen;
- 3) näyttöä siitä, että markkinoiden kilpailutilanteen muuttumisesta kohtuullisessa aika-aulussa on hyvin vähän tai ei lainkaan merkkejä;
- 4) analyysi velvoitteen vaikutuksista viestintämarkkinoihin sekä velvollisuuden kohteena olevaan teleyritykseen;
- 5) selvitys eriyttämisvelvollisuuden tarkasta sisällöstä;
- 6) luettelo eriyttämisvelvollisuuden kohteena olevista tuotteista ja palveluista;
- 7) selvitys toiminnallisen kokonaisuuden henkilöstön riippumattomuuteen sekä teleyrityksen valvontaan liittyvistä seikoista.

77 §

Omistajanvaihdsta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Huomattavan markkinavoiman yrityksen on ilmoitettava Viestintävirastolle etukäteen ja viipymättä aikeestaan siirtää paikallisverkkonsa tai huomattavan osan siitä perustamalleen erilliselle liiketoimintayksikölle tai erilliselle oikeushenkilölle, jolla on eri omistaja.

Viestintäviraston on ilmoituksen vastaanotettuaan tehtävä uusi 52 §:n mukainen markkina-analyysi kyseiseen viestintäverkkoon liittyvillä markkinoilla, jos luovutuksella on merkittävä vaikutus kyseisillä markkinoilla.

78 §

Ennakkomaksu ja vakuus

Teleyritys voi vaatia toiselta teleyritykseltä kohtuullisen ennakkomaksun tai vakuuden käyttöoikeuden luovutuksesta tai yhteenliittämisestä suoritettavasta korvauksesta.

79 §

Maksujen perintä loppukäyttäjiltä

Liittymäsopimuksen tehnyt teleyritys, jolle on asetettu 61 tai 62 §:n mukainen yhteenliittämismaksuvelvollisuus, on viestintäpalvelua tarjoavan toisen teleyrityksen valinnan mukaan velvollinen kustannussuuntautuneeseen ja syrjimättömään hintaan perimään toisen teleyrityksen maksut tai antamaan toiselle teleyritykselle maksujen perinnän kannalta välttämättömät tiedot. Liittymäsopimuksen tehneelle teleyritykselle on varattava kohtuullinen siirtymäaika ennen kuin viestintäpalvelua tarjoava teleyritys aloittaa maksujen perimisen.

Tieto maksuvelvollisen liittymän tilaajanumerosta on siirrettävä viestintäyhteyden aikana. Jos tilaajanumeron siirtäminen ei ole teknisesti mahdollista, liittymäsopimuksen tehnyt teleyritys on velvollinen toimittamaan laskutuksessa tarvittavat tiedot toiselle teleyritykselle tai, jos tämä ei ole mahdollista, perimään maksut korvauksetta.

80 §

Tietojen luottamuksellisuus teleyritysten välillä

Teleyritys saa käyttää 7 ja 8 luvun käyttöoikeuden luovutuksen, 9 luvun yhteenliittämisen yhteydessä ja 79 §:n nojalla saatuja toista teleyritystä koskevia tietoja vain siihen tarkoitukseen, jota varten ne on teleyritykselle annettu. Tietoja saavat teleyrityksessä käsitellä ainoastaan ne, jotka tarvitsevat tietoja välttämättä työssään. Tietoja on muutoinkin käsiteltävä siten, ettei toisen teleyrityksen liikesalaisuuksia vaaranneta.

Teleyritys, joka aiheuttaa 1 momentin vastaisella menettelyllä vahinkoa toiselle teleyritykselle, on velvollinen korvaamaan menettelystään aiheutuvan vahingon.

81 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Teleyritys, joka tahallaan tai huolimattomuudesta toimii 53—55 §:n nojalla asetettujen velvollisuuksien vastaisesti, on velvollinen

korvaamaan toiselle teleyritykselle aiheuttamansa vahingon.

Vahingonkorvaus käsittää korvauksen kuiluista, hinnanerosta sekä muusta välittömästä taloudellisesta vahingosta, jota teleyrityksen 1 momentissa tarkoitettu toiminnasta on aiheutunut.

Korvausta voidaan sovittaa, jos täysi korvausvelvollisuus harkitaan kohtuuttoman raskaaksi rikkomuksen laatu, vahingon laajuus, osapuolten olosuhteet ja muut seikat huomioon ottaen.

Oikeus korvaukseen vanhenee, jollei korvauskannetta ole pantu vireille kolmen vuoden kuluessa siitä, kun teleyritys sai tiedon tai sen olisi pitänyt saada tieto vahingon ilmenemisestä.

Käsitellessään 1 momentissa tarkoitettua korvauskannetta tuomioistuimien voi pyytää Viestintäviraston lausuntoa asiassa.

11 luku

Menettely

82 §

Markkinamäärittelyä, markkina-analyysiä ja huomattavaa markkinavoimaa koskeva kuuleminen

Viestintäviraston on varattava komissiolle ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisen yhteistyöelimelle tilaisuus antaa lausuntonsa kuukauden määräajassa ennen ETA-valtioiden väliseen kauppaan vaikuttavaa:

1) komission suosituksesta poikkeavaa markkinamäärittelyä;

2) markkina-analyysiä;

3) huomattavaa markkinavoimaa koskevaa päätöstä;

4) 76 §:ssä tarkoitettua päätöstä.

Viestintäviraston on lykättävä 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä kahdella kuukaudella, jos komissio ilmoittaa pitävänsä päätösehdotusta Euroopan unionin oikeuden vastaisena. Viestintäviraston on kuuden kuukauden kuluessa komission ilmoituksesta peruttava 1 momentissa tarkoitettu päätöksensä tai muutettava sitä, jos komissio tätä vaatii.

Jos Viestintävirasto muuttaa 1 momentissa tarkoitettua päätösehdotusta komission vaatimuksesta, Viestintäviraston on varattava niille asianosaisille, joiden oikeutta tai etua päätös koskee, mahdollisuus antaa lausuntonsa muutetusta päätösehdotuksesta. Viestintäviraston on lopullista päätöstä tehdessään otettava asianmukaisesti huomioon myös 1 momentissa tarkoitettut lausunnot. Viestintäviraston on annettava päätös tiedoksi komissiolle.

83 §

Yrityksille asetettavaa velvoitetta koskeva kuuleminen

Viestintäviraston on varattava komissiolle ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimelle tilaisuus antaa lausuntonsa kuukauden määräajassa ennen ETA-valtioiden väliseen kauppaan vaikuttavaa päätöstä, jolla Viestintävirasto asettaa huomattavan markkinavoiman perusteella tai muulla perusteella 8—10 luvussa tarkoitettut velvoitteet lukuun ottamatta 57 §:n 1 momentin 4 kohtaan taikka 58 tai 76 §:ään perustuvaa päätöstä.

Jos komissio ilmoittaa katsovansa, että Viestintäviraston 1 momentissa tarkoitettu päätösehdotus muodostaisi esteen yhtenäismarkkinoille tai vakavasti epäilevänsä, ettei Viestintäviraston päätösehdotus ole Euroopan unionin oikeuden mukainen, Viestintäviraston on lykättävä päätöksen tekemistä kolmella kuukaudella komission ilmoituksesta. Viestintäviraston on tällöin jatkettava päätöksen valmistelua yhteistyössä komission ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen kanssa.

Viestintävirasto voi 2 momentissa mainitun määräajan kuluessa muuttaa päätösehdotustaan tai perua sen. Jos Viestintävirasto muuttaa päätösehdotustaan tai pitää sen sellaisenaan voimassa, komissio voi antaa Viestintäviraston päätösehdotuksesta vielä ratkaisusuosituksen tai peruuttaa 2 momentissa tarkoitettun ilmoituksensa. Viestintäviraston on annettava lopullinen päätöksensä tiedoksi komissiolle ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimelle kuukauden kuluessa ratkaisusuosituksen antami-

sesta. Määräaikaa voidaan kuitenkin jatkaa, jos se on tarpeen asianosaisten kuulemiseksi.

Jos Viestintävirasto päättää olla muuttamatta tai perumatta päätöstä komission suosituksesta huolimatta, sen on perusteltava päätöksensä.

84 §

Menettely kiireellisissä tapauksissa

Markkinamäärittely, markkina-analyysi sekä Viestintäviraston päätös huomattavasta markkinavoimasta ja teleyritykselle asetettavasta velvollisuudesta voidaan tehdä komissiota ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelintä kuulematta, jos toimenpide on:

- 1) kiireellinen;
- 2) välttämätön kilpailun ja kuluttajien edun turvaamiseksi;
- 3) tilapäinen; sekä
- 4) oikeassa suhteessa sillä tavoiteltavaan päämäärään.

Viestintäviraston on toimitettava 1 momentissa tarkoitettu toimenpide viipymättä tiedoksi komissiolle ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimelle.

12 luku

Yleispalvelu

85 §

Yleispalveluyrityksen nimeäminen

Yleispalvelulla tarkoitetaan yleisten puhelinpalvelujen ja tarkoituksenmukaisen internetyhteyden tarjontaa tietyssä vakinaisessa asuin- tai sijaintipaikassa sekä yleisen numerialueen ja puhelinluettelopalvelun tarjontaa.

Viestintäviraston on päätöksellään nimitettävä yksi tai useampi teleyritys tai yhteistyötopalvelua tarjoava yritys yleispalveluyritykseksi, jos se on välttämätöntä yleispalvelun tarjonnan takaamiseksi tietyllä maantieteellisellä alueella. Nimeämismenettelyn on oltava tehokas, puolueeton, avoin ja syrjimätön.

Yleispalveluyritykseksi on nimettävä se yritys, jolla on parhaat edellytykset yleispalvelun tarjontaan.

Viestintäviraston on muutettava 2 momentissa tarkoitettua päätöstä, jos päätöksen perusteena olleissa seikoissa tapahtuu olennaisia muutoksia.

86 §

Yleisiä puhelinpalveluja koskeva yleispalveluvollisuus

Teleyritys, jonka Viestintävirasto on 85 §:ssä tarkoitettulla tavalla nimennyt yleisissä puhelinpalveluissa yleispalveluyritykseksi, on velvollinen tarjoamaan maantieteellisestä paikasta riippumatta keskimääräisen käyttäjän kannalta kohtuullisella hinnalla liittymän yleiseen viestintäverkkoon käyttäjän tai tilaajan vakinaisessa asuin- tai sijaintipaikassa. Teleyrityksen on toimitettava liittymä kohtuullisessa ajassa tilauksesta.

Tarjottavan liittymän on oltava sellainen, että kaikki, myös vammaiset, voivat käyttää hätäpalveluja, soittaa ja vastaanottaa kotimaan ja ulkomaan puheluita sekä käyttää muita tavanomaisia puhelinpalveluja.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin vammaisten erityistarpeista. Ennen asetuksen antamista Viestintäviraston on tarvittaessa laadittava niistä selvitys.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten liittymä on teknisesti toteutettava tai mitä teknisiä ominaisuuksia liittymässä on oltava, jotta myös vammaiset voivat sitä käyttää.

87 §

Internetyhteyspalvelua koskeva yleispalveluvollisuus

Teleyritys, jonka Viestintävirasto on 85 §:ssä tarkoitettulla tavalla nimennyt internetyhteyspalvelussa yleispalveluyritykseksi, on velvollinen tarjoamaan maantieteellisestä paikasta riippumatta keskimääräisen käyttäjän kannalta kohtuullisella hinnalla liittymän yleiseen viestintäverkkoon käyttäjän tai tilaa-

jan vakinaisessa asuin- tai sijaintipaikassa. Teleyrityksen on toimitettava liittymä kohtuullisessa ajassa tilauksesta.

Tarjottavan liittymän on mahdollistettava kaikille käyttäjille ja tilaajille tarkoituksenmukainen internetyhteys, ottaen huomioon käyttäjien ja tilaajien enemmistön käytössä oleva yhteysnopeus, tekninen toteutettavuus ja kustannukset.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarkoituksenmukaisen internetyhteyden vähimmäisnopeudesta. Ennen asetuksen antamista Viestintäviraston on tarvittaessa laadittava selvitys tiedonsiirto palvelujen markkinoista, käyttäjien ja tilaajien enemmistön käytössä olevasta yhteysnopeudesta ja teknisestä kehitystasosta sekä arvio sääntelyn taloudellisista vaikutuksista teleyrityksille.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten liittymä on teknisesti toteutettava tai mitä teknisiä ominaisuuksia liittymässä on oltava.

88 §

Liittymän tarjoamista koskevat muut oikeudet ja velvollisuudet

Yleispalveluyritys voi tarjota 86 ja 87 §:ssä tarkoitettuja palveluja myös useamman liittymän välityksellä, jos siitä ei aiheudu tilaajalle ja käyttäjälle kohtuuttomia lisäkustannuksia.

Yleispalveluyrityksen on tarjottava tilaajana olevalle luonnolliselle henkilölle mahdollisuus maksaa 86 ja 87 §:ssä tarkoitettun liittymän rakentamisesta johtuva korvaus useammassa maksuerässä. Yleispalveluyritys saa kieltäytyä velvollisuudestaan vain, jos kieltäytymiselle on tilaajana olevan luonnollisen henkilön maksukykyyn liittyvä painava peruste.

Yleispalveluyrityksellä on oikeus kieltäytyä tekemästä tilaajan kanssa sopimusta 86 ja 87 §:ssä tarkoitettua liittymästä, jos tilaaja on asetettu syytteeseen tai viimeisen vuoden aikana tuomittu jonkin teleyrityksen liittymää hyväksi käyttäen tehdystä tietoliikenteen häirinnästä taikka jos tilaajalla on yleispalveluyrityksen tarjoaman toisen liittymän käytöstä aiheutuneita maksamattomia, erääntyneitä ja riidattomia velkoja.

89 §

Yhteystietopalveluja koskeva yleispalveluvelvollisuus

Yritys, jonka Viestintävirasto on 85 §:ssä tarkoitetulla tavalla nimennyt numeropalvelussa tai puhelinluettelopalvelussa yleispalvelu-yritykseksi, on velvollinen tarjoamaan käyttäjien ja tilaajien saataville yleisen, kattavan ja keskimääräisen käyttäjän kannalta kohtuuhintaisen numeropalvelun tai puhelinluettelopalvelun.

Puhelinluettelopalvelua voidaan tarjota painetussa tai sähköisessä muodossa ja sen tiedot on päivitettävä vähintään kerran vuodessa.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa mainitun velvollisuuden täyttämiseksi välttämättömistä teknisistä toimenpiteistä.

90 §

Verkkopalvelua koskeva yleispalveluvelvollisuus

Verkkoyritys, jonka Viestintävirasto on 85 §:ssä tarkoitetulla tavalla nimennyt yleispalvelu-yritykseksi, on velvollinen tarjoamaan yleispalvelu-yritykseksi nimetyille palvelu-yritykselle viestintäverkkoon liittymiseksi tarvittavan verkkopalvelun kustannuksiin perustuvaan hintaan.

91 §

Yleispalvelu-yrityksen velvollisuus tiedottaa yleispalveluvelvoitteistaan sekä tarjota yleispalvelutuotteitaan ja -palvelujaan

Yleispalvelu-yrityksen on tiedotettava tarjouksenmukaisella tavalla yleispalveluvelvoitteistaan sekä tarjottava yleispalvelutuotteitaan ja -palvelujaan.

Yleispalvelu-yrityksen on julkaistava tiedot ja aineistot tarjoamisestaan yleispalvelutuotteista ja -palveluista siten, että ne ovat helposti tilaajien ja käyttäjien saatavilla.

92 §

Yleispalvelun hintojen seuranta

Viestintäviraston on seurattava yleispalvelun hinnoittelua, verrattava sitä viestintäpalvelujen yleiseen hintatasoon sekä arvioitava yleispalvelun hinnoittelua suhteessa yleiseen kuluttajahintatasoon ja väestön yleiseen tulo-tasoon.

93 §

Yleispalvelun nettokustannukset

Yleispalvelun nettokustannuksilla tarkoitetaan niitä palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia, joita yleispalvelu-yritys ei saa katetuiksi palvelun tuottamalla tuloilla.

Jos on ilmeistä, että yleispalvelun tarjonta muodostaa yleispalvelu-yritykselle kohtuuttoman taloudellisen rasitteen, ja yleispalvelu-yritys sitä vaatii, Viestintäviraston on lasket-tava yleispalvelun nettokustannukset.

Viestintävirasto ei ole nettokustannuksia laskiessaan sidottu yleispalvelu-yrityksen ilmoittamiin tietoihin tai sen kustannuslasken-nassa käytettyihin periaatteisiin.

94 §

Kustannusten korvaaminen yleispalvelu-yritykselle

Yleispalvelu-yritykselle on hakemuksesta korvattava valtion varoista se osa yleispalve-lun nettokustannuksista, jonka katsotaan aiheuttavan kohtuuttoman taloudellisen rasitteen yritykselle huomioon ottaen:

- 1) yrityksen koko;
- 2) yritystoiminnan laatu;
- 3) yrityksen harjoittaman teletoitinnan, numeropalvelun tai puhelinluettelopalvelun liikevaihto; sekä
- 4) muut 1—3 kohdassa mainittuihin rin-nastettavat seikat.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen kustan-nusten korvaamisesta päättää liikenne- ja viestintäministeriö Viestintäviraston laatiman

nettokustannuslaskelman pohjalta. Taannehtivasti korvausta maksetaan enintään vuoden ajalta hakemuksen tekemisestä.

IV OSA

TAAJUUEDET JA NUMEROINTI

13 luku

Taajuushallinto

95 §

Taajuuksien käyttöä ja taajuussuunnitelmaa koskeva valtioneuvoston asetus

Valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan yleiset periaatteet 3 momentissa tarkoitettujen taajuuksien käytölle. Säädettyä viestintäpalvelujen tarjontaan soveltuvien taajuuksien käytöstä on noudatettava tekniikka- ja palveluriippumattomuutta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa asetuksessa voidaan kuitenkin poiketa verkko- ja viestintäpalvelujen:

- 1) tekniikkariippumattomuudesta:
 - a) haitallisten häiriöiden välttämiseksi;
 - b) yleisön suojelemiseksi sähkömagneettisilta kentiltä;
 - c) palvelujen teknisen laadun, taajuuksien yhteiskäytön tai yleisen edun tavoitteiden saavuttamiseksi; sekä
- 2) palveluriippumattomuudesta:
 - a) ihmishengen turvallisuuden takaamiseksi;
 - b) sosiaalisen, alueellisen tai maantieteellisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi;
 - c) taajuuksien tehottoman käytön välttämiseksi;
 - d) kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden ja tiedotusvälineiden moniarvoisuuden edistämiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan taajuussuunnitelma:

- 1) 6 §:ssä tarkoitettuun verkkotoimilupaa edellyttävään teletoimintaan tarkoitetuille taajuusalueille;
- 2) 22 ja 34 §:ssä tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen tarkoitetuille taajuusalueille;

3) 96 §:n 5 momentissa tarkoitetuille taajuusalueille;

4) tuotekehitys-, testaus- ja opetustoimintaan tarkoitetuille taajuusalueille; sekä

5) Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettuun julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaan tarkoitetuille taajuusalueille.

Ennen kuin valtioneuvosto vahvistaa taajuussuunnitelman, teleyrityksille, Yleisradio Oy:lle ja muille taajuusalueiden käyttäjäryhmiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus tulla kuulluksi taajuussuunnitelmasta. Valtioneuvoston on tarkasteltava taajuussuunnitelmaa uudelleen, jos 3 momentissa tarkoitettuun julkiseen palveluun tai toimiluvanvaraiseen toimintaan voidaan osoittaa lisää taajuusalueita tai jos tässä momentissa mainittu taho esittää tarkastelua koskevan perustellun pyynnön.

96 §

Taajuuksien käytöstä annetut Viestintäviraston määräykset

Viestintäviraston määräyksellä määrätään radiotaajuuksien käytöstä eri käyttötarkoituksiin ottaen huomioon radiotaajuuksien käyttöä koskevat kansainväliset määräykset ja suositukset sekä 95 §:n 1 momentin nojalla annettu valtioneuvoston asetus. Määräyksessä on oltava tiedot taajuusalueen käyttötarkoituksesta ja tärkeimmistä radio-ominaisuuksista, jotka taajuusaluetta käyttävän radiolaitteen on täytettävä.

Viestintäviraston on tarkasteltava 1 momentin nojalla annettuja määräyksiä uudelleen, jos 95 §:n 3 momentissa tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen toimintaan voidaan osoittaa lisää taajuuksia tai jos teleyritys tai muu taajuusalueiden käyttäjäryhmiä edustava taho esittää tarkastelua koskevan perustellun pyynnön.

Määrätessään sähköisten viestintäpalvelujen tarjontaan soveltuvien radiotaajuuksien käytöstä Viestintäviraston on noudatettava tekniikka- ja palveluriippumattomuutta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa määräyksessä voidaan poiketa verkko- ja viestintäpalvelujen:

- 1) tekniikkariippumattomuudesta:
 - a) haitallisten häiriöiden välttämiseksi;

b) yleisön suojelemiseksi sähkömagneettisilta kentiltä;

c) palvelun teknisen laadun, taajuuksien yhteiskäytön tai yleisen edun tavoitteiden saavuttamiseksi; sekä

2) palveluriippumattomuudesta:

a) ihmishengen turvallisuuden takaamiseksi;

b) sosiaalisen, alueellisen tai maantieteellisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi;

c) taajuuksien tehottoman käytön välttämiseksi; ja

d) kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden ja tiedotusvälineiden moniarvoisuuden edistämiseksi.

Viestintäviraston on 1 momentin nojalla annettuja määräyksiä valmistellessaan toimitettava yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Jos yksittäisen taajuusalueen käyttöä koskevalla määräyksellä voi olla huomattavia vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen, kyseisen taajuusalueen taajuussuunnitelma vahvistetaan 95 §:n 1 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

Viestintävirasto voi radiotaajuuksien yhteiskäytön edistämiseksi tai muusta perustelusta syystä sallia 95 §:n 1 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädettylle radiotaajuusalueelle tai tämän pykälän 1 momentin nojalla annetussa määräyksessä tarkoitettulle taajuusalueelle myös muuta kuin sen käyttötarkoituksen mukaista radioviestintää, jos muu radioviestintä ei rajoita taajuusalueen käyttöä sen ensisijaisiin käyttötarkoituksiin eikä aiheuta häiriöitä ensisijaisten käyttötarkoitusten mukaiselle radioviestinnälle.

97 §

Taajuushallintoa koskevat erityiset säännökset

Tätä lakia sovelletaan suomalaisten alusten, ilma-alusten ja avaruuteen lähetettyjen esineiden radiolaitteisiin myös silloin kun ne ovat Suomen alueen ulkopuolella.

Viestintäviraston määräyksellä määrätään radiotaajuudet, joilla radioaaltoja kehitetään tarkoitettua tieteelliseen, teolliseen, lääkinnälliseen tai muuhun vastaavaan tarkoi-

tukseen käytettyä muuta sähkölaitetta kuin radiolaitetta saa käyttää, ja ehdot, joiden mukaan laitetta on käytettävä.

Viestintäviraston määräyksellä annetaan radioamatööriaseman rakennetta ja käyttöä koskevat sekä radioamatööriviestinnässä muuten noudatettavat määräykset käytettävistä lähetystehoista ja harhalähetteistä, lähetysten osoittamisesta ja yksisuuntaisesta lähettämisestä.

Radiolupa, jonka myöntämisestä on säädetty 40 §:ssä sekä 44 §:ssä tarkoitettu taajuusvaraus, 265 §:ssä tarkoitettu pätevyystodistus, 266 §:ssä tarkoitettu kelpoisuustodistus ja 304 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla tehty radioaseman tunnistetta koskeva päätös, voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

14 luku

Numerointi

98 §

Telealueet

Viestintäviraston määräyksellä määrätään Suomen jakautumisesta telealueisiin.

Telealuejaon on oltava tarkoituksenmukainen. Telealueita muodostettaessa on erityisesti otettava huomioon tietyllä alueella harjoitetun televiestinnän määrä ja sen suuntautuminen, viestintäverkkojen tekninen rakenne sekä numeroiden mahdollisimman tehokas käyttö.

99 §

Numerointia koskeva Viestintäviraston määräys

Teletoinnin numeroita ja tunnuksia jaettaessa on otettava huomioon:

- 1) numeroinnin selkeys ja tehokkuus; sekä
- 2) numerointia ja tunnuksia koskevat kansainväliset velvoitteet.

Viestintävirasto voi antaa numerointia koskevat tarkemmat määräykset. Viestintävirasto voi määrätä siitä, millaisia numeroita ja tunnuksia teletoinnassa saa käyttää ja mihin tarkoitukseen niitä on käytettävä. Lisäksi

siinä voidaan määrätä numeroiden ja tunnus-
ten maantieteellisestä käyttöalueesta.

Internetin verkkotunnuksista säädetään
erikseen.

100 §

Numerointipäätös

Viestintävirasto päättää teleyritysten ja
muiden henkilöiden käyttöön annettavista nu-
meroista ja tunnuksista.

Numerot ja tunnukset on jaettava siten, että
teleyrityksiä ja muita henkilöitä kohdellaan
toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen
tasapuolisesti.

Viestintäviraston on tehtävä päätös nume-
ron tai tunnuksen jakamisesta (*numerointi-
päätös*) kolmen viikon kuluessa hakemuksen
vastaanottamisesta. Jos numerolla tai tunnuk-
sella on poikkeuksellista taloudellista arvoa,
numerointipäätös voidaan kuitenkin tehdä
kuuden viikon kuluessa hakemuksen vastaan-
ottamisesta.

Numerointipäätöksessä numeron tai tun-
nuksen käyttöoikeuden haltija voidaan vel-
voittaa ottamaan numero käyttöön kohtuulli-
sessa määräajassa.

Numerointipäätös voidaan tehdä toistai-
seksi tai tarjottavan palvelun kannalta tarkoi-
tuksenmukaiseksi määräajaksi. Viestintävi-
rasto voi numerointipäätöksessä määrätä, että
numeroa on käytettävä tietyn palvelun tarjoa-
miseen, sekä asettaa numeron käytölle muita
numeroinnin selkeyden ja tehokkuuden tai
käyttäjien etujen varmistamiseksi tarpeellisia
ehtoja.

101 §

Numeron tai tunnuksen käyttöoikeuden peruuttaminen

Viestintävirasto voi päätöksellään peruut-
taa numeron tai tunnuksen käyttöoikeuden,
jos:

1) numeron tai tunnuksen käyttöoikeuden
haltija ei suorita numerointipäätökseen liitty-
vää maksua;

2) numeroa tai tunnusta käytetään nume-
rintipäätöksen vastaisesti; taikka

3) numeroa tai tunnusta ei ole otettu käyt-
töön kohtuullisessa ajassa numerointipäätök-
sestä tai sen käyttö on lopetettu ja numeron
tai tunnuksen käyttöoikeuden haltija ei keho-
tuksesta huolimatta oikaise menettelyään
kuukauden määräajassa.

Numeron tai tunnuksen käyttöoikeus voi-
daan peruuttaa myös, jos peruuttamiseen on
muu numeroinnin selkeyteen ja tehokkuuteen
tai käyttäjien etuun liittyvä erittäin painava
syy ja numeron tai tunnuksen käyttöoikeuden
haltijalle on annettu mahdollisuus esittää nä-
kemyksensä asiassa kuukauden määräajassa.
Kuuleminen on tarpeetonta, jos käyttöoikeu-
den saanut yritys on lopettanut toimintansa
tai käyttöoikeuden haltija on jostain muusta
syyistä lakannut olemasta.

102 §

Puhelinnumeron siirrettävyys

Teleyritys on velvollinen viipymättä huo-
lehtimaan siitä, että teleyrityksen kanssa so-
pimuksen tehnyt tilaaja voi halutessaan siir-
tää puhelinnumeron toiselle yritykselle
vaihtaessaan palvelun tarjoajaa. Puhelinnu-
meroon liittyvän määräaikaisen viestintäpal-
velusopimuksen voimassaolo ei vapauta tele-
yritystä numeron siirtovelvoitteesta. Kiinteäs-
sä puhelinverkossa siirtovelvoite on voimassa
vain, jos siirto tapahtuu telealueen sisällä.

Teleyritys ei saa periä tilaajalta korvausta
puhelinnumeron siirtämisestä. Siirtämisen ai-
heuttamista kertaluonteisista kustannuksista
saa kuitenkin periä korvauksen vastaanotta-
valta teleyritykseltä. Korvaus ei kuitenkaan
saa olla niin suuri, että se estää palvelun
käytön. Viestintävirasto voi yksittäistapauk-
sessa päättää kertakorvauksen enimmäismää-
rystä.

Teleyrityksellä ei ole 1 momentissa tarkoi-
tettua puhelinnumeron siirtovelvollisuutta
kiinteän puhelinverkon ja matkaviestinverkon
välillä.

Puhelinverkossa toimiva teleyritys on vel-
vollinen osaltaan huolehtimaan siitä, että saa-
tavilla on yleinen, kattava ja maksuton tiedo-
tuspalvelu siirretyistä puhelinnumeroista.

103 §

Puhelinnumeron siirrettävyyttä koskevat tekniset määräykset

Viestintävirasto voi antaa puhelinnumeron siirrettävyyttä koskevia teknisiä määräyksiä.

Viestintäviraston määräykset voivat koskea:

- 1) puhelinnumeroita, jotka teknisistä syistä vapautetaan siirtovelvoitteesta;
- 2) siirrettävyyden teknistä toteuttamista-paa;
- 3) siirrettyyn numeroon liittyvän puhelun ohjausta;
- 4) siirrettyjä puhelinnumeroita koskevan tiedotuspalvelun järjestämistä;
- 5) muita 1—4 kohdassa mainittuihin verrattavia numeron siirrettävyyden teknisiä edellytyksiä.

104 §

Televiestintä Euroopan talousalueella

Puhelinverkossa toimiva teleyritys on velvollinen osaltaan huolehtimaan siitä, että ETA-valtioista voidaan soittaa Suomessa käytössä oleviin muihinkin kuin maantieteellisiin numeroihin, jos se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Teleyrityksellä ei ole 1 momentissa tarkoitettua velvollisuutta, jos puhelun vastaanottaja on kaupallisista syistä rajoittanut tietyiltä maantieteellisiltä alueilta tulevia puheluita.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettun velvollisuuden täyttämiseksi välttämättömistä teknisistä toimenpiteistä.

105 §

Yleinen ulkomaantunnus

Puhelinverkossa toimiva teleyritys on velvollinen osaltaan huolehtimaan siitä, että käyttäjät voivat soittaa ulkomaille käyttäen yleistä ulkomaantunnusta 00.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia mää-

räyksiä 1 momentissa tarkoitettun velvollisuuden täyttämiseksi välttämättömistä teknisistä toimenpiteistä.

V OSA

KÄYTTÄJÄN JA TILAAJAN OIKEUDET VIESTINTÄPALVELUSSA

106 §

Soveltamisala ja säännösten pakottavuus

Tämän osan säännöksistä ei saa sopimuksin poiketa kuluttajan vahingoksi.

Jäljempänä 118—123 §:ää, 125 §:n 2—4 momenttia sekä 126 §:ää, 134 §:n 1 momenttia ja 135 §:ää sovelletaan muun kuin kuluttajan kanssa tehtävään sopimukseen vain, jos muuta ei ole sovittu.

Jäljempänä 108, 112, 118, 119, 121, 122, 128 ja 134 §:ää ei sovelleta itsenäisesti vastikkeetta tarjottavaan viestintäpalveluun.

15 luku

Viestintäpalvelusopimus

107 §

Sopimusehdot ja hinnasto

Teleyrityksen on laadittava kuluttajan kanssa tehtäviä viestintäpalvelusopimuksia varten vakiosopimusehdot ja käytettävä niitä tehdessään sopimuksia kuluttajan kanssa. Sopimuksissa ei saa olla kuluttajan kannalta kohtuuttomia ehtoja tai rajoituksia. Sopimusehdot on laadittava selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä.

Teleyrityksen on julkaistava käyttämänsä vakiosopimusehdot sekä viestintäpalveluja koskevat hinnastot siten, että ne ovat helposti saatavilla ilman korvausta.

108 §

Viestintäpalvelusopimus

Teleyrityksen ja tilaajan välinen viestintä-

palvelusopimus on tehtävä kirjallisesti.

Sopimuksessa on yksilöitävä teleyrityksen nimi ja yhteystiedot. Sopimuksessa on mainittava ainakin:

- 1) sopimuksen voimaantulopäivä, voimassaoloaika ja mahdollinen uusimismenettely;
 - 2) tarjottavien palvelujen laatu, ominaisuudet sekä ylläpitopalvelutyypit; internetyhteyspalveluista mainitaan myös tiedonsiirtonopeuden vaihteluväli;
 - 3) viestintäpalvelun toimitusaika;
 - 4) sopimuksen irtisanomismenettely ja irtisanomisen perusteet;
 - 5) virheen tai viivästyksen seuraamukset;
 - 6) miten sopimusehtojen muutoksista tiedotetaan tilaajalle;
 - 7) mitkä ovat tilaajan ja käyttäjän oikeudet sopimusehtojen muuttuessa;
 - 8) palvelujen hinnoitteluperuste tai sovellettavat hinnastot;
 - 9) tilaajan oikeus saada tietoja laskunsa muodostumisesta;
 - 10) tilaajan oikeus tehdä telelaskusta muistutus;
 - 11) maksun laiminlyönnin seuraamukset;
 - 12) teleyrityksen oikeus lopettaa palvelun tarjoaminen tai rajoittaa palvelun käyttöä;
 - 13) 112 §:n 1 momentissa tarkoitettu käytöraja sekä ohjeet siitä, miten kuluttaja voi seurata laskun kertymistä;
 - 14) voiko liittymän avulla käyttää hätäpalveluja ja voidaanko liittymän haltijan sijainti paikantaa hätätilanteissa;
 - 15) tiedot menettelyistä, joilla teleyritys mittaa ja muokkaa tietoliikennettä välttääkseen verkkoyhteyden ylikuormittumisen;
 - 16) tiedot siitä, miten 15 kohdassa tarkoitettujen menettelyt saattavat vaikuttaa palvelun laatuun;
 - 17) tarjottavat asiakaspalvelut;
 - 18) toimitettavan päätelaitteen käyttöä koskevat rajoitukset;
 - 19) tilaajan ja käyttäjän mahdollisuus valita, sisällytetäänkö hänen yhteystietonsa puhelinluetteloon sekä mitä yhteystietoja tilaaja haluaa siihen sisällyttää;
 - 20) laskun maksutavat ja niistä aiheutuvat hintaerot;
 - 21) millaisiin toimenpiteisiin teleyritys voi ryhtyä tietoturvan vaarantuessa.
- Sopimuksessa on lisäksi mainittava kulut-

tajan oikeudesta saattaa sopimusta koskeva riita kuluttajariitalautakunnan ratkaistavaksi.

109 §

Viestintäpalvelusopimuksen kesto

Viestintäpalvelusopimus on voimassa toistaiseksi, jollei erikseen toisin sovita.

Teleyritys saa tehdä kuluttajan kanssa enintään 24 kuukauden määräaikaisen sopimuksen. Jos teleyritys tarjoaa pidempää kuin 12 kuukauden sopimusta, kuluttajalle on tarjottava myös mahdollisuus tehdä 12 kuukauden määräaikainen sopimus.

Teleyritys ei saa jatkaa määräaikaista sopimusta uudella määräaikaisella sopimuksella ilman tilaajan kanssa tehtyä uutta kirjallista sopimusta.

110 §

Verkon neutraliteetti

Internetyhteyspalvelun tarjoaja ei saa rajoittaa tilaajan tai käyttäjän mahdollisuutta käyttää internetyhteyspalvelua paitsi:

- 1) selkeästi ja kattavasti viestintäpalvelusopimuksessa määriteltyjen internetyhteyspalvelun laadun, tiedonsiirtonopeuden vaihteluvälin tai muiden palvelun keskeisten ominaisuuksien toteuttamiseksi välttämättömällä tavalla;
 - 2) viranomaisen tai tuomioistuimen päätökseen perustuen;
 - 3) tietoturvasta huolehtimiseksi ja häiriön korjaamiseksi 243, 272 ja 273 §:ssä säädettyllä tai näihin rinnastettavalla muulla laissa säädetyllä tavalla;
 - 4) internetyhteyspalvelun ja muun viestintäpalvelun 243 ja 244 §:ssä tarkoitettujen laatuvaatimusten täyttämiseksi.
- Edellä 1 momentin 1 ja 4 kohdassa tarkoitettujen rajoitukset tulee toteuttaa syrjimättömästi eivätkä ne saa:
- 1) rajoittaa internetyhteyspalvelun tarjontamukanaista käyttöä;
 - 2) estää tai rajoittaa tilaajan tai käyttäjän mahdollisuutta käyttää haluamiaan sovelluksia ja palveluja;

3) hidastaa kohtuuttomasti internetyhteyspalvelun liikennettä.

Internetyhteyspalvelun tarjoajan on huolehdittava palvelun markkinoinnissa ja muilla keinoin siitä, että tilaajalla ja käyttäjällä on riittävästi tietoa edellä 1 momentissa tarkoitettujen rajoitusten mahdollisista olennaisista vaikutuksista palvelun käyttöön.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen rajoitusten ja menettelyjen arvioimisesta ja niiden käyttämisestä internetyhteyspalvelun riittävän käytettävyyden ja laadun turvaamiseen.

Viestintävirasto voi päätöksellään velvoittaa internetyhteyspalvelun tarjoajan:

1) toteuttamaan 2 momentissa tarkoitettujen haittojen estämiseksi välttämättömiä menettelyjä; tai

2) pidättäytymään sellaisten menettelyjen ja rajoitusten käyttämisestä, jotka aiheuttavat 2 momentissa tarkoitettua haittaa.

Viestintäviraston on 4 ja 5 momentin mukaisia määräyksiä ja päätöksiä antaessaan otettava huomioon käyttäjille tarjolla olevien internetyhteyspalvelujen yleinen laatu, palvelun hinta ja ominaisuudet.

111 §

Käyttöoikeus kiinteistön tai rakennuksen sisäiseen verkkoon

Asunto-osakeyhtiöllä, kiinteistöosakeyhtiöllä tai niihin verrattavalla yhteisöllä, joka omistaa tai hallinnoi kiinteistön sisäistä tai usean kiinteistön välistä kiinteää viestintäverkkoa, joka on liitetty yleiseen viestintäverkkoon, on velvollisuus luovuttaa tilaajan valitsemalle teleyritykselle syrjimättömin ehdoin käyttöoikeus kiinteistön tai kiinteistöryhmän sisäisen viestintäverkon vapaana olevaan kapasiteettiin viestintäpalvelun välittämiseksi kiinteistössä tilaajan päätelaitteisiin.

112 §

Käyttöraja, ennakkomaksu ja vakuus

Teleyritys tai kuluttaja voi asettaa kohtuullisen euromääräisen käyttörajan puhelinliittymälle.

Teleyritys saa vaatia kuluttajalta viestintäpalvelusopimuksesta ennakkomaksun tai vakuuden vain sopimusta tehtäessä ja vain, jos siihen on ennakoitavissa olevasta maksukyvyttömyydestä tai muusta siihen verrattavasta seikasta johtuva erityinen syy. Ennakkomaksu tai vakuus ei saa ylittää niiden maksujen yhteismäärää, jotka tarjotuista palveluista arvioidaan kertyvän ennen kuin teleyritys voi estää viestintäpalvelun käytön maksulaiminlyönnin perusteella.

113 §

Kytkeykauppa

Jos teleyritys kytkee päätelaitetta ja viestintäpalvelua koskevan sopimuksen toisiinsa siten, että se vaikuttaa hyödykkeiden ostohintaan (*kytkeykauppa*), teleyrityksen tulee tarjota vastaavaa viestintäpalvelua tilaajalle myös ilman päätelaitetta.

Markkinoinnissa on ilmoitettava kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 12 §:ssä tarkoitettujen tietojen ohella myös kytkeykaupasta kuluttajalle aiheutuvien lisäkustannusten kokonaismäärä.

Teleyritys saa estää toisen teleyrityksen liittymän käytön kytkeykauppaan kuuluvassa päätelaitteessa. Esto on kuluttajan pyynnöstä purettava viipymättä, kun liittymäsopimus päättyy. Eston purkamisesta ei saa periä kuluttajalta maksua.

114 §

Sopimuksen muuttaminen

Teleyritys saa muuttaa toistaiseksi voimassa olevan viestintäpalvelusopimuksen mukaisia maksuja ja muita sopimusehtoja kuluttajan vahingoksi vain:

1) sopimusehdoissa yksilöidyillä perusteilla, jos sopimuksen sisältö ei kokonaisuutena olennaisesti muutu;

2) lainsäädännön muutoksen tai viranomaisen päätöksen perusteella.

Teleyrityksellä on lisäksi oikeus tehdä toistaiseksi voimassa olevan viestintäpalveluso-

pimuksen sopimusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Määräaikaisen viestintäpalvelusopimuksen ehtoja ei saa muuttaa kesken sopimuskauden kuluttajan vahingoksi. Sopimusehtojen muuttaminen on kuitenkin sallittua, jos muutostarve johtuu lainsäädännön muutoksista tai viranomaispäätöksistä.

Teleyrityksen on ilmoitettava tilaajalle sopimusehtojen muutoksesta, niiden sisällöstä ja muutoksen perusteesta viimeistään kuukautta ennen kuin muutetut ehdot tulevat voimaan. Teleyrityksen on ilmoitettava tilaajalle samanaikaisesti tämän oikeudesta irtisanoa sopimuksensa heti päättyväksi, jos tilaaja ei hyväksy muutettuja sopimusehtoja.

115 §

Viestintäpalvelun sulkeminen ja käytön rajoittaminen

Teleyrityksellä on oikeus sulkea viestintäpalvelu tai rajoittaa viestintäpalvelun käyttöä, jos tilaaja ei ole maksanut viestintäpalvelusta aiheutunutta erääntynyttä maksua.

Sulkemis- tai rajoitusoikeutta ei kuitenkaan ole, jos:

- 1) erääntynyt maksu on alle 50 euroa;
- 2) erääntynyt maksu liittyy muun palvelun kuin viestintäpalvelun vastaanottamiseen;
- 3) erääntynyt maksu maksetaan kahden viikon kuluessa maksukehotuksen lähettämisestä;
- 4) kuluttaja osoittaa maksun laiminlyönnin johtuvan sairaudesta, työttömyydestä tai muusta siihen verrattavasta kuluttajasta riippumattomasta syystä ja erääntynyt maksu maksetaan kuukauden kuluessa maksukehotuksen lähettämisestä;

5) tilaaja tekee muistutuksen laskusta ennen eräpäivää ja maksaa riidattoman osan laskusta määräajassa.

Teleyrityksellä on oikeus sulkea viestintäpalvelu myös, jos:

- 1) tilaaja on asetettu konkurssiin tai viranomaisen on todennut hänet muutoin maksukyvyttömäksi eikä tilaaja aseta kohtuullista vakuutta;
- 2) tilaaja ei kehotuksesta huolimatta noudata muita kuin maksua koskevia sopimusehtoja; tai

3) tilaaja tai käyttäjä on asetettu syytteeseen liittymää hyväksi käyttäen tehdystä tietoliikenteen häirinnästä.

Teleyrityksellä on oikeus rajoittaa viestintäpalvelun käyttöä myös, jos käyttäjä ylittää 112 §:n 1 momentissa tarkoitetun käyttörajan. Teleyrityksen on ilmoitettava käyttäjälle etukäteen käytön rajoittamisesta ja samalla annettava käyttäjälle ohjeet siitä, miten käytön rajoittaminen on estettävissä.

Teleyrityksellä on oikeus olla yhdistämättä puheluita tai muutoin estää sellaisen viestintäpalvelun käyttöä, jonka ilmeisenä tarkoituksena on oikeudettoman taloudellisen hyödyn tavoittelu ja josta muodostuu tilaajalle maksuja.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään teleyrityksen oikeudesta estää viestintäpalvelun käyttöä, ei rajoita teleyrityksen velvollisuutta estää viestintäpalvelun käyttöä toimivaltaisen viranomaisen tai tuomioistuimen päätöksen perusteella.

116 §

Sopimuksen irtisanominen

Tilaaja voi irtisanoa viestintäpalvelusopimuksen suullisesti tai kirjallisesti. Tilaajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa toistaiseksi voimassa oleva sopimus päättymään kahden viikon kuluttua irtisanomisesta. Tilaajalla on oikeus irtisanoa viestintäpalvelusopimus heti päättyväksi, jos teleyritys ilmoittaa muuttavansa sopimusehtoja tilaajan vahingoksi. Jos sopimusehtojen muutos johtuu verolainsäädännön muutoksista, tilaajalla ei ole oikeutta irtisanoa määräaikaista viestintäpalvelusopimusta.

Teleyrityksen on lähetettävä tilaajalle irtisanomisesta kirjallinen vahvistus.

Teleyrityksen on irtisanottava viestintäpalvelusopimus kirjallisesti.

Kytkykaupan yhteydessä kuluttajalla on aina oikeus irtisanoa määräaikainen sopimus päättyväksi kahden viikon kuluttua irtisanomisesta, jos hän suorittaa käyttämättä jäävään sopimusaikaan kohdistuneet maksut sekä tällaisen tilanteen varalta mahdollisesti sovitut muut maksut.

Kuluttajalla on sopimuksen määräaikaaisu-

desta huolimatta oikeus irtisanoa sopimus päättymään kahden viikon kuluttua irtisanomisesta, jos kuluttaja on joutunut maksuvaikeuksiin sairauden, työttömyyden tai vastaavan hänestä riippumattoman syyn takia taikka jos sopimuksen pitäminen voimassa on muun erityisen syyn takia hänen kannaltaan kohtuutonta. Teleyritys ei saa periä kuluttajalta viestintäpalvelusopimuksen käyttämättä jäävään sopimusaikaan kohdistuvia maksuja. Teleyrityksellä on kuitenkin oikeus saada kytkykaupan yhteydessä luovutettu päätelaite takaisin.

117 §

Sopimuksen purkaminen

Tilaaaja saa purkaa viestintäpalvelusopimuksen teleyrityksen viivästyksen tai virheen vuoksi, jos sopimusrikkomus on olennainen. Tilaaaja voi purkaa viestintäpalvelusopimuksen suullisesti tai kirjallisesti.

Teleyrityksellä on oikeus purkaa viestintäpalvelusopimus, jos:

1) liittymä on ollut 115 §:n nojalla suljettuna vähintään kuukauden ja sulkemisen edellytykset ovat edelleen voimassa; tai

2) tilaaja tai käyttäjä on tuomittu viestintäpalvelua käyttäen tehdystä tietoliikenteen häiritsemisestä.

Teleyrityksen on purettava viestintäpalvelusopimus kirjallisesti.

118 §

Viestintäpalvelun toimituksen viivästys ja oikeus pidättyä maksusta

Viestintäpalvelun toimitus on viivästynyt, jos palvelua ei ole toimitettu sovittuna ajankohtana, eikä tämä johdu tilaajasta eikä käyttäjästä tai tilaajan tai käyttäjän puolella olevasta seikasta.

Tilaaaja on velvollinen maksamaan viestintäpalvelusopimukseen perustuvat maksut vasta siitä lukien, kun yhteys on käytettävissä. Palvelun kytkemisen jälkeen tilaajalla on oikeus pidättyä maksamasta sellaista osaa maksusta, joka on tarpeen viivästyksen perustuvan vakiokorvauksen ja vahingonkorvauksen vakuudeksi.

119 §

Vakiokorvaus

Tilaaajalla on oikeus vakiokorvaukseen silloin, kun toimitus on 118 §:ssä säädettyllä tavalla viivästynyt. Vakiokorvauksen määrä on vähintään 20 euroa kultakin alkavalta viivästysviikolta, kuitenkin enintään 160 euroa.

Oikeutta vakiokorvaukseen ei kuitenkaan ole, jos teleyritys osoittaa viivästyksen johtuneen sen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevasta esteestä, jota sen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä ja jonka seurauksia se ei ole kohtuudella voinut välttää tai voittaa.

Jos viivästys johtuu henkilöstä, jota teleyritys on käyttänyt apunaan sopimuksen tai sen osan täyttämiseksi, teleyritys vapautuu vastuusta vain, jos myös tämä henkilö olisi 2 momentin mukaan vapaa vastuusta.

120 §

Virhe viestintäpalvelun toimituksessa

Viestintäpalvelun toimituksessa on virhe, jos viestintäpalvelun laatu tai toimitustapa ei vastaa sitä, mitä voidaan katsoa sovitun. Viestintäpalvelun toimitus on virheellinen, jos:

1) viestintäpalvelu ei laadultaan vastaa laissa tai sen nojalla annetussa Viestintäviraston määräyksessä asetettuja vaatimuksia;

2) viestintäpalvelun toimitus on muusta kuin 2 momentissa tarkoitettusta syystä yhtäjaksoisesti tai toistuvasti keskeytynyt eikä keskeytystä voida pitää keskeytyksen syy ja olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä; taikka

3) viestintäpalvelu ei vastaa markkinoinnissa annettuja tietoja tai poikkeaa muutoin siitä, mitä tilaajalla yleensä on vastaavan palvelun yhteydessä aihetta olettaa.

Viestintäpalvelun virheenä ei pidetä sitä, että teleyritys tilapäisesti ilman tilaajan suostumusta keskeyttää viestintäpalvelun tarjonnan tai rajoittaa sen käyttöä yhteensä korkeintaan 24 tunnin ajaksi kalenterikuukaudessa, jos keskeytys on välttämätön viestintäverkon rakennus- tai kunnossapitotyön taikka tietoturvan vuoksi. Keskeytys on tehtävä käyttäjälle mahdollisimman vähän haittaa ai-

heuttavalla tavalla ja sellaisena ajankohtana, että haittaa aiheutuu mahdollisimman vähän. Keskeytyksestä on tiedotettava tehokkaasti.

121 §

Virheen oikaisu

Teleyritys on velvollinen korjaamaan virheen tai uusimaan suorituksen ilman, että siitä aiheutuu tilaajalle kustannuksia. Teleyritys ei kuitenkaan ole velvollinen oikaisemaan virhettä, jos siitä aiheutuisi teleyritykselle kohtuuttomia kustannuksia tai kohtuutonta haittaa. Kustannusten kohtuuttomuutta ja kohtuutonta haittaa arvioitaessa on erityisesti otettava huomioon virheen merkitys ja suorituksen arvo, jos se olisi sopimuksen mukainen.

Vaikka tilaaja ei vaatisi virheen korjaamista tai suorituksen uusimista, teleyritys saa omalla kustannuksellaan oikaista virheen, jos se tilaajan ilmoittaessa virheestä viipymättä tarjoutuu tekemään sen. Tilaaja saa kieltäytyä oikaisusta, jos siitä aiheutuisi hänelle olennaista haittaa tai vaaraa siitä, että tilaajalle aiheutuvat kustannukset jäävät korvaamatta taikka jos kieltäytymiseen on muu erityinen syy.

Teleyritys ei saa vedota siihen, ettei se ole saanut tilaisuutta oikaisuun, jos tilaaja on korjauttanut virheen, eikä olosuhteet huomioon ottaen voida kohtuudella edellyttää, että tilaaja olisi jäänyt odottamaan teleyrityksen oikaisua.

122 §

Hinnanalennus ja vakiohyvitys

Jollei virheen korjaaminen tai uusi suoritus tule kysymykseen taikka jollei tällaista oikaisua suoriteta kohtuullisessa ajassa siitä, kun tilaaja on ilmoittanut virheestä, tilaajalla on oikeus virhettä vastaavaan hinnanalennukseen.

Tilaajalla on oikeus vakiohyvitykseen, jos 120 §:ssä tarkoitettu virhe perustuu toimituksen keskeytykseen. Vakiohyvityksen määrä on vähintään 20 euroa kultakin alkavalta keskeytysviikolta, kuitenkin enintään 160 euroa. Jos tilaajalle maksetaan vakiohyvitys, hänellä

ei ole oikeutta 1 momentissa tarkoitettuun hinnanalennukseen saman keskeytyksen johdosta.

Oikeutta vakiohyvitykseen ei kuitenkaan ole, jos teleyritys osoittaa keskeytyksen johduneen sen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevasta esteestä, jota sen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä ja jonka seurauksia se ei ole kohtuudella voinut välttää tai voittaa.

123 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Tilaajalla on oikeus korvaukseen vahingosta, jonka hän kärsii toimituksen viivästyksen taikka keskeytyksen tai muun viestintäpalvelussa olevan virheen vuoksi. Jos tilaajalla on oikeus 119 §:ssä tarkoitettuun vakiokorvaukseen, oikeus vahingonkorvaukseen on vain siltä osin kuin vahinko ylittää maksetun vakiokorvauksen määrän.

Teleyritys vastaa toimituksen viivästyksestä taikka keskeytyksestä tai muusta viestintäpalvelun virheestä aiheutuneesta välillisestä vahingosta vain, jos vahinko on aiheutunut huolimattomuudesta teleyrityksen puolella. Välillisenä vahinkona pidetään:

1) ansion menetystä, joka tilaajalle aiheutuu viivästyksen, keskeytyksen tai siitä johtuvien toimenpiteiden vuoksi;

2) vahinkoa, joka johtuu muuhun sopimukseen perustuvasta velvoitteesta;

3) viestintäpalvelun käyttöhyödyn olennaista menetystä, josta ei aiheudu suoranaista taloudellista vahinkoa, sekä siihen rinnastettavaa olennaista haittaa.

124 §

Virhettä tai viivästystä koskeva ilmoitusvelvollisuus

Tilaaja ei saa vedota viivästykseen, ellei hän ilmoita viivästyksestä teleyritykselle kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun palvelu on toimitettu. Tilaaja ei saa vedota virheeseen, ellei hän ilmoita virheestä teleyritykselle kohtuullisessa ajassa siitä, kun hän on havainnut virheen tai hänen olisi pitänyt se havaita.

Tilaaaja saa 1 momentin estämättä vedota viivästykseseen tai virheeseen, jos teleyritys on menetellyt törkeän huolimattomasti tai kunnianvastaisesti ja arvottomasti taikka, jos viestintäpalvelu ei vastaa laissa tai sen nojalla annetussa Viestintäviraston määräyksessä asetettuja vaatimuksia.

125 §

Viestintäpalvelun oikeudeton käyttö

Teleyrityksen on viipymättä suljettava viestintäpalvelu tai estettävä sen käyttö, jos viestintäpalvelun tilaaja, käyttäjä, poliisi, vakuutusyhtiö tai toinen teleyritys ilmoittaa, että viestintäpalvelun hallinnoinnissa käytettävä laite on kadonnut, se on oikeudettomasti toisen hallussa tai sitä on oikeudettomasti käytetty ja pyytää viestintäpalvelun sulkeamista tai sen käytön estämistä.

Tilaaaja vastaa viestintäpalvelun oikeudettomasta käytöstä vain, jos laitteen katoaminen, joutuminen oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudeton käyttö on johtunut tilaajan tai käyttäjän huolimattomuudesta, joka ei ole lievää.

Tilaaaja ei vastaa viestintäpalvelun oikeudettomasta käytöstä siltä osin kuin viestintäpalvelua on käytetty sen jälkeen, kun tilaaja tai käyttäjä on tehnyt teleyritykselle 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Jos viestintäpalvelun hallinnoinnissa käytettävää laitetta on käytetty maksutapahtuman toteuttamiseen maksupalvelulain (290/2010) 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla, tilaajan vastuuseen oikeudettomasta käytöstä sovelletaan maksupalvelulakia.

126 §

Suljetun viestintäpalvelun avaaminen

Teleyrityksen on tilaajan pyynnöstä avattava 115 tai 125 §:n nojalla suljettu viestintäpalvelu tai poistettava käyttörajoitus heti, kun käytön rajoittamiselle tai viestintäpalvelun sulkemiselle ei enää ole perustetta.

Teleyrityksellä on oikeus periä kohtuullinen maksu viestintäpalvelun avaamisesta ja käyttörajoituksen poistamisesta. Maksua ei kuitenkaan saa periä 115 §:n 4 momentissa tarkoitetun käyttörajoituksen poistamisesta.

127 §

Teleyrityksen velvollisuus rajoittaa viestintäpalvelun käyttöä

Teleyrityksen, jonka tarjoamaa viestintäverkkoa tai verkon osaa toinen teleyritys käyttää viestintäpalvelua tarjotessaan tai joka perii maksuja toisen teleyrityksen lukuun, on pyynnöstä estettävä toisen teleyrityksen viestintäpalvelun käyttäminen, jos:

- 1) siihen on 115 §:n mukaiset edellytykset; ja
- 2) estoa pyytänyt teleyritys ei voi itse estää viestintäpalvelunsa käyttämistä.

128 §

Teleyrityksen, palveluntarjoajan ja myyjän yhteisvastuu

Kuluttajalla, jolla on oikeus pidättyä maksusta taikka saada hinnan palautusta, vahingonkorvausta tai muu rahasuoritus elinkeinonharjoittajalta tämän sopimusrikkomuksen johdosta, on tämä oikeus myös sitä teleyritystä kohtaan, joka on laskuttanut kuluttajalta kulutushyödykkeen. Teleyritys ei ole kuitenkaan velvollinen maksamaan kuluttajalle enempää kuin on tältä saanut maksuina.

Jos kulutushyödykettä koskeva sopimus puretaan, kuluttaja voi vedota purkuun myös kulutushyödykkeen laskuttanutta teleyritystä kohtaan.

Teleyrityksellä, joka on maksanut kuluttajalle tämän pykälän mukaisesti, on oikeus saada maksamansa määrä elinkeinonharjoittajalta taikka teleyritykseltä, jolla on sopimus elinkeinonharjoittajan kanssa.

129 §

Erinäisistä muutoksista tiedottaminen

Teleyrityksen on tehokkaasti ja hyvissä ajoin tiedotettava tilaajille:

- 1) puhelinverkkoa koskevista numerointimuutoksista;
- 2) viestintäverkon suorituskyvyn mittausta koskevista menettelyistä, jotka teleyritys on ottanut käyttöön mitatakseen ja muokataksseen tietoliikennettä ja välttääkseen verkko-yhteyden ylikuormittumisen;

3) siitä, miten 2 kohdassa tarkoitetut menettelyt vaikuttavat palvelun laatuun;

4) vammaisille tarkoitettuja tuotteita ja palveluja koskevista yksityiskohdista;

5) hätäpalvelun tai liittymänhaltijan sijaintitiedon saatavuuteen liittyvistä muutoksista.

130 §

Palvelun laatua koskeva julkaisuvelvollisuus

Viestintävirasto voi päätöksellään asettaa teleyritykselle tai numeropalvelun tarjoajalle velvollisuuden julkaista vertailukelpoisia ja ajantasaisia tietoja yrityksen tarjoamien palvelujen laadusta.

Viestintäviraston päätöksessä on määrättävä julkaistavat tiedot ja tietojen julkaisutapa.

16 luku

Yleistä puhelinpalvelua koskevat erityiset säännökset

131 §

Automaattinen soitonsiirto

Teleyrityksen on tilaajan pyynnöstä makсутta poistettava kolmannen osapuolen tekemä automaattinen soitonsiirto käyttäjän liittymään.

132 §

Liittymän tunnistus

Teleyrityksen on tarjottava palvelua, jonka avulla puhelun vastaanottaja näkee soittajan numeron ennen puhelun vastaanamista. Soittajan numeron näkyminen puhelimessa puhelun vastaanottajalle on voitava kuitenkin estää.

Liittymän tunnistusta tarjoavan teleyrityksen on annettava tilaajalle helppokäyttöinen mahdollisuus estää:

- 1) liittymänsä tunnistus;
- 2) tulevien puhelujen liittymän tunnistus;
- 3) sellaisten tulevien puhelujen vastaanotto, joiden liittymän tunnistus on estetty, milloin se on teknisesti ja ilman kohtuuttomia kustannuksia mahdollista; sekä

4) sen liittymän tunnistus, johon liittymään tulevat puhelut on siirretty.

Edellä 2 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettujen palvelujen on oltava tilaajalle maksuttomia.

Liittymän tunnistusta tarjoavan teleyrityksen on annettava käyttäjälle helppokäyttöinen ja maksuton mahdollisuus estää jokaisen lähtevän puhelun osalta erikseen liittymänsä tunnistus.

Teleyrityksen on tiedotettava tilaajalle ja käyttäjälle tässä pykälässä tarkoitetuista palveluista.

Teleyrityksen on huolehdittava, että 2 ja 4 momentissa tarkoitetut estot voidaan ohittaa luovutettaessa tietoja hätäilmoituksia vastaanottaville viranomaisille 321 §:n mukaisesti tai poliisille sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään. Jäljempänä 157 §:n perusteella säilytettäviä tietoja saa antaa ainoastaan niille viranomaisille, joilla on siihen oikeus lain perusteella.

Viestintävirasto voi antaa teknisiä määräyksiä 2, 4 ja 6 momentissa tarkoitettun tunnistuksen eston ohittamisesta.

133 §

Oikeus seurata maksun kertymistä

Matkapuhelinverkossa toimivan teleyrityksen on tarjottava tilaajalle ja käyttäjälle maksuton mahdollisuus liittymän käytöstä kertyvien maksujen seuraamiseen.

134 §

Laskun erittely ja yhteyskohtainen erittely

Teleyrityksen on maksutta ja ilman pyyntöä eriteltävä liittymän käytöstä aiheutuva lasku. Laskusta on vaikeudetta käytävä ilmi ainakin seuraavista suoritteista laskutettavat erät:

- 1) paikallispuhelut ja 2—4 kohdassa tarkoitetuista puheluista perityt verkkokorvaukset;
- 2) kaukopuhelut;
- 3) kansainväliset puhelut;
- 4) matkaviestinpuhelut;
- 5) perusmaksut;
- 6) tekstiviestit, kuvaviestit ja muut viestit;

- 7) datansiirtopalvelut;
8) lisämaksulliset palvelut siten kuin 2 momentissa säädetään.

Edellä 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettuja lisämaksullisista palveluista teleyrityksen on eriteltävä laskulle:

1) maksun määrä, ajankohta ja saaja yhteysistä, joissa on kyse maksupalvelulain 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista maksutapahtumista, jollei maksupalvelulaista muuta johdu;

2) maksun määrä, ajankohta ja saaja yhteysistä, joissa on kyse yksinomaan maksupalvelulain soveltamisalaan kuulumattoman hyödykkeen tai palvelun maksamisesta automaattisessa palvelussa ja joista aiheutuu tilaajalle ensisijaisesti muita kuin viestintäpalvelun käytöstä johtuvia maksuja;

3) palvelutyypeittäin sellaiset muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut yhteydet, joista aiheutuu tilaajalle muita kuin viestintäpalvelun käytöstä johtuvia maksuja.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin ei saa sisältyä yksityisyyden suojan piiriin kuuluvaa viestintää koskevia tietoja.

Teleyrityksen on tilaajan sitä pyytäessä annettava maksutta laskun yhteyskohtainen erittely. Ellei 2 tai 3 momentista muuta johdu, erittely on annettava tilaajalle siten, että puhelinnumeron kolme viimeistä numeroa on peitetty tai muutoin siten, ettei erittelystä voida tunnistaa viestinnän toista osapuolta.

Teleyrityksen on käyttäjän sitä pyytäessä annettava laskun yhteyskohtainen erittely, jossa on eritelty viestinnän osapuolten liittymien numerot tai viestintäpalvelun muut tunnistamistiedot täydellisesti. Alle 15-vuotiasta käyttäjää edustaa hänen huoltajansa. Lisäksi lapsen edustamisesta säädetään lapsen huolosta ja tapaamisoikeudesta annetussa laissa (361/1983). Muuta kuin alaikäistä vajaanvaltaista edustaa hänen edunvalvojansa. Edellä tarkoitettua vajaanvaltaista edustamisesta säädetään holhoustoimesta annetussa laissa (442/1999).

Laskun yhteyskohtainen erittely ei saa sisältää maksuttomien palvelujen välitystietoja. Tilaajalla on oikeus pyynnöstä saada erittelemtön lasku.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettua erittelyn sisällöstä ja toteuttamistavasta.

135 §

Oikeus rajoittaa liittymän käyttöä muun kuin viestintäpalvelun vastaanottamiseen

Teleyrityksen on tilaajan pyynnöstä estettävä korvauksetta liittymän käyttö muuhun kuin viestintäpalveluun ja liittymän lähtevä liikenne tiettyyn liikennetyyppiin, jos esto on teknisesti helposti toteutettavissa. Jos esto myöhemmin tilaajan pyynnöstä poistetaan, teleyritys saa periä toimenpiteestä maksun.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä niistä liittymän lähtevän liikenteen estoluokista, joita tilaajalle on vähintään tarjottava, estopalvelujen teknisestä toteuttamisesta sekä puheluiden hintatiedotuksista.

Teleyrityksellä on oikeus estää muun palvelun kuin viestintäpalvelun käyttäminen, jos:

1) tilaaja ei maksa muusta kuin viestintäpalvelusta aiheutunutta erääntynyttä laskua kahden viikon kuluttua maksukehotuksen lähettamisestä;

2) tilaaja ylittää 112 §:ssä tarkoitettua käyttörajan;

3) se on tarpeen väärinkäytösten tai vahinkojen estämiseksi.

Teleyrityksen on ilmoitettava viipymättä tilaajalle 3 momentissa tarkoitettua käytön estosta.

Teleyrityksellä on oikeus olla yhdistämättä puheluita tai muutoin estää sellaisen muun kuin viestintäpalvelun käyttö, jonka ilmeisenä tarkoituksena on oikeudettoman taloudellisen hyödyn tavoittelu ja josta aiheutuu tilaajalle maksuja.

VI OSA

VIESTINNÄN LUOTTAMUKSELLISUUS JA YKSITYISYYDEN SUOJA

17 luku

Sähköisen viestin ja välitystietojen käsittely

136 §

Viestin ja välitystietojen luottamuksellisuus

Viestinnän osapuoli voi käsitellä omia säh-

köisiä viestejään ja niihin liittyviä välitystietoja, jollei laissa toisin säädetä.

Yleisesti vastaanotettavaksi tarkoitettua radioviestintää ja sen välitystietoja saa käsitellä, jollei laissa toisin säädetä. Tällaisena radioviestintänä pidetään:

- 1) televisio- ja radio-ohjelmistojen lähetyskäsiä;
- 2) hätäkutsuja;
- 3) yleisellä kutsukanavalla harjoitettavaa radioviestintää;
- 4) radioamatööri viestintää;
- 5) lyhytaaltoradioviestintää 27 megahertsin taajuusalueella;
- 6) muuta kuin 1—5 kohdassa tarkoitettua radioviestintää, joka on tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi.

Muita sähköisiä viestejä ja välitystietoja saa käsitellä viestinnän osapuolen suostumuksella tai jos laissa niin säädetään.

Se, joka on ottanut vastaan tai muutoin saanut tiedon sähköisestä viestistä, radioviestinnästä tai välitystiedosta, jota ei ole hänelle tarkoitettu, ei saa ilman viestinnän osapuolen suostumusta ilmaista tai käyttää hyväksi viestin sisältöä, välitystietoa tai tietoa viestin olemassaolosta, ellei laissa toisin säädetä.

137 §

Viestinnän välittäjän yleiset käsittelyperiaatteet

Sähköisten viestien ja välitystietojen käsittely on sallittua ainoastaan käsittelyn tarkoituksen vaatimassa laajuudessa eikä sillä saa rajoittaa luottamuksellisen viestin ja yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä.

Sähköisiä viestejä ja välitystietoja on sallittua luovuttaa ainoastaan niille tahoille, joilla on oikeus käsitellä tietoja asianomaisessa tilanteessa.

Käsittelyn jälkeen sähköiset viestit ja välitystiedot on hävitettävä tai välitystiedot tehtävä sellaisiksi, ettei niitä voi yhdistää tilaajaan tai käyttäjään, jollei laissa toisin säädetä.

Sähköisiä viestejä ja välitystietoja saa käsitellä vain viestinnän välittäjän tai tilaajan lukuun toimiva, joka käsittelee viestejä ja välitystietoja tässä luvussa erikseen säädettyjen tarkoitusten toteuttamiseksi.

138 §

Käsittely viestinnän välittämiseksi ja palvelun toteuttamiseksi sekä tietoturvasta huolehtimiseksi

Sähköisiä viestejä ja välitystietoja voi käsitellä siinä määrin kuin se on tarpeen viestinnän välittämiseksi ja sovitun palvelun toteuttamiseksi sekä 272 §:ssä säädettyllä tavalla tietoturvasta huolehtimiseksi.

Viestinnän välittäjän ja lisäarvopalvelun tarjoajan on 1 momentissa tarkoitettua palvelua tarjotessaan ilmoitettava tilaajalle tai käyttäjälle, millaisia välitystietoja käsitellään ja kuinka kauan niiden käsittely kestää.

139 §

Käsittely laskutusta varten

Viestinnän välittäjät voivat käsitellä keskinäisten maksujensa määrittämistä ja laskutusta varten välttämättömiä välitystietoja.

Tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaja voi käsitellä teleyrityksen hallinnoiman viestintäverkon välityksellä tarjottavien kuvallenteiden, äänitallenteiden ja muiden maksullisten palvelujensa laskutusta varten välttämättömiä välitystietoja ja muita laskutuksen kannalta välttämättömiä tietoja. Tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajalla on oikeus saada teleyritykseltä nämä tiedot.

Laskun määräytymiseen liittyviä tietoja on säilytettävä vähintään kolme kuukautta laskun eräpäivästä tai välitystiedon tallentumisesta riippuen siitä, kumpi näistä ajankohdista on myöhäisempi. Tietoja ei saa kuitenkaan säilyttää enää sen jälkeen, kun saatava on velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) mukaan vanhentunut. Laskua koskevan erimielisyyden synnyttämä laskua koskevat tiedot on kuitenkin säilytettävä siihen saakka, kunnes asia on sovittu tai lainvoimaisesti ratkaistu.

Viestinnän välittäjän on ilmoitettava tilaajalle tai käyttäjälle, millaisia välitystietoja käsitellään ja kuinka kauan niiden käsittely kestää.

140 §

Käsittely markkinointia varten

Viestinnän välittäjä voi omien palvelujen markkinoimiseksi käsitellä välitystietoja siinä määrin ja niin kauan kuin tällainen markkinointi edellyttää, jos tilaaja tai käyttäjä, jota tiedot koskevat, on antanut siihen suostumuksensa.

Suostumuksen antajalla on oltava mahdollisuus peruuttaa välitystietojen käsittelyä koskeva suostumuksensa.

141 §

Käsittely teknistä kehittämistä varten

Viestinnän välittäjä voi käsitellä välitystietoja viestinnän välittämisen tai viestintäpalvelun teknistä kehittämistä varten.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun käsittelyn aloittamista tilaajalle tai käyttäjälle on ilmoitettava, mitä välitystietoja käsitellään ja kuinka kauan niiden käsittely kestää. Ilmoitus voi olla kertaluonteinen.

142 §

Käsittely tilastollista analyysiä varten

Viestinnän välittäjä voi käsitellä välitystietoja automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tilastollista analyysiä varten, jos:

- 1) analyysiä ei voida muuten tuottaa ilman kohtuutonta vaivaa; ja
- 2) analyysistä ei voida tunnistaa yksittäistä luonnollista henkilöä.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös tilaajana olevan oikeushenkilön oikeutta käsitellä liittymänsä ja päätelaitteensa välitystietoja.

143 §

Käsittelyoikeus väärinkäytöstapauksissa

Viestinnän välittäjä voi käsitellä välitystietoja maksullisen palvelun käyttöä maksutta tai muiden siihen rinnastuvien käyttöä koskevien väärinkäytösten havaitsemiseksi, estämiseksi ja selvittämiseksi.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia mää-

räyksiä 1 momentissa tarkoitetun välitystietojen käsittelyn teknisestä toteuttamisesta.

144 §

Käsittely teknisen vian tai virheen havaitsemiseksi

Viestinnän välittäjä voi käsitellä välitystietoja, jos se on tarpeen viestinnän välittämisessä tapahtuneen teknisen vian tai virheen havaitsemiseksi, estämiseksi tai selvittämiseksi.

145 §

Käsittelyä koskevien tietojen tallentaminen

Viestinnän välittäjän on tallennettava yksityiskohtaiset tapahtumatiedot luottamuksellisuuden ja yksityisyyden suojan kannalta keskeisiä välitystietoja sisältävissä tietojärjestelmissä tapahtuvasta välitystietojen käsittelystä, jos se on teknisesti ja ilman kohtuuttomia kustannuksia mahdollista. Tapahtumatiedoista on käytävä ilmi käsittelyn ajankohta, kesto ja käsittelijä. Tapahtumatiedot on säilytettävä kaksi vuotta niiden tallentamisesta.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetun tallentamisen ja säilyttämisen teknisestä toteuttamisesta.

18 luku

Yhteisötalajaa koskeva erityissääntely

146 §

Yhteisötalajan käsittelyoikeus väärinkäytöstapauksissa

Yhteisötalajalla on oikeus käsitellä välitystietoja maksullisen tietoyhteiskunnan palvelun, viestintäverkon tai viestintäpalvelun luvattoman käytön taikka rikoslain 30 luvun 11 §:ssä tarkoitetun yrityssalaisuuksien paljastamisen ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi siten kuin tämän lain 147—156 §:ssä säädetään.

Viestintäverkon tai viestintäpalvelun luvaton käyttöä voi olla laitteen, ohjelman tai palvelun asentaminen yhteisötalajan viestin-

täverkkoon, sivulliselle oikeudettomasti pääsyn avaaminen yhteisötilaajan viestintäverkkoon tai viestintäpalveluun taikka muu näihin rinnastuva viestintäverkon tai viestintäpalvelun käyttö, jos se on käytöstä laadittujen 147 §:n 3 momentissa tarkoitettujen ohjeiden vastaista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu oikeus ei koske kiinteän tai matkapuhelinverkon puhelinpalvelujen välitystietoja.

147 §

Yhteisötilaajan huolehtimisvelvollisuus väärinkäytöstapauksissa

Yhteisötilaajan on ennen välitystietojen käsittelyn aloittamista maksullisen tietoyhteiskunnan palvelun, viestintäverkon tai viestintäpalvelun luvattoman käytön ehkäisemiseksi:

1) rajoitettava pääsyä viestintäverkkoon ja viestintäpalveluun ja niiden käyttöön sekä ryhdyttävä muihin toimenpiteisiin viestintäverkkonsa ja viestintäpalvelunsa käytön suojaamiseksi asianmukaisin tietoturvasuostoimenpitein;

2) määriteltävä, minkälaisia sähköisiä viestejä sen viestintäverkon kautta saa välittää ja hakea sekä miten sen viestintäverkkoa ja viestintäpalvelua saa muutoin käyttää ja minkälaisiin kohdeosoitteisiin viestintää ei saa harjoittaa.

Yhteisötilaajan on ennen välitystietojen käsittelyn aloittamista yrityssalaisuuksien paljastamisen ehkäisemiseksi:

1) rajoitettava pääsyä yrityssalaisuuksiin ja ryhdyttävä muihin toimenpiteisiin viestintäverkkonsa ja viestintäpalvelunsa käytön ja tietojen suojaamiseksi asianmukaisin tietoturvasuostoimenpitein;

2) määriteltävä, miten yrityssalaisuuksia saa viestintäverkossa siirtää, luovuttaa tai muutoin käsitellä ja minkälaisiin kohdeosoitteisiin yrityssalaisuuksia käsittelemään oikeutetut henkilöt eivät ole oikeutettuja lähettämään sähköisiä viestejä.

Yhteisötilaajan on 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen väärinkäytösten ehkäisemiseksi annettava kirjalliset ohjeet viestintäverkon tai viestintäpalvelun käyttäjälle.

148 §

Yhteisötilaajan suunnittelu- ja yhteistoimintavelvoite väärinkäytöstapauksissa

Yhteisötilaajan on ennen 146 §:n 1 momentissa tarkoitettujen välitystietojen käsittelyn aloittamista nimettävä ne henkilöt, joiden tehtäviin välitystietojen käsittely kuuluu tai määriteltävä mainitut tehtävät. Välitystietoja voivat käsitellä vain yhteisötilaajan viestintäverkon ja viestintäpalvelun ylläpidosta ja tietoturvasta sekä turvallisuudesta huolehtivat henkilöt.

Jos yhteisötilaaja on yhteistoimintalainsäädännön piiriin kuuluva työnantaja, on hänen:

1) käsiteltävä 146—156 §:ssä tarkoitettussa välitystietojen käsittelyssä noudatettavien menettelyjen perusteet ja käytännöt yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) 4 luvussa, yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetussa laissa (1233/2013) ja työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetussa laissa (449/2007) tarkoitettussa yhteistoimintamenettelyssä;

2) tiedotettava välitystietojen käsittelystä tekemänsä päätökset työntekijöille tai heidän edustajilleen siten kuin yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) 21 §:n 2 momentissa säädetään.

Jos yhteisötilaaja on työnantaja, joka ei kuulu yhteistoimintalainsäädännön piiriin, on hänen kuultava työntekijöitä tämän pykälän 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista seikoista ja tiedotettava niistä työntekijöille siten kuin yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 21 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Jos yhteisötilaaja ei ole työnantaja, on yhteisötilaajan tiedotettava käyttäjille 146—156 §:ssä tarkoitettussa välitystietojen käsittelyssä noudatettavista menettelyistä ja käytännöistä.

149 §

Yhteisötilaajan käsittelyoikeus maksullisen tietoyhteiskunnan palvelun, viestintäverkon tai viestintäpalvelun luvattoman käytön selvittämiseksi

Yhteisötilaaja saa käsitellä välitystietoja automaattisen hakutoiminnon avulla, joka voi

perustua viestien kokoon, yhteenlaskettuun kokoon, tyyppiin, määrään, yhteystapaan tai kohdeosoitteisiin.

Yhteisötilaaja saa käsitellä välitystietoja manuaalisesti, jos on perusteltu syy epäillä, että viestintäverkkoa, viestintäpalvelua tai maksullista tietoyhteiskunnan palvelua käytetään 147 §:n 3 momentissa tarkoitettujen ohjeiden vastaisesti ja jos:

1) automaattisen hakutoiminnon avulla on havaittu viestinnässä poikkeama;

2) maksullisen tietoyhteiskunnan palvelun käytön kustannukset ovat nousseet epätavallisen korkeiksi;

3) viestintäverkossa havaitaan sinne oikeudetta asennettu laite, ohjelma tai palvelu; taikka

4) yksittäistapauksessa muusta 1—3 kohtaan rinnastuvasta, yleisesti havaittavissa olevasta seikasta voidaan päätellä, että viestintäverkkoa, viestintäpalvelua tai maksullista tietoyhteiskunnan palvelua käytetään 147 §:n 3 momentissa tarkoitettujen ohjeiden vastaisesti.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua käsittelyn edellytyksenä on, että tapahtuma tai teko todennäköisesti aiheuttaa yhteisötilaajalle merkittävää haittaa tai vahinkoa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua käsittelyn edellytyksenä on lisäksi, että tiedot ovat välttämättömiä luvattoman käytön ja siitä vastuussa olevien selvittämiseksi sekä luvattoman käytön lopettamiseksi.

150 §

Yhteisötilaajan käsittelyoikeus yrityssalaisuuksien paljastamisen selvittämiseksi

Yhteisötilaaja saa käsitellä välitystietoja automaattisen hakutoiminnon avulla, joka voi perustua sähköisten viestien kokoon, yhteenlaskettuun kokoon, tyyppiin, määrään, yhteystapaan tai kohdeosoitteisiin.

Yhteisötilaaja saa käsitellä välitystietoja manuaalisesti, jos on perusteltu syy epäillä, että yrityssalaisuus on viestintäverkkoa tai viestintäpalvelua käyttämällä luvattomasti annettu ulkopuoliselle, ja jos:

1) automaattisen hakutoiminnon avulla on havaittu viestinnässä poikkeama;

2) yrityssalaisuus julkaistaan tai sitä käytetään luvatta; taikka

3) yksittäistapauksessa muusta 1 tai 2 kohtaan rinnastuvasta, yleisesti havaittavissa olevasta seikasta voidaan päätellä, että yrityssalaisuus on luvattomasti annettu ulkopuoliselle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua käsittelyn edellytyksenä on, että epäilty yrityssalaisuuden paljastaminen kohdistuu yhteisötilaajan tai sen yhteistyökumppanin elinkeinotoiminnan kannalta keskeisiin yrityssalaisuuksiin taikka teknologisen tai muun kehittämistyön tuloksiin, jotka todennäköisesti ovat merkittäviä elinkeinotoiminnan käynnistämisen tai sen harjoittamisen kannalta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua käsittelyn edellytyksenä on lisäksi, että tiedot ovat välttämättömiä yrityssalaisuuden paljastamisen ja siitä vastuussa olevien selvittämiseksi.

151 §

Käsittelyoikeuden erityiset rajoitukset väärinkäytöstapauksissa

Automaattista hakua ei saa kohdistaa eikä välitystietoja saa hakea esille eikä ottaa manuaalisesti käsiteltäviksi oikeudenkäymiskäärin 17 luvun 24 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen selville saamiseksi.

Yrityssalaisuuksien paljastamisen selvittämiseksi työnantajana oleva yhteisötilaaja voi käsitellä vain sellaisten käyttäjiensä välitystietoja, joille yhteisötilaaja on antanut tai joilla muutoin on yhteisötilaajan hyväksymällä tavalla pääsy yrityssalaisuuksiin.

152 §

Yhteisötilaajan tiedonantovelvollisuus käyttäjälle väärinkäytöstapauksissa

Yhteisötilaajan on laadittava 149 §:n 2 momentissa ja 150 §:n 2 momentissa tarkoitettua manuaalisesta välitystietojen käsittelystä selvitys, josta käy ilmi:

- 1) käsittelyn peruste, ajankohta ja kesto;
- 2) syy, minkä vuoksi välitystietojen manuaaliseen käsittelyyn on ryhdytty;
- 3) käsittelijät;
- 4) käsittelystä päättänyt henkilö.

Käsittelyyn osallistuneiden henkilöiden on allekirjoitettava selvitys. Selvitys on säilytettävä vähintään kaksi vuotta 149 tai 150 §:ssä tarkoitetun käsittelyn päättymisestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu selvitys on annettava tiedoksi käsittelyn kohteena olevan viestintäverkon tai viestintäpalvelun käyttäjälle heti, kun se voi tapahtua käsittelyn tarkoitusta vaarantamatta. Selvitystä ei kuitenkaan tarvitse antaa niille käyttäjille, joiden välitystietoja on käsitelty massamuotoisesti siten, että käyttäjien välitystiedot eivät ole tulleet käsittelijän tietoon. Käyttäjällä on oikeus lakiin tai sopimukseen perustuvan salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa selvitys ja sen yhteydessä saamansa tiedot etujaan tai oikeuksiaan koskevan asian käsittelyä varten.

153 §

Yhteisötilaajan tiedonantovelvollisuus työntekijöiden edustajalle väärinkäytötapauksissa

Jos yhteisötilaaja on työnantaja, sen on annettava työntekijöiden edustajalle vuosittain 149 §:n 2 momentissa ja 150 §:n 2 momentissa tarkoitetusta välitystietojen manuaalisesta käsittelystä selvitys, josta on käytävä ilmi, millä perusteella ja kuinka monta kertaa välitystietoja on vuoden aikana käsitelty.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu selvitys on annettava työ- tai virkaehtosopimuksen perusteella valitulle luottamusmiehelle tai, jos tällaista ei ole valittu, työsopimuslain (55/2001) 13 luvun 3 §:ssä tarkoitetulle luottamusvaltuutetulle. Jos jonkin henkilöstöryhmän työntekijät eivät ole valinneet luottamusmiestä tai luottamusvaltuutettua, on selvitys annettava yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 8 §:ssä tai työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain 3 §:ssä tarkoitetulle yhteistoimintaedustajalle taikka yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 6 §:n 2 momentissa tarkoitetulle edustajalle. Jos näitäkään ei ole valittu, selvitys on annettava kaikille tähän henkilöstöryhmään kuuluville työntekijöille.

Työntekijöiden edustajien ja 2 momentissa tarkoitettujen työntekijöiden on pidettävä sa-

lassa tietoonsa saamat yrityssalaisuuden loukkaukset ja epäilyt yrityssalaisuuden loukkaamisesta koko työsuhteen voimassaolajan. Virkamiehen ja muun viranomaisen palveluksessa toimivan salassapitovelvollisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään. Mitä edellä säädetään, ei estä tietojen luovuttamista valvontaviranomaiselle.

154 §

Ennakkoilmoitus ja vuosittainen selvitys tietosuojavaltuutetulle väärinkäytötapauksissa

Yhteisötilaajan on ilmoitettava ennalta tietosuojavaltuutetulle välitystietojen käsittelyn aloittamisesta. Ennakkoilmoituksesta on käytävä ilmi:

1) 149 ja 150 §:ssä tarkoitetussa välitystietojen käsittelyssä noudatettavien menettelyjen perusteet ja käytännöt;

2) 148 §:n 1 momentissa tarkoitetut tehtävät;

3) miten yhteisötilaaja on järjestänyt 148 §:n 2 momentin 2 kohdassa tai 3 momentissa tarkoitetun käsittelyä edeltävän tiedottamisvelvollisuutensa.

Yhteisötilaajan on annettava tietosuojavaltuutetulle vuosittain jälkikäteen selvitys välitystietojen manuaalisesta käsittelystä. Selvityksestä on käytävä ilmi, millä perusteella ja kuinka monta kertaa välitystietoja on vuoden aikana käsitelty.

155 §

Yhteisötilaajan oikeus säilyttää välitystietoja väärinkäytötapauksissa

Mitä 146—154 §:ssä säädetään, ei oikeuta yhteisötilaajaa säilyttämään välitystietoja rekisterissä kauempaa kuin lain mukaan muutoin on sallittua.

156 §

Yhteisötilaajan oikeus tietojen luovuttamiseen väärinkäytötapauksissa

Sen estämättä, mitä 137 §:ssä säädetään, yhteisötilaajalla on oikeus luovuttaa asian-

omistajana tekemänsä rikosilmoituksen tai tutkintapyynnön yhteydessä poliisille käsiteltäväksi 146—155 §:n mukaisesti saamansa yhteisötilaajan viestintäverkon tai viestintäpalvelun käyttäjän sähköisiä viestejä koskevat välitystiedot.

19 luku

Viranomaistoimintaan liittyvät tiedot

157 §

Velvollisuus säilyttää tiedot viranomais- tarpeita varten

Sen estämättä, mitä tässä osassa säädetään välitystietojen käsittelystä, sisäministeriön päätöksellään erikseen nimeämän teletoimintailmoituksen antaneen yrityksen (*säilytysvelvollinen yritys*) on huolehdittava jäljempänä säädettyjen edellytyksin, että säilytysvelvollisuuden piiriin 2 ja 3 momentin mukaisesti kuuluvat tiedot säilytetään 4 momentissa säädettyjen säilytysaikojen mukaisesti. Säilytettäviä tietoja saa käyttää ainoastaan pakkokeinonlain (806/2011) 10 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen rikosten selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi.

Säilytysvelvollisuus koskee tietoja, jotka liittyvät:

1) säilytysvelvollisen yrityksen tarjoamaan matkaviestinverkon puhelinpalveluun tai tekstiviestipalveluun mukaan lukien puhelu, joissa yhteys on saatu muodostettua, mutta puheluun ei vastattu tai puhelu on estynyt verkonhallintatoimenpiteestä johtuen;

2) säilytysvelvollisen yrityksen tarjoamaan internetpuhelinpalveluun, jolla tarkoitetaan palveluyrityksen tarjoamaa loppuasiakkaille asti internetyhteyksikäyttöön perustuvaa puhelun mahdollistavaa palvelua;

3) säilytysvelvollisen yrityksen tarjoamaan internetyhteyksipalveluun.

Edellä 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa palveluissa säilytysvelvollisuus koskee tilaajan ja rekisteröidyn käyttäjän nimeä ja osoitetta, liittymän tunnistetta sekä tietoa, jonka avulla voidaan yksilöidä viestintäpalvelun käyttäjä ja yksilöidä viestintätyypin, viestinnän vastaanottajan sekä viestinnän ajankohdan ja keston mukaan viestintätapa-

tumat mukaan lukien soitonsiirrot. Lisäksi 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa palvelussa säilytysvelvollisuus koskee tietoa, jonka avulla voidaan yksilöidä viestintään käytetty laite sekä laitteen ja siinä käytetyn liittymän sijainti viestintätapahtuman alkaessa. Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettussa palvelussa säilytysvelvollisuus koskee tilaajan ja rekisteröidyn käyttäjän nimeä ja osoitetta, liittymän tunnistetta ja asennusosoitetta sekä tietoa, jonka avulla voidaan yksilöidä viestintäpalvelun käyttäjä, viestintään käytetty laite sekä palvelun käytön ajankohta ja kesto. Säilytettävät tiedot tulee rajata vain siihen, mikä on palvelun tekninen toteutus huomioon ottaen välttämätöntä edellä tässä momentissa tarkoitettujen seikkojen yksilöimiseksi.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen palvelujen tietoja on säilytettävä 12 kuukautta, 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen palvelujen tietoja 9 kuukautta ja 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen palvelujen tietoja 6 kuukautta. Tietojen säilyttämisaika alkaa viestintätapahtuman ajankohdasta.

Säilytysvelvollisuus ei koske viestin sisältöä eikä verkkosivustojen selaamisesta kertyviä välitystietoja.

Säilytysvelvollisuuden edellytyksenä on, että tiedot ovat saatavilla ja säilytysvelvollisen yrityksen yleisesti saatavilla olevien viestintäpalvelujen tarjoamisen yhteydessä tämän lain tai henkilötietolain (523/1999) perusteella tuottamia tai käsittelemiä.

Tarkempia säännöksiä säilytettävistä tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Säilytysvelvollisuuden perusteella säilytettävien tietojen teknisistä yksityiskohdista määrätään Viestintäviraston määräyksessä.

158 §

Viranomaistarpeita varten säilytettävien tietojen käsittelyssä noudatettavat velvoitteet ja menettelytavat

Säilytysvelvollisen yrityksen tulee ennen säilytysvelvollisuuden toteuttamista neuvotella sisäministeriön kanssa tietojen säilyttämistä koskevista viranomaisten tarpeista. Säilytysvelvollinen yritys päättää tietojen säilyttämisen teknisestä toteuttamisesta. Tiedot on

säilytettävä kustannustehokkaasti. Lisäksi on otettava huomioon säilytysvelvollisen yrityksen liiketoiminnan tarpeet ja järjestelmien tekniset ominaispiirteet sekä maksuvelvollisen viranomaisen tarpeet. Tietojen säilyttäminen on pyrittävä suunnittelemaan siten, että samoja tietoja ei säilytä useampi yritys.

Sisäministeriöllä on oikeus hankkia ulkopuoliselta palveluntarjoajalta järjestelmä, johon säilytysvelvollisuuden piiriin kuuluvat tiedot voidaan siirtää. Säilytysvelvollisella yrityksellä on oikeus tallentaa järjestelmään myös ne tiedot, joiden käsittely omaa tarvetta varten ei ole vielä päättynyt.

Säilytysvelvollisen yrityksen velvollisuuden huolehtia tietoturvasta sovelletaan 247 §:ää. Säilytysvelvollisen yrityksen on nimettävä henkilöt, joilla on oikeus käsitellä säilytettäviä tietoja tai tehtävät, joissa niitä saa käsitellä. Säilytysvelvollisen yrityksen on huolehdittava, että tilaajan saatavilla on tietoa tietojen säilyttämisestä ja sen tarkoituksesta.

Säilytettävät tiedot voidaan toimittaa viranomaiselle ilman tarpeetonta viivästystä. Säilytysvelvollisen yrityksen on oltava tarvittaessa yhteistyössä verkkoyrityksen kanssa siten, että myös ne 157 §:ssä tarkoitetut saatavilla olevat tiedot säilytetään, joita verkkoyritys käsittelee säilytysvelvollisen yrityksen palvelun toteuttamiseksi.

Tietojen säilyttämisvelvollisuuden toteuttamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tietojen säilyttämisen teknisestä toteutuksesta ja tietoturvasta.

159 §

Viranomaistarpeita varten säilytettävien tietojen käyttöä koskeva tilastointi

Sisäministeriön on toimitettava eduskunnan oikeusasiamiehelle vuosittain tilastot tämän lain perusteella säilytettävien tietojen hyödyntämisestä. Tilastojen tulee sisältää:

- 1) tapaukset, joissa säilytettyjä tietoja toimitettiin viranomaiselle;
- 2) tapaukset, joissa säilytettyjä tietoja koskevaa viranomaisen tietopyyntöä ei voitu täyttää;
- 3) tiedot siitä, kuinka kauan kului säilytet-

tävien tietojen tallentamisesta viranomaisen tietopyyntöön.

Sisäministeriön tulee ottaa huomioon 1 momentissa tarkoitetut tilastot myös poliisilain (872/2011), pakkokeinolain tai muun lain perusteella eduskunnan oikeusasiamiehelle televalvonnan ja telekuuntelun käytöstä antamissaan kertomuksissa.

20 luku

Sijaintitiedot ja muut liittymän tai pääte-laitteen sijainnin ilmaisevat tiedot

160 §

Sijaintitietojen käsittely ja luovutus

Sijaintitietoja, jotka voidaan yhdistää luonnolliseen henkilöön, saa käsitellä lisäarvopalvelun tarjoamiseksi ja hyödyntämiseksi, jos tilaaja tai käyttäjä, jota tiedot koskevat on antanut siihen suostumuksensa taikka suostumus yksiselitteisesti ilmenee asiayhteydestä tai jos laissa niin säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla suostumuksella ei voida poiketa siitä, mitä muualla tässä laissa säädetään käyttäjän ja tilaajan oikeudesta saada sijaintitietoja.

Sijaintitietoja saa käsitellä ainoastaan käsitellyn tarkoituksen vaatimassa laajuudessa ja sillä ei saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä. Käsitellyn jälkeen sijaintitiedot on hävitettävä tai tehtävä sellaisiksi, ettei niitä voi yhdistää tilaajan tai käyttäjään, jollei laissa toisin säädetä.

Sijaintitietoja saa käsitellä vain lisäarvopalvelun tarjoajan palveluksessa sekä sen lukuun toimivat henkilöt, joiden tehtävänä on käsitellä sijaintitietoja tämän luvun mukaisesti.

Se, joka on ottanut vastaan tai muutoin saanut tiedon sijaintitiedosta, jota ei ole hänelle tarkoitettu, ei saa ilman paikannettavan suostumusta ilmaista tai käyttää hyväksi sijaintitietoa tai tietoa sen olemassaolosta, ellei laissa toisin säädetä.

161 §

Tiedonantovelvollisuus

Lisäarvopalvelun tarjoajan on huolehdittava, että paikannettavan saatavilla on hel-

posti ja jatkuvasti tietoa käsiteltävien sijaintitietojen tarkkuudesta, käsittelyn täsmällisestä tarkoituksesta ja kestosta sekä siitä, voidaanko sijaintitiedot luovuttaa kolmannelle osapuolelle lisäarvopalvelun tarjoamista varten. Lisäarvopalvelun tarjoajan on huolehdittava siitä, että nämä tiedot ovat paikannettavan saatavilla ennen 160 §:n 1 momentissa tarkoitettua suostumusta.

162 §

Tilaajan ja käyttäjän oikeudet

Tilaajalla tai käyttäjällä on oltava mahdollisuus helposti ja ilman erillistä maksua peruuttaa 160 §:n 1 momentissa tarkoitettu suostumus, jollei laissa toisin säädetä. Paikannettavalla on oltava mahdollisuus helposti ja ilman erillistä maksua kieltää väliaikaisesti sijaintitietojen käsittely, jos se on teknisesti ja ilman kohtuuttomia kustannuksia mahdollista.

Käyttäjällä on oikeus saada lisäarvopalvelun tarjoajalta ja viestinnän välittäjältä näiden hallussa olevat itseään koskevat sijaintitiedot ja välitystiedot, jotka ilmaisevat liittymän tai päätelaitteen sijainnin tietyllä hetkellä.

Sijaintitietojen käsittelyyn liittyvää suostumusta, kieltoa ja tiedonsaantioikeutta koskevassa asiassa alle 15-vuotiasta edustaa hänen huoltajansa. Lisäksi lapsen edustamisesta säädetään lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetussa laissa. Muuta kuin alaikäistä vajaanvaltaista edustaa hänen edunvalvojansa, jollei tämä ole palvelun teknisen toteutuksen takia mahdotonta. Edellä tarkoitettua vajaanvaltaisen edustamisesta säädetään holhousotimesta annetussa laissa.

VII OSA

SÄHKÖISIIN PALVELUIHIN LIITTYVÄÄ ERITYISSÄÄNTELYÄ

21 luku

Verkkotunnukset

163 §

Soveltamisala

Tätä lukua sovelletaan Suomen maatun-

nukseen (*fi-maatunnus*) ja Ahvenanmaan maakuntatunnukseen (*ax-maakuntatunnus*) päättyviin verkkotunnuksiin sekä niihin liittyvään verkkotunnustoimintaan ja verkkotunnusten välittämiseen.

Mitä tässä luvussa säädetään Viestintäviraston ylläpitämästä verkkotunnusrekisteristä, sovelletaan myös ax-maakuntatunnukseen päättyvistä verkkotunnuksista ylläpidettävään rekisteriin.

164 §

Viestintäviraston verkkotunnustoiminta ja verkkotunnusten välittäminen

Viestintävirasto ylläpitää rekisteriä fi-maatunnukseen päättyvistä verkkotunnuksista (*verkkotunnusrekisteri*) ja tietokantaa verkkotunnusten teknisistä tiedoista internetliikenteen ohjaamista varten (*fi-juuri*).

Merkintöjä verkkotunnusrekisteriin voi tehdä vain 165 §:ssä tarkoitettun verkkotunnusvälitysilmoituksen tehnyt toiminnanharjoittaja (*verkkotunnusvälittäjä*). Viestintävirasto voi kuitenkin merkitä verkkotunnushallinnon tarpeita varten yksimerkkisiä ja muita verkkotunnuksia maksutta. Viestintävirasto voi tehdä verkkotunnusrekisteriin myös muita tämän lain toteutumisen kannalta tarpeellisia merkintöjä.

Verkkotunnus voidaan merkitä oikeushenkilölle, yksityiselle elinkeinonharjoittajalle tai muulle yhteisölle taikka luonnolliselle henkilölle (*verkkotunnuksen käyttäjä*).

165 §

Verkkotunnusvälittäjän ilmoitusvelvollisuudet

Verkkotunnusvälittäjän on ennen toimintansa aloittamista tehtävä ilmoitus verkkotunnusrekisteriä hallinnoivalle viranomaiselle. Ilmoituksessa on oltava verkkotunnusvälittäjän yksilöivät tiedot, kuulemisiin ja tiedoksiantoihin käytettävä sähköpostiosoite sekä muut valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot.

Verkkotunnusvälittäjän ilmoittamisessa tiedoissa tapahtuneista muutoksista on viipymättä ilmoitettava Viestintävirastolle. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava Viestintävirastolle ja asiakkaille viimeistään kaksi

viikkoa etukäteen. Viestintäviraston 171 §:n 2 momentin nojalla tekemästä kieltopäätöksestä on ilmoitettava asiakkaille viipymättä.

Tarkempia määräyksiä ilmoituksen tekemisestä ja sen sisällöstä voidaan antaa Viestintäviraston määräyksellä.

166 §

Verkkotunnuksen muoto ja sisältö

Verkkotunnuksessa saa olla vähintään 2 ja enintään 63 merkkiä.

Verkkotunnus ei saa merkitsemishetkellä:

1) vastata toisen suojattua nimeä tai merkkiä, ellei verkkotunnuksen käyttäjä pysty esittämään hyväksyttävää perustetta verkkotunnuksen merkitsemiselle; tai

2) muistuttaa toisen suojattua nimeä tai merkkiä, jos verkkotunnus merkitään ilmeisessä hyötymis- tai vahingoittamistarkoituksessa.

Viestintävirasto voi antaa määräyksiä verkkotunnuksen toimivuudelle välttämättömistä määrittelyistä, muodosta, pituudesta ja sallituista merkeistä.

167 §

Tietojen merkitseminen verkkotunnusrekisteriin ja tietojen julkaiseminen

Verkkotunnus on merkittävä verkkotunnuksen käyttäjän nimiin. Verkkotunnusvälittäjän on merkittävä verkkotunnusrekisteriin verkkotunnuksen käyttäjää koskevat oikeat, ajantasaiset ja yksilöivät tiedot sekä kuulemisiin ja tiedoksiantoihin käytettävä sähköpostiosoite.

Viestintävirasto voi julkaista internet-sivuillaan tietoja verkkotunnusrekisteristä. Luonnollisista henkilöistä voidaan internet-sivuilla julkaista verkkotunnus ja käyttäjän nimi. Rekisterin tietojen luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:ssä säädetään.

Verkkotunnusrekisteriin merkitty verkkotunnus on voimassa enintään viisi vuotta. Verkkotunnusvälittäjä voi uudistaa verkko-

tunnusta koskevan merkinnän enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä merkitsemisen teknisestä toteuttamistavasta ja merkitsemisen yhteydessä ilmoitettavista tiedoista.

168 §

Verkkotunnuksen siirtäminen ja verkkotunnusvälittäjän vaihtaminen

Verkkotunnuksen käyttäjä voi siirtää verkkotunnuksen toiselle käyttäjälle verkkotunnuksen voimassaoloaikana. Verkkotunnusvälittäjän on suoritettava siirto kohtuullisessa ajassa pyynnön vastaanottamisesta. Jos verkkotunnusta ei ole kohtuullisessa ajassa siirretty, Viestintävirasto voi tehdä siirron. Verkkotunnusta ei voida siirtää, jos verkkotunnuksen poistamista koskeva asia on vireillä Viestintävirastossa.

Viestintävirasto voi palauttaa verkkotunnuksen sen alkuperäiselle käyttäjälle, jos verkkotunnus on siirretty toiselle käyttäjän suostumusta ja tämä pyytää merkinnän korjaamista, eikä siirron saaja esitä siirrolle määräajassa hyväksyttävää perustetta.

Verkkotunnuksen käyttäjä voi vaihtaa verkkotunnusvälittäjää verkkotunnuksen voimassaolon aikana. Verkkotunnusvälittäjän on suoritettava vaihtamisen edellytyksenä olevat toimenpiteet kohtuullisessa ajassa pyynnön vastaanottamisesta. Jos verkkotunnusta ei ole kohtuullisessa ajassa siirretty toiselle verkkotunnusvälittäjälle, Viestintävirasto voi tehdä siirron.

Viestintävirasto voi antaa määräyksiä siirtämisen ja verkkotunnusvälittäjän vaihtamisen teknisistä toteuttamistavoista ja määräajoista.

169 §

Verkkotunnusmerkinnän poistaminen

Viestintävirasto voi poistaa verkkotunnuksen verkkotunnusrekisteristä ja fi-juuresta, jos 167 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot ovat puutteellisia tai virheellisiä ja tietoja ei kehotuksesta huolimatta korjata määräajassa.

Viestintävirasto poistaa verkkotunnuksen verkkotunnusrekisteristä ja fi-juuresta käyttäjää kuulematta, jos verkkotunnuksen voimassaoloaika on kulunut umpeen.

Jos 166 §:n 2 momentissa tarkoitetun oikeuden haltija pyytää verkkotunnuksen poistamista, Viestintävirasto voi poistaa laissa asetettujen säännösten vastaisesti merkityn verkkotunnuksen verkkotunnusrekisteristä ja fi-juuresta tai merkitä sen oikeudenhaltijan käyttöön.

Viestintävirasto voi enintään yhden vuoden määräajaksi poistaa verkkotunnusta koskevan merkinnän fi-juuresta verkkotunnuksen käyttäjää kuulematta, jos verkkotunnuksen käyttäjä on hakenut useita toisen suojattua nimeä tai merkkiä muistuttavia verkkotunnuksia, ja suojatun nimen tai merkin haltija pyytää verkkotunnuksen poistamista.

Verkkotunnusrekisteristä poistettu verkkotunnus vapautuu yleisesti uudelleen merkittäväksi kuukauden kuluttua merkinnän poistamisen jälkeen.

Viestintävirasto voi poistaa verkkotunnuksen, jos tuomioistuin on lainvoimaisella päätöksellään kieltänyt tunnuksen käyttämisen.

170 §

Verkkotunnusvälittäjän muut velvollisuudet

Verkkotunnusvälittäjän on:

- 1) tarjottava ennen verkkotunnuksen merkitsemistä tämän lain mukaiset tarvittavat tiedot verkkotunnuksen sisältöön ja muotoon liittyvistä edellytyksistä;
- 2) pidettävä verkkotunnusrekisteriin merkityt tiedot ajantasaisina;
- 3) kyettävä merkitsemään tietoja verkkotunnusrekisteriin Viestintäviraston määrittelemällä teknisellä järjestelyllä;
- 4) tiedotettava verkkotunnuksen käyttäjää riittävästi ja tehokkaasti verkkotunnuksen voimassaoloajan päättymisestä;
- 5) poistettava verkkotunnus verkkotunnusrekisteristä verkkotunnuksen käyttäjän pyynnöstä ennen voimassaoloajan päättymistä;
- 6) huolehdittava toimintansa tietoturvasta;
- 7) ilmoitettava viipymättä Viestintävirastolle, jos sen verkkotunnusten välitystoimintaan kohdistuu tai sitä uhkaa merkittävä tietoturvaloukkaus taikka muu tapahtuma, joka

estää tai häiritsee sitä olennaisesti; samalla on myös ilmoitettava häiriön tai sen uhan arvioitu kesto ja vaikutukset, korjaustoimenpiteet sekä ne toimenpiteet, joilla häiriön toistumisen pyritään estämään.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä verkkotunnuksen käyttäjälle annettavista tiedoista, toiminnan tietoturvallisuudesta, siitä milloin 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu häiriö on merkittävä sekä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja toimittamisesta.

171 §

Verkkotunnushallinnon järjestäminen

Viestintäviraston tehtävänä on:

- 1) hallinnoida fi-maatunnusta;
- 2) ylläpitää ja kehittää fi-verkkotunnustoitintaa;
- 3) huolehtia fi-juuren nimipalvelimien siirtoyhteyksistä ja yhdysliikenteestä internetiin;
- 4) valvoa verkkotunnusvälittäjien toimintaa;
- 5) huolehtia fi-verkkotunnustoitinnan tietoturvasta;
- 6) antaa pyynnöstä todistuksia ja otteita verkkotunnusrekisteristä.

Viestintävirasto voi antaa huomautuksen verkkotunnusvälittäjälle, jos tämä rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä, määräyksiä tai päätöksiä. Huomautuksen yhteydessä Viestintävirasto voi velvoittaa verkkotunnusvälittäjän korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa. Jos virhettä tai laiminlyöntiä ei korjata määräajassa, Viestintävirasto voi kieltää verkkotunnusvälittäjältä enintään yhdeksi vuodeksi verkkotunnusten tai niitä koskevien muutosten merkitsemisen verkkotunnusrekisteriin.

172 §

Verkkotunnuksen tietoturvan varmistaminen

Viestintävirastolla on oikeus ryhtyä välttämättömiin toimiin fi-verkkotunnuksia hyödyntämällä toteutettavien yleisiin viestintäverkkoihin tai -palveluihin taikka niiden käyttäjiin kohdistuvien merkittävien tietoturvaloukkausten havaitsemiseksi, estämiseksi,

selvittämiseksi ja esitutkintaan saattamiseksi. Viestintävirasto voi ryhtyä näihin toimiin verkkotunnuksen käyttäjää kuulematta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua välttämättömät toimet voidaan toteuttaa fi-juuren nimi-palvelintietoihin kohdistettavien toimenpiteiden avulla ja voivat käsittää:

1) verkkotunnuksen suuntautuvan liikenteen estämisen tai rajoittamisen;

2) verkkotunnuksen suuntautuvan liikenteen ohjaamisen toiseen verkko-osoitteeseen; sekä

3) muut 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin rinnastettavat teknisluonteiset toimenpiteet.

Tässä pykälässä tarkoitettuja toimenpiteitä on toteutettava huolellisesti ja ne on mitoitettava suhteessa torjuttavan tietoturvaloukkauksen vakavuuteen. Toimenpiteitä toteutettaessa ei saa rajoittaa sananvapautta taikka luottamuksellisen viestin tai yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden turvaamiseksi. Toimenpiteet on lopetettava, jos niiden toteuttamiselle ei enää ole tässä pykälässä säädettyjä edellytyksiä.

22 luku

Tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoaminen

173 §

Soveltamisalan rajoitukset

Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta:

1) verotukseen;

2) yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY sekä henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY soveltamisalaa kuuluviin kysymyksiin;

3) julkisten notaarien ja vastaavien ammattiharjoittajien sellaisiin toimiin, joihin sisältyy julkisen vallan käyttämistä;

4) oikeudenkäyntiasiamiehen tai oikeudenkäyntiavustajan toimiin oikeudenkäynnissä;

5) vastikkeelliseen arpajaistoihintaan.

Jäljempänä 174 ja 175 §:ää ei sovelleta:

1) tekijänoikeuteen, lähioikeuksiin, teollisoikeuksiin eikä oikeuksiin, joita tarkoitetaan puolijohdetuotteiden piirimallien oikeudellisesta suojasta annetussa neuvoston direktiivissä 87/54/ETY ja tietokantojen oikeudellisesta suojasta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 96/9/EY;

2) sähköisen rahan liikkeeseenlaskuun, jos jäsenvaltio on soveltanut liikkeeseenlaskijaan jotakin sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY 9 artiklan 1 kohdassa säädetyistä poikkeuksista;

3) arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY 44 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun yhteissijoitusyrityksen osuuksien mai-nontaan;

4) sijoittautumisvapautteen, vakuutusten vapaaseen tarjontaan ja vakuutus-sopimukseen sovellettavaan lakiin liittyviin kysymyksiin;

5) osapuolten vapautteen valita sopimukseen sovellettava laki;

6) sopimusvelvoitteisiin kuluttajasopimuksissa;

7) kiinteistön sijaintivaltion lain pakottaviin säännöksiin sopimuksen muodosta, jos sopimuksella luodaan tai siirretään oikeus kiinteistöön;

8) ei-toivotun kaupallisen sähköpostiviestinnän sallittavuuteen.

174 §

Yhteensovitettu ala ja palvelun tarjoamisen vapaus

Yhteensovitetulla alalla tarkoitetaan oikeusjärjestykseen sisältyviä vaatimuksia, joita tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan on noudatettava toimintansa aloittaessaan ja sitä jatkaessaan, kuten vaatimuksia, jotka koskevat:

1) pätevyyttä, lupaa, rekisteröintiä tai viromaiselle tehtäviä ilmoituksia;

2) menettelytapoja, mainontaa ja muuta markkinointia, palvelun laatua ja sisältöä, sopimuksia tai palvelun tarjoajan vastuuta.

Toiseen ETA-valtioon sijoittautuneelle tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajalle ei saa asettaa yhteensovitetuun alaan kuuluvia vaatimuksia, jotka rajoittavat tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamista Suomessa. Tuomioistuin tai muu toimivaltainen viranomainen saa kuitenkin erikseen säädettyjen toimivaltuuksiansa mukaisesti rajoittaa tietyn palvelun tarjoamista, jos se:

1) on tarpeen yleisen järjestyksen tai turvallisuuden ylläpitämiseksi, kansanterveyden suojelemiseksi taikka kuluttajien suojaamiseksi;

2) kohdistuu palveluun, joka vahingoittaa 1 kohdassa tarkoitettuja tavoitteita tai saattaa vakavasti vaarantaa niiden saavuttamisen; ja

3) on oikeassa suhteessa tavoitteeseen näiden.

Rajoitusta ei saa toteuttaa ennen kuin palvelun tarjoajan sijoittautumisvaltiota on pyydetty ryhtymään asiassa toimenpiteisiin, mutta sijoittautumisvaltio ei ole toteuttanut toimenpiteitä tai toimenpiteet eivät ole olleet riittäviä. Lisäksi rajoituksesta on ennen sen toteuttamista ilmoitettava komissiolle ja palvelun tarjoajan sijoittautumisvaltiolle.

Kiireellisissä tapauksissa rajoitus voidaan toteuttaa sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään. Komissiolle ja palvelun tarjoajan sijoittautumisvaltiolle on viipymättä ilmoitettava rajoituksesta ja syistä, joiden vuoksi tapaus on katsottu kiireelliseksi.

Mitä 3 ja 4 momentissa säädetään, ei sovelleta rikostutkinnassa eikä käsiteltäessä asiaa tuomioistuimessa.

175 §

Suomen lain noudattaminen

Suomen toimivaltaisten viranomaisten on valvottava, että Suomeen sijoittautuneet tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajat, noudattavat yhteensovitetulla alalla Suomen lakia myös silloin, kun palvelujen tarjonta kohdistuu yksinomaan tai pääasiassa toiseen ETA-valtioon.

176 §

Yleinen tiedonantovelvollisuus

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään tiedonantovelvoitteista, tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan on pidettävä ainakin seuraavat tiedot palvelun vastaanottajien ja viranomaisten saatavilla helposti, välittömästi ja jatkuvasti:

1) palvelun tarjoajan nimi, maantieteellinen osoite sijoittautumisvaltiossa, sähköpostiosoite sekä sellaiset muut yhteystiedot, joiden avulla palvelun tarjoajaan voidaan saada yhteys nopeasti, suoraan ja tehokkaasti;

2) mihin kaupparekisteriin tai muuhun vastaavaan julkiseen rekisteriin palvelun tarjoaja mahdollisesti on merkitty sekä palvelun tarjoajan yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnistekykyisessä rekisterissä;

3) asianomaisen valvontaviranomaisen yhteystiedot, jos toiminnan harjoittaminen edellyttää lupaa tai rekisteröintiä;

4) arvonlisäverotunniste, jos palvelun tarjoaja harjoittaa arvonlisäveron alaista toimintaa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, ammattipätevyyden tunnustamisesta annettussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/36/EY tarkoitettuna säännellyn ammatin harjoittajan on tietoyhteiskunnan palvelua tarjotessaan pidettävä saatavilla seuraavat tiedot:

1) ammattialajärjestö tai vastaava yhteisö, johon palvelun tarjoaja kuuluu;

2) ammattinimike sekä jäsenvaltio, jossa se on myönnetty;

3) maininta sijoittautumisvaltiossa sovellettavista ammatillisista säännöistä sekä siitä, missä ja miten ne ovat saatavilla.

Jos tietoyhteiskunnan palvelua tarjottaessa annetaan tietoja tavaroiden tai palvelujen hinnoista, ne on annettava selkeästi ja yksiselitteisesti. Tiedoista on käytävä ilmi, sisältyvätkö vero ja toimituskulut hintaan. Kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamisesta säädetään erikseen.

177 §

Tiedonantovelvollisuus tilausta tehtäessä

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään

tiedonantovelvoitteista, tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan on ennen kuin palvelun vastaanottaja tekee tilauksen pidettävä tämän saatavilla selkeät ja ymmärrettävät tiedot ainakin seuraavista seikoista:

- 1) sopimuksen teon tekniset vaiheet;
- 2) tallentaako palvelun tarjoaja tehdyn sopimuksen ja onko se toisen osapuolen saatavilla;
- 3) tekniset keinot, joilla voidaan tunnistaa ja korjata syöttövirheet ennen tilauksen tekemistä;
- 4) kielet, joilla sopimus voidaan tehdä;
- 5) palvelun tarjoajan noudattamat asiaa koskevat käytännösäännöt sekä missä ja miten ne ovat sähköisesti saatavilla.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sopimukseen, jotka tehdään käyttäen yksinomaan sähköpostia tai vastaavaa henkilökohtaista viestintätapaa. Sopimuksella saadaan poiketa 1 momentin säännöksistä, jollei osapuolena ole kuluttaja.

178 §

Sopimusehtojen toimittaminen

Tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan on toimitettava sopimusehdot palvelun vastaanottajan saataville siten, että vastaanottaja voi tallentaa ja toisintaa ne.

179 §

Tilaus ja vastaanottoilmoitus

Jos tilaus tehdään teknisiä keinoja käyttäen, tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan on viivytyksettä sähköisesti ilmoitettava tilauksen vastaanottamisesta. Vastaanottoilmoitusta ei tarvitse toimittaa, jos tilattu hyödyke toimitetaan viivytyksettä sähköisesti.

Palvelun tarjoajan on asetettava palvelun vastaanottajan käyttöön asianmukaiset, tehokkaat ja helppokäyttöiset tekniset keinot, joiden avulla vastaanottaja voi tunnistaa ja korjata syöttövirheet ennen tilauksen tekemistä.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta sopimukseen, jotka tehdään käyttäen yksinomaan sähköpostia tai vastaavaa henkilökohtaista viestintätapaa. Sopimuksella saa-

daan poiketa 1 ja 2 momentin säännöksistä, jollei osapuolena ole kuluttaja.

180 §

Vastaanottamisen ajankohta

Edellä 179 §:ssä tarkoitettu tilaus ja vastaanottoilmoitus katsotaan vastaanotetuksi, kun se on sen osapuolen käytettävissä, jolle se on osoitettu.

181 §

Sopimusta koskevien muotovaatimusten täyttäminen sähköisesti

Jos sopimus on lain mukaan tehtävä kirjallisesti, vaatimuksen täyttää myös sellainen sähköinen sopimus, jonka sisältöä ei voida yksipuolisesti muuttaa ja joka säilyy osapuolten saatavilla. Jos sopimus on lain mukaan allekirjoitettava, sovelletaan, mitä sähköisistä allekirjoituksista erikseen säädetään. Mitä tässä momentissa säädetään, koskee vastavasti sopimussuhteeseen liittyviä osapuolten ilmoituksia ja muita toimenpiteitä, joiden on lain mukaan oltava kirjallisia tai allekirjoitettuja.

Jos sopimukseen liittyvä ilmoitus on lain mukaan toimitettava todisteellisesti, vaatimus voidaan täyttää myös sellaisella sähköisellä menetelmällä, jonka avulla voidaan näyttää vastaanottajan saaneen ilmoituksen.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta kiinteistön kauppaa tai muuta luovutusta koskevaan sopimukseen eikä perhe- tai jäämistöoikeudelliseen sopimukseen.

182 §

Vastuuvapaus tiedonsiirto- ja verkkoyhteyspalveluissa

Kun tietoyhteiskunnan palvelu muodostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen siirrosta viestintäverkossa tai verkkoyhteyden tarjoamisesta, palvelun tarjoaja ei ole vastuussa siirrettyjen tietojen sisällöstä tai välittämisestä, jos hän ei:

- 1) ole siirron alkuunpanija;
- 2) valitse siirron vastaanottajaa; eikä
- 3) valitse tai muuta siirrettäviä tietoja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun siirtoon tai yhteyden tarjoamiseen liittyvät toiminnot käsittävät siirrettyjen tietojen automaattisen, tilapäisen ja lyhytaikaisen tallentamisen siltä osin kuin tallentamisessa on kysymys yksinomaan siirron suorittamisesta eikä tallentamisen kesto ylitä siirtoon tarvittavaa kohtuullista aikaa.

183 §

Vastuuvapaus tallennettaessa tietoja välimuistiin

Kun tietoyhteiskunnan palvelu muodostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen siirrosta viestintäverkossa, palvelun tarjoaja ei ole vastuussa tietojen sisällöstä tai välittämisestä sellaisen automaattisen, tilapäisen ja lyhytaikaisen tallennuksen osalta, jonka yksinomaan tarkoituksena on tehostaa tietojen siirtämistä edelleen muille palvelun vastaanottajille heidän pyynnöstään, jos hän:

- 1) ei muuta tietoja;
- 2) noudattaa tietoihin pääsyä koskevia ehtoja;
- 3) noudattaa tiedon päivitystä koskevia sääntöjä, jotka on määritelty toimialalla laajalti hyväksytyllä ja käytetyllä tavalla;
- 4) ei puutu toimialalla laajalti hyväksytyin ja käytetyn teknologian lailliseen käyttöön saadakseen tietoja tallennetun tiedon käytöstä; sekä
- 5) toimii viipymättä tallentamansa tiedon poistamiseksi tai sen saannin estämiseksi saatuaan tosiasiallisesti tietoonsa, että:
 - a) tieto on poistettu sieltä, missä se alun perin verkossa oli;
 - b) sen saanti on estetty; taikka
 - c) tuomioistuin tai muu toimivaltainen viranomais on määrännyt poistamaan tiedon tai estämään sen saannin.

184 §

Vastuuvapaus tietojen tallennuspalveluissa

Kun tietoyhteiskunnan palvelu käsittää palvelun vastaanottajan (*sisällön tuottaja*) toimittamien tietojen tallentamisen tämän pyynnöstä, palvelun tarjoaja ei ole vastuussa tallennettujen tietojen sisällöstä tai välittämi-

sestä, jos hän toimii viipymättä tallentamansa tiedon saannin estämiseksi saatuaan:

1) tietoonsa sitä koskevan tuomioistuimen määräyksen taikka, jos kysymyksessä on tekijänoikeuden tai lähioikeuden loukkaaminen, saatuaan 191 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

2) muuten tosiasiallisesti tietoonsa, että tallennettu tieto on ilmeisesti rikoslain 11 luvun 10 tai 10 a §:n taikka 17 luvun 18 tai 18 a §:n vastainen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sisällön tuottaja toimii palvelun tarjoajan johdon tai valvonnan alaisena.

185 §

Tiedon saannin estoa koskeva määräys

Käräjäoikeus voi syyttäjän tai tutkinnanjohtajan hakemuksesta taikka sen hakemuksesta, jonka oikeutta asia koskee, määrätä 184 §:ssä tarkoitettua tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan sakon uhalla estämään tallentamansa tiedon saannin, jos tieto on ilmeisesti sellainen, että sen sisällön pitäminen yleisön saatavilla tai sen välittäminen on säädetty rangaistavaksi tai korvausvastuun perusteeksi. Hakemus on käsiteltävä kiireellisesti. Hakemusta ei voida hyväksyä varaamatta palvelun tarjoajalle ja sisällön tuottajalle tilaisuutta tulla kuulluksi, paitsi jos kuulemista ei voida toimittaa niin nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä vaatii.

Käräjäoikeuden määräys on annettava tiedoksi myös sisällön tuottajalle. Jos sisällön tuottaja on tuntematon, käräjäoikeus voi määrätä tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan huolehtimaan tiedoksiannosta.

Määräys raukeaa, jollei sen kohteena olevan tiedon sisältöön tai välittämiseen perustuvasta rikoksesta nosteta syytettä tai, milloin kysymys on korvausvastuusta, panna vireille kannetta kolmen kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta. Käräjäoikeus voi syyttäjän, asianomistajan tai asianosaisen edellä tarkoitettuna määräaikaan esittämästä vaatimuksesta pidentää tätä määräaikaa enintään kolmella kuukaudella.

Tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajalla ja sisällön tuottajalla on oikeus hakea määräyksen kumoamista siinä käräjäoikeudessa, jossa

määräys on annettu. Määräyksen kumoamista koskevan asian käsittelyssä noudatetaan oikeudenkäymiskaaren 8 luvun säännöksiä. Tuomioistuin huolehtii kuitenkin tarpeellisista toimenpiteistä syyttäjän kuulemiseksi. Kumoamista on haettava 14 päivän kuluessa siitä, kun hakija on saanut tiedon määräyksestä. Tietoa ei saa saattaa uudelleen saataville kumoamista koskevan asian käsittelyn ollessa vireillä, ellei asiaa käsittelevä tuomioistuin toisin määrää. Myös syyttäjällä on oikeus hakea muutosta päätökseen, jolla määräys on kumottu.

186 §

Toimivaltainen tuomioistuin

Edellä 185 §:ssä tarkoitettu hakemus tutkitaan kärjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajalla on kotipaikka. Hakemus voidaan kuitenkin aina tutkia myös Helsingin kärjäoikeudessa. Kärjäoikeus on päätösvaltainen myös, kun siinä on yksin puheenjohtaja.

187 §

Sisällön tuottajan oikeusturva

Jos tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaja on estänyt tiedon saannin 184 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla, hänen on viipymättä ilmoitettava siitä sisällön tuottajalle kirjallisesti tai sähköisesti siten, että ilmoituksen sisältöä ei voida yksipuolisesti muuttaa ja että se säilyy osapuolten saatavilla. Ilmoituksessa on mainittava eston syy sekä tieto sisällön tuottajan oikeudesta saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi. Ilmoitus on tehtävä sisällön tuottajan äidinkielellä, suomeksi tai ruotsiksi. Ilmoitus voidaan tehdä myös sisällön tuottajan kanssa sovitulla muulla kielellä.

Sisällön tuottajalla on oikeus saattaa estoa koskeva asia 186 §:ssä tarkoitetun tuomioistuimen käsiteltäväksi 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Estoa koskevan asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 185 §:n 4 momentissa säädetään.

188 §

Tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan velvollisuus ryhtyä toimiin viranomaisen päätöksen toteuttamiseksi

Mitä 182—184 §:ssä säädetään tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan vastuuvapaudesta, ei vaikuta palvelun tarjoajan velvollisuuteen muun lain nojalla ryhtyä tarvittaviin toimiin tuomioistuimen tai muun toimivaltaisen viranomaisen määräyksen tai päätöksen toteuttamiseksi.

189 §

Tekijänoikeutta tai lähioikeutta loukkaavan aineiston saannin estäminen

Tekijänoikeuden haltija tai hänen edustajansa voi vaatia 184 §:ssä tarkoitettua tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajaa estämään tekijänoikeutta loukkaavan aineiston saannin siten kuin tässä pykälässä ja 191—193 §:ssä säädetään. Sama koskee lähioikeuden haltijaa ja hänen edustajaansa, jos kysymys on tällaista oikeutta loukkaavasta aineistosta.

Vaatimus on esitettävä ensin sille sisällön tuottajalle, jonka toimittamaa aineistoa vaatimus koskee. Jos sisällön tuottajaa ei voida tunnistaa tai jos hän ei viipymättä poista aineistoa tai estä sen saantia, vaatimus voidaan tehdä tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajalle 191 §:ssä säädetyllä ilmoituksella.

190 §

Tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan yhteyspiste

Tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan on ilmoitettava yhteyspiste, jonne 191 §:ssä tarkoitettu ilmoitus ja 192 §:ssä tarkoitettu vastine voidaan toimittaa. Yhteyspisteen yhteystietojen on oltava saatavilla helposti ja jatkuvasti.

191 §

Ilmoituksen muoto ja sisältö

Edellä 189 §:ssä tarkoitetun vaatimuksen sisältävä ilmoitus on tehtävä kirjallisesti tai

sähköisesti siten, että ilmoituksen sisältöä ei voida yksipuolisesti muuttaa ja että se säilyy osapuolten saatavilla. Ilmoituksessa on oltava:

1) ilmoituksen tekijän nimi ja yhteystiedot;
2) yksilöityinä se aineisto, jonka saannin estämistä vaaditaan, sekä selvitys aineiston sijainnista;

3) ilmoituksen tekijän vakuutus siitä, että se aineisto, jota vaatimus koskee, on hänen vilpittömän käsityksensä mukaan lainvastaisesti saatavilla viestintäverkossa;

4) tieto siitä, että ilmoituksen tekijä on tuloksetta esittänyt vaatimuksensa sisällön tuottajalle tai että sisällön tuottajaa ei ole voitu tunnistaa;

5) ilmoituksen tekijän vakuutus siitä, että hän on tekijänoikeuden tai lähioikeuden haltija taikka oikeutettu toimimaan oikeudenhaltijan puolesta;

6) ilmoituksen tekijän allekirjoitus.

Ilmoitus, joka ei täytä 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia, on tehoton. Jos ilmoituksen puutteet koskevat yksinomaan 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja, tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan on kuitenkin ryhdyttävä kohtuullisiin toimiin ilmoituksen tekijän tavoittamiseksi ja ilmoitettava tälle havaitsemansa puutteet.

192 §

Ilmoitus sisällön tuottajalle ja vastine

Tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan on viipymättä ilmoitettava sisällön tuottajalle tämän toimittaman aineiston saannin estämisestä sekä toimitettava sisällön tuottajalle jäljennös ilmoituksesta, jonka perusteella esto on tehty.

Jos sisällön tuottaja katsoo eston olevan perusteeton, hän voi saada aineiston palauteksi toimittamalla ilmoituksen tekijälle vastineen kirjallisesti tai 191 §:ssä säädetyllä tavalla sähköisesti 14 päivän kuluessa ilmoituksesta tiedon saatuaan. Jäljennös vastineesta on toimitettava palvelun tarjoajalle. Vastineessa on oltava:

- 1) sisällön tuottajan nimi ja yhteystiedot;
- 2) ne tosiseikat ja muut syyt, joiden nojalla esto katsotaan perusteettomaksi;
- 3) yksilöityinä se aineisto, jonka esto katsotaan perusteettomaksi;

4) sisällön tuottajan allekirjoitus.

193 §

Aineiston palauttaminen

Jos 192 §:ssä säädetyt vaatimukset täyttävä vastine on määräajassa toimitettu, tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaja ei saa estää vastineessa yksilöidyn aineiston palauttamista ja sen pitämistä saatavilla, ellei palvelun tarjoajan ja sisällön tuottajan välisestä sopimuksesta taikka tuomioistuimen tai muun viranomaisen määräyksestä tai päätöksestä johdu muuta.

194 §

Korvausvelvollisuus

Joka antaa väärän tiedon 191 §:ssä tarkoitettussa ilmoituksessa tai 192 §:ssä tarkoitettussa vastineessa, on velvollinen korvaamaan siitä aiheutuvan vahingon. Korvausvelvollisuutta ei kuitenkaan ole tai sitä voidaan sovitella, jos tiedon antaneella oli ollut perusteltua aihetta olettaa tietoa oikeaksi tai jos väärällä tiedolla oli vain vähäinen merkitys ilmoituksen tai vastineen koko sisältö huomioon ottaen.

23 luku

Yhteystietopalvelut

195 §

Yhteystietopalvelun saatavuus

Puhelinverkossa toimiva teleyritys on velvollinen osaltaan huolehtimaan siitä, että käyttäjien saatavilla on yleinen, kattava ja kohtuuhintainen numeropalvelu.

Teleyrityksen on huolehdittava siitä, että sen kanssa puhelinverkon liittymän käytöstä sopimuksen tehneen tilaajan nimeä, osoitetta ja puhelinnumeroa koskevat yhteystiedot kerätään ja julkaistaan yleisesti saatavilla olevassa kattavassa ja kohtuuhintaisessa puhelinluettelopalvelussa.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia mää-

räyksiä 1 momentissa tarkoitetun velvollisuuden täyttämiseksi välttämättömistä teknisistä toimenpiteistä.

196 §

Yhteystietojen luovuttaminen

Teleyrityksen ja yhteystietopalvelun tarjoajan on pyynnöstä luovutettava 195 §:n 2 momentissa tarkoitetut yhteystiedot toiselle yritykselle yhteystietopalvelun tarjoamista varten. Yhteystiedot on luovutettava:

- 1) käyttökelpoisessa muodossa;
- 2) kustannussuuntautuneeseen hintaan; ja
- 3) syrjimättömin ehdoin.

Teleyritys ja yhteystietopalvelun tarjoaja ovat velvollisia julkaisemaan yhteystietojen luovutuksesta perittävää hintaa koskevat tiedot.

Yhteystietopalvelun tarjoaja ei saa yhteystietoja käsitellessään suosia yhtä teleyritystä toisen teleyrityksen kustannuksella tai toimia muutoin syrjivällä tavalla.

197 §

Henkilötietojen käsittely

Yhteystietopalvelun tarjoajalla on oikeus käsitellä henkilötietoja yhteystietopalvelun muodostamiseksi sekä sen tarjoamista varten.

198 §

Yhteystietojen julkaisukielto

Teleyrityksen ja yhteystietopalvelun tarjoajan on annettava käyttäjälle ja tilaajana olevalle luonnolliselle henkilölle mahdollisuus helposti ja maksutta kieltää tietojensa merkitseminen ja luovuttaminen kokonaan tai osittain yhteystietopalveluun. Teleyrityksen sekä yhteystietopalvelun tarjoajan on käyttäjän ja tilaajana olevan luonnollisen henkilön pyynnöstä maksutta poistettava ja korjattava virheelliset tiedot.

Teleyrityksen ja yhteystietopalvelun tarjoajan on annettava yhteystietopalveluun merkitylle yritykselle ja muulle yhteisölle oikeus

saada tietonsa poistetuiksi ja virheelliset tiedot korjatuiksi.

199 §

Ilmoitusvelvollisuus yhteystietopalvelun tarkoituksesta ja käytöstä

Teleyrityksen on ilmoitettava tilaajana olevalle luonnolliselle henkilölle yleisesti saatavilla olevan tai yhteystietopalvelun kautta käytettävissä olevan yhteystietopalvelun tarkoituksesta ja käytöstä. Ilmoitus on annettava hänelle maksutta ennen kuin hänen tietonsa merkitään palveluun.

Teleyrityksen ja yhteystietopalvelun tarjoajan on lisäksi huolehdittava siitä, että riittävällä tavalla yksilöidyt tiedot niistä yrityksistä, joille tilaajien yhteystietoja 196 §:n 1 momentin mukaisesti luovutetaan, ovat helposti tilaajien saatavilla.

24 luku

Sähköinen suoramarkkinointi ja evästeet

200 §

Suoramarkkinointi luonnolliselle henkilölle

Automatisoitujen soittojärjestelmien sekä telekopiolaitteiden, sähköpostiviestien, tekstiviestien, puheviestien, ääniviestien tai kuvaviestien avulla toteutettua suoramarkkinointia saa kohdistaa vain sellaisiin luonnollisiin henkilöihin, jotka ovat antaneet siihen ennalta suostumuksensa.

Muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua suoramarkkinointia luonnolliselle henkilölle saa harjoittaa, jollei tämä ole sitä nimenomaisesti kieltänyt. Luonnollisen henkilön on voitava helposti ja maksutta kieltää tässä momentissa tarkoitettu suoramarkkinointi.

Jos palvelun tarjoaja tai tuotteen myyjä saa asiakkaana olevalta luonnolliselta henkilöltä sähköpostiviestiin, tekstiviestiin, puheviestiin, ääniviestiin tai kuvaviestiin liittyvän yhteystiedon tuotteen tai palvelun myynnin yh-

teydessä, sama palvelun tarjoaja tai tuotteen myyjä voi sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, käyttää tätä yhteystietoa omien samaan tuoteryhmään kuuluvien tai muuten vastaavien tuotteiden ja palvelujen suoramarkkinoinnissa. Palvelun tarjoajan tai tuotteen myyjän on annettava asiakkaana olevalle luonnolliselle henkilölle mahdollisuus ilman erillistä maksua ja helposti kieltää yhteystiedon käyttö tiedon keräämisen ja jokaisen sähköpostiviestin, tekstiviestin, puheviestin, ääniviestin ja kuvaviestin yhteydessä. Palvelun tarjoajan tai tuotteen myyjän on selkeästi tiedotettava kieltomahdollisuudesta.

201 §

Puhelinliittymän markkinoinnin kieltö

Matkaviestinverkon puhelinliittymää ei saa markkinoida kuluttajalle puhelimitse muuten kuin kuluttajan nimenomaisesta pyynnöstä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta teleyrityksen markkinointiin omille matkapuhelinasiakkailleen.

202 §

Suoramarkkinointi yhteisölle

Suoramarkkinointia yhteisölle saa harjoittaa, jollei tämä ole sitä nimenomaisesti kieltänyt.

Yhteisölle on annettava mahdollisuus helposti ja ilman erillistä maksua kieltää yhteystietojensa käyttö jokaisen suoramarkkinointitarkoituksessa lähetetyn sähköpostiviestin, tekstiviestin, puheviestin, ääniviestin ja kuvaviestin yhteydessä. Suoramarkkinointia harjoittavan on selkeästi tiedotettava kieltomahdollisuudesta.

203 §

Suoramarkkinoinnin tunnistaminen

Edellä 200 ja 202 §:ssä säädettyyn suoramarkkinointiin tarkoitettu sähköpostiviesti, tekstiviesti, puheviesti, ääniviesti ja kuva-

viesti on voitava sitä vastaanottaessa selvästi ja yksiselitteisesti tunnistaa markkinoinniksi.

Sellaisen suoramarkkinointiin tarkoitettun sähköpostiviestin, tekstiviestin, puheviestin, ääniviestin ja kuvaviestin lähettäminen on kiellettyä:

1) jossa peitetään tai salataan sen lähettäjän henkilöllisyys, jonka puolesta viesti on lähetetty;

2) jossa ei ole voimassa olevaa osoitetta, johon vastaanottaja voi lähettää pyynnön siitä, että kyseinen viestintä lopetetaan;

3) jossa pyritään ohjaamaan vastaanottajat kuluttajansuojalain 2 luvun säännösten vastaisille verkkosivustoille.

204 §

Suoramarkkinoinnin vastaanottamisen estäminen

Käyttäjän pyynnöstä teleyrityksellä ja yhteisötilaajalla on oikeus estää 200, 202 ja 203 §:ssä tarkoitettun suoramarkkinoinnin vastaanottaminen.

Toimenpiteet on toteutettava huolellisesti, eikä niillä saa rajoittaa sananvapautta taikka luottamuksellisen viestin tai yksityisyyden suojaa enemmän kuin on välttämätöntä.

205 §

Palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö

Evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö on sallittua palvelun tarjoajalle, jos käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa ja palvelun tarjoaja antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta.

Edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin vä-

littämistä viestintäverkoissa tai joka on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettu tallentaminen ja käyttö on sallittua ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa ja sillä ei saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä.

VIII OSA

AUDIOVISUAALISTEN PALVELUJEN JA RADIOTOIMINNAN SÄÄNTELY

25 luku

Televisiolähetysten ja tilausohjelma- palvelujen sisältö

206 §

Soveltamisala ja sen rajoitukset

Tätä ja 26 lukua sovelletaan Suomeen sijoittautuneen luonnollisen tai oikeushenkilön tarjoamaan audiovisuaaliseen sisältöpalveluun, jota voidaan ottaa vastaan yhdessä tai useammassa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai rajat ylittävistä televisiolähetyksistä koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen (SopS 87/1994), jäljempänä *Euroopan neuvoston televisioyleissopimus*, sopimuspuolena olevassa valtiossa, sekä 339 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa televisio- ja radioohjelmien edelleen lähettämiseen.

Tätä ja 26 lukua sovelletaan radiotoimintaan, jos toiminnassa käytetään Suomen myöntämää radiotaajuutta tai Suomessa sijaitsevaa jakeluverkkoa.

Tätä osaa ja 339 §:ää ei sovelleta:

1) toimintaan, jossa audiovisuaaliset sisältöpalvelut tai radiolähetykset on mahdollista vastaanottaa vain oppilaitoksessa, sairaalassa, hotellissa tai muussa vastaavassa laitoksessa; taikka

2) edellä 34 §:n 2 momentissa tarkoitettuun radiotoimintaan.

Tätä lakia ei sovelleta:

1) palveluihin, joissa audiovisuaalisen sisällön tarjoaminen ei ole ohjelmien määrä tai lähetysten toistuvuus huomioonottaen säännöllistä eikä palvelun pää tarkoitus; taikka

2) sanoma- tai aikakauslehtien sähköisiin versioihin.

Edellä 28 §:ssä ja 34 §:n 2 momentissa tarkoitettua toiminnan harjoittamiseen ei sovelleta 209 eikä 210 §:ää.

207 §

Sijoittautuminen

Audiovisuaalisen sisältöpalvelun tarjoaja on sijoittautunut Suomeen, jos:

1) toiminnan harjoittajan päätoimipaikka on Suomessa ja ohjelma-aikataulua tai ohjelmaluetteloja koskevat päätökset tehdään Suomessa; taikka

2) toiminnalla on ohjelma-aikataulua tai ohjelmaluetteloja koskevien päätösten, työntekijöiden työskentelypaikan, toiminnan aloittamisen, taloudellisesti merkittävän toiminnan, satelliittilähetysaseman tai satelliittikapasiteetin taikka muun vastaavan seikan perusteella merkittävä liityntä Suomeen.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua merkittävää liityntää arvioimissa huomioon otettavista seikoista.

208 §

Paikallinen televisiotoiminta

Mitä 209 ja 210 §:ssä säädetään, ei koske televisiotoimintaa paikallisissa televisioverkoissa eikä sellaisia lähetyskäsittelyjä, joita ei voida vastaanottaa missään Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen sopimuspuolena olevassa valtiossa Suomen ulkopuolella.

209 §

Ohjelmiston eurooppalaisuus

Televisiotoiminnan harjoittajan on varattava eurooppalaisille ohjelmille suurin osa vuosittaisesta lähetysajastaan. Edellä tarkoitettuun lähetysaikaan ei kuitenkaan lueta aikaa, joka on varattu:

- 1) uutisille;
- 2) urheilutapahtumille;
- 3) kilpailunomaisille viihdeohjelmille;
- 4) mainoksille;

5) tekstitelevisiolähetysille;

6) teleostoslähetysille.

Tarkemmat audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/13/EU 1 artiklan mukaiset säännökset siitä, millaisia ohjelmia pidetään 1 momentissa tarkoitettuina eurooppalaisina ohjelmina, annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Tilausohjelmajärjestelmän tarjoajan on edistettävä eurooppalaisten ohjelmien tuotantoa ja saatavuutta palveluissaan tuottajien rahoituksen, ohjelmaostojen, eurooppalaisten teosten näkyvyyden tai muiden vastaavien keinojen avulla.

210 §

Riippumattomien tuottajien ohjelmat

Televiisioiminnan harjoittajan on varattava eurooppalaisten riippumattomien tuottajien tuottamille ohjelmille 19 prosenttia 209 §:n 1 momentin mukaisesti lasketusta lähetyksajastaan tai vaihtoehtoisesti 19 prosenttia ohjelmistobudjetistaan. Riippumattomien tuottajien osuuteen laskettavista ohjelmista puolet on oltava viimeisen viiden vuoden aikana tuotettuja.

Riippumattomana pidetään sellaista audiovisuaalisten ohjelmien tuottajaa, jonka osakepääomasta yksittäinen audiovisuaalisen sisältöpalvelun tarjoaja hallitsee enintään 25 prosenttia tai useampi enintään 50 prosenttia ja joka viimeisen kolmen vuoden aikana on tuottanut enintään 90 prosenttia ohjelmistaan samalle audiovisuaalisen sisältöpalvelun tarjoajalle.

211 §

Ohjelmistojen saattaminen näkö- ja kuulorajoitteisten saataville

Suomen- tai ruotsinkielisiin televisio-ohjelmiin on liitettävä tekstitys sekä muihin oh-

jelmiin selostus tai palvelu, jossa tekstitetyn ohjelman teksti muutetaan ääneksi (*ääni- ja tekstityspalvelu*) siten kuin tässä pykälässä säädetään.

Ääni- ja tekstityspalvelu on liitettävä Yleisradio Oy:stä annetussa laissa tarkoitettuihin julkisen palvelun ohjelmistoihin. Valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä 26 §:ssä tarkoitettuun yleisen edun televiisioimintaan kuuluvista ohjelmistoista, joihin ääni- ja tekstityspalvelu on myös liitettävä. Ääni- ja tekstityspalvelua ei kuitenkaan tarvitse liittää musiikkiesityksiin eikä urheiluohjelmiin. Ääni- ja tekstityspalvelun toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset muun kuin julkisen palvelun televiisioiminnan harjoittajille eivät saa ylittää yhtä prosenttia televiisioiminnan harjoittajan edellisen tilikauden liikevaihdosta.

Ohjelmille, joihin ääni- ja tekstityspalvelu tulee liittää, voidaan valtioneuvoston asetuksella säätää asteittain nousevat kiintiöt osuuk- sista ohjelmatunneista.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen yleisen edun televiisioimintaan kuuluvien ohjelmistojen osalta kiintiö voi olla vuosina 2011—2016 ohjelmista 10—50 prosenttia ja julkisen palvelun ohjelmista 50—100 prosenttia. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ääni- ja tekstityspalvelun teknisestä toteuttamisesta ja lähettämisestä. Valtioneuvoston asetuksella tulee vahvistaa kahdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan ääni- ja tekstityspalvelun toteuttamisesta aiheutuva ohjelmatuntikohtainen kustannus.

212 §

Yksinoikeuksien käyttö

Jos televiisioiminnan harjoittaja on hankkinut yksinoikeuden lähettää sellaisen tapahtuman, jonka jokin Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio on ottanut audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevan direktiivin 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun ja komission varmistamaan luetteloon, se ei saa käyttää yksinoikeutta siten, että merkittävä osa kyseisen valtion yleisöstä ei voi seurata tapahtumaa koskevaa lähetystä maksuttomalla televiisiokanavalla niin kuin kyseisessä valtiossa säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään yksinoikeuksien käyttämisestä, sovelletaan vastaavasti eurooppalaisen rajat ylittävistä televisiolähetyksistä tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan (SopS 118/2002) 9 a artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa luettelossa mainittuihin tapahtumiin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, mitkä tapahtumat ovat Suomessa yhteiskunnallisen merkittävyytensä vuoksi sellaisia, että niitä koskevat lähetykset on välitettävä Suomen alueelle siten, että merkittävä osa yleisöstä voi seurata niitä vapaasti vastaanotettavissa olevassa muodossa kokonaan tai osittain joko suorana tai nauhoitettuna lähetyksenä. Tässä momentissa tarkoitettua yhteiskunnallisesti merkittävää tapahtumaa koskeva televisiolähetys katsotaan välitetyksi merkittävälle osalle yleisöä, jos 90 prosenttia väestöstä voi vastaanottaa lähetyksen ilman erillistä korvausta.

Jos yksinoikeuden hankkinut televisiotoiminnan harjoittaja ei toteuta 1 momentissa tarkoitettua lähetystä itse, se on velvollinen luovuttamaan toiselle televisiotoiminnan harjoittajalle oikeuden tapahtuman lähettämiseen, jos tämä pyytää sitä vähintään kuusi kuukautta ennen tapahtuman alkamista. Lähetysoikeuden luovuttavalla televisiotoiminnan harjoittajalla on oikeus saada luovutuksesta täysi korvaus.

213 §

Yksinoikeuksien käyttöä koskeva menettely

Jos 212 §:n 4 momentissa tarkoitettua lähetysoikeuden luovuttamisesta ei ole päästy sopimukseen, yksinoikeuden hankkinut televisiotoiminnan harjoittaja tai oikeuden luovuttamista 212 §:n 4 momentin mukaisesti pyytänyt televisiotoiminnan harjoittaja voi saattaa asian Viestintäviraston käsiteltäväksi viimeistään kolme kuukautta ennen tapahtuman alkua. Viestintävirasto voi päättää, mitä on pidettävä 212 §:n 4 momentin mukaisena täytenä korvauksena. Määriteltävän korvauksen tulee perustua kilpailluilla markkinoilla vastaavista oikeuksista maksettaviin hintoihin. Viestintävirasto voi asettaa päätöksensä myös luovutukseen liittyviä teknisiä ehtoja.

Tässä pykälässä tarkoitetun päätöksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

26 luku

Markkinointi

214 §

Yleiset periaatteet

Markkinoinnin on oltava selkeästi tunnistettavissa.

Markkinoinnissa, lukuunottamatta 224 §:ssä tarkoitettua aatteellista ja yhteiskunnallista mainontaa, ei saa käyttää uutis- tai ajan-kohtaisohjelmissä säännöllisesti esiintyvien henkilöiden kuvaa tai ääntä.

Mainokset ja teleostoslähetykset on erotettava audiovisuaalisista ohjelmista ja radio-ohjelmista ääni- tai kuvatunnuksella taikka kuvatilan jakamisella.

Teleostoslähetyksissä ei saa kehottaa lapsia tekemään tavaroiden tai palvelujen ostotai vuokrasitoumuksia.

Markkinoinnin hyvän tavan vastaisuudesta ja alaikäisille suunnatun tai alaikäiset yleisesti tavoittavan markkinoinnin hyvän tavan vastaisuudesta säädetään kuluttajansuojalain 2 luvun 2 §:ssä.

215 §

Mainosten ja teleostoslähetysten sijoittelu

Televisiotoiminnassa mainokset ja teleostoslähetykset on sijoitettava audiovisuaalisten ohjelmien väliin. Niitä voidaan sijoittaa myös audiovisuaalisten ohjelmien keskelle, jos se on mahdollista loukkaamatta audiovisuaalisen ohjelman eheyttä ja arvoa ja tekijänoikeuksien haltijoiden oikeuksia.

Itsenäisistä osista rakentuvissa urheilu- tai muissa audiovisuaalisissa ohjelmissa, joissa on väliaikoja, mainoksia ja teleostoslähetyksiä saa sijoittaa ainoastaan osien väleihin tai väliajoille.

Yksittäiset mainokset ja teleostoslähetykset muissa kuin urheilulähetyksissä on kielletty.

216 §

Eräiden audiovisuaalisten ohjelmien keskeyttäminen mainoksilla

Televisiotoiminnassa lähetettävän elokuvan, televisiota varten tehdyn elokuvan, uutisohjelman ja lastenohjelman saa keskeyttää mainoksilla tai teleostoslähetyksillä kerran kutakin aikataulun mukaista 30 minuutin jaksoa kohti.

Lastenohjelman saa keskeyttää mainoksilla tai teleostoslähetyksillä kuitenkin vain, jos ohjelman aikataulun mukainen kesto on enemmän kuin 30 minuuttia.

Uskonnollisten tilaisuuksien televisiolähetysä ei saa katkaista mainoksilla eikä teleostoslähetyksillä.

217 §

Eräiden tuotteiden markkinointi

Tupakkatuotteiden mainonnasta säädetään tupakkalaisissa (693/1976). Alkoholijuomien mainonnasta ja myynninedistämisestä säädetään alkoholilaisissa (1143/1994). Lääkkeiden markkinoinnista säädetään lääkelaisissa (395/1987).

218 §

Ohjelmien ja palvelujen sponsorointi

Sponsori ei saa vaikuttaa sponsoroidun audiovisuaalisen ohjelman tai radio-ohjelman taikka audiovisuaalisen sisältöpalvelun sisältöön eikä ohjelmien sijoitteluun ohjelmistossa siten, että se vaikuttaa audiovisuaalisen sisältöpalvelun tarjoajan tai radiotoiminnan harjoittajan vastuuseen tai toimitukselliseen riippumattomuuteen ohjelmien suhteen.

Sponsoroitujen audiovisuaalisten ja radio-ohjelmien alussa tai lopussa on esitettävä selvästi sponsorin nimi tai tunnus.

Sponsoroiduissa audiovisuaalisissa ohjelmissa tai radio-ohjelmissa ei saa rohkaista ostamaan tai vuokraamaan sponsorin tai kolmannen osapuolen tuotteita tai palveluja viittaamalla erityisesti ja mainosluonteisesti kyseisiin tuotteisiin tai palveluihin taikka muulla tavalla.

219 §

Kielletty sponsorointi

Pääasiassa tupakkatuotteita valmistava tai markkinoiva yritys ei saa sponsoroida ohjelmia, audiovisuaalisia sisältöpalveluja eikä radiotoimintaa.

Jos ohjelman sponsorina on yritys, jonka toimintaan kuuluu lääketuotteiden tai lääketoimintojen valmistaminen tai myynti, ohjelman yhteydessä voidaan esittää yrityksen nimi tai tunnus ottaen huomioon, mitä 218 §:ssä säädetään. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan saa tuoda esille sellaista lääketuotetta tai hoitomuotoa, joka on Suomessa saatavissa ainoastaan lääkärin määräyksestä. ~~saatavissa ainoastaan lääkärin määräyksestä.~~

Uutis- tai ajankohtaisohjelmat eivät saa olla sponsoroituja.

220 §

Tuotesijoittelu

Tuotteen, palvelun tai tavaramerkin sijoittaminen audiovisuaaliseen ohjelmaan vastiketta vastaan (*tuotesijoittelu*) on kielletty.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen tuotesijoittelu on sallittu:

- 1) elokuvateoksissa;
- 2) audiovisuaalista sisältöpalvelua varten tehdyissä elokuvissa tai sarjoissa;
- 3) urheiluohjelmissa;
- 4) kevyissä viihdeohjelmissa.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske tuotesijoittelua lastenohjelmissa.

Tuotesijoitteluna pidetään myös vastikkeetonta tarpeiston tai tuotepalkintojen antamista käytettäväksi audiovisuaalisissa ohjelmissa, jos ne ovat merkittävän arvokkaita. Tarpeiston tai tuotepalkintojen antamisena toteutettu tuotesijoittelu on sallittu muissa kuin lastenohjelmissa.

221 §

Tuotesijoittelun toteuttaminen

Tuotesijoittelussa ei saa:

1) vaikuttaa tuotesijoittelulla ohjelmien sisältöön tai niiden sijoitteluun ohjelmistossa;
2) rohkaista hankkimaan tuotteita tai palveluja;

3) mainosluonteisesti tai muuten erityisesti viitata tuotteisiin;

4) aiheettomasti korostaa tuotteita.

Seuraavien tuotteiden tuotesijoittelu on kielletty:

1) tupakkatuotteet;

2) pääasiassa tupakkatuotteita valmistavien tai markkinoivien yritysten tuotteet;

3) lääkärin määräystä edellyttävät lääkkeet ja muut hoitomuodot.

Yleisölle on joko tekstillä tai audiovisuaalisten sisältöpalvelujen tarjoajien yhtenäisesti käyttämällä tunnukseksi selkeästi ilmoitettava siitä, että audiovisuaalisessa ohjelmassa on tuotesijoittelua. Ilmoitus pitää sijoittaa audiovisuaalisen ohjelman alkuun, loppuun ja jokaisen mainoskatkon jälkeen. Ilmoitus ei saa olla mainosluonteinen.

Tuotesijoittelusta ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa, jos sisältöpalvelujen tarjoaja tai sen sidosyritys ei itse ole tuottanut tai tilannut kyseistä audiovisuaalista ohjelmaa eikä tietoa siihen sisältyvästä tuotesijoittelusta ole saatavissa ilman kohtuutonta vaivaa.

222 §

Teleostoslähetysten ja televisiomainosten aikarajoitukset

Mainosten ja teleostoslähetysten osuus yhtä tasatuntien välistä tuntia kohti ei saa olla yli 12 minuuttia, lukuun ottamatta kanavia, joilla lähetetään pelkästään teleostoslähetystä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta:

1) televisiotoiminnan harjoittajan ilmoitukseen sen omista audiovisuaalisista ohjelmista;

2) ohjelmiin suoraan liittyviin oheistuotteisiin;

3) sponsorointia koskeviin ilmoituksiin;

4) tuotesijoitteluun;

5) 224 §:ssä tarkoitettuun aatteelliseen tai yhteiskunnalliseen mainontaan;

6) 225 §:ssä tarkoitettuihin teleostoslähetysille varattuihin ohjelmapaikkoihin.

223 §

Radiomainonnan erottaminen ja rajoitukset

Radiomainokset on erotettava radio-ohjelmista äänitunnuksella tai muulla selkeällä tavalla.

Radiomainosten lähetysaika ei saa olla yli kahtakymmentä prosenttia päivittäisestä lähetyksajasta.

224 §

Aatteellinen ja yhteiskunnallinen mainonta

Mainonta, jonka tarkoituksena on edistää asian tai aatteen tunnettuutta tai niihin liittyen mainostajan tunnettuutta taikka henkilön julkista kuvaa (*aatteellinen ja yhteiskunnallinen mainonta*), on erotettava audiovisuaalisista ohjelmista ääni- tai kuvatunnukseksi taikka kuvatilan jakamisella.

Aatteelliset ja yhteiskunnalliset mainokset on sijoitettava audiovisuaalisten ohjelmien tai ohjelman itsenäisten osien väliin. Niitä voidaan sijoittaa myös audiovisuaalisten ohjelmien keskelle, jos se on mahdollista loukkamatta audiovisuaalisen ohjelman eheyttä ja arvoa ja tekijänoikeuksien haltijoiden oikeuksia. Aatteellisella tai yhteiskunnallisella mainonnalla ei saa keskeyttää uskonnollisten tilaisuuksien televisiolähetystä.

Aatteellisen ja yhteiskunnallisen mainonnan sijoittamiseen sovelletaan lisäksi kuvaohjelmalakia (710/2011).

225 §

Teleostoslähetysille varatut ohjelmapaikat

Teleostoslähetysille varatun ohjelmapaikan yhtäjaksoisen keston on oltava vähintään 15 minuuttia kanavalla, jota ei ole varattu pelkästään teleostoslähetysille.

Teleostoslähetysille varatut ohjelmapaikat on yksilöitävä selkeästi kuva- ja äänitunnuksella.

226 §

Teleostoslähetysille ja myynninedistämiseen varatut kanavat

Televisiokanavilla, joilla lähetetään yksin-

omaan mainontaa, teleostoslähetyksiä tai televisiotoiminnan harjoittajan omaan myyninedistämistoimintaan liittyviä audiovisuaalisia ohjelmia, sellaisen sisällön, joka väkivaltaisuutensa, seksuaalisen sisältönsä vuoksi tai ahdistusta aiheuttamalla taikka muulla näihin rinnastettavalla tavalla on lasten kehitykselle haitallista, lähettämiseen sovelletaan soveltuvien osin kuvaohjelmalakeja.

Mitä 209 ja 210 §:ssä sekä 215 §:n 1 momentissa ja 222 §:n 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaisiin televisiokanaviin, joilla lähetetään yksinomaan mainontaa, teleostoslähetyksiä tai televisiotoiminnan harjoittajan omaan myyninedistämistoimintaan liittyviä audiovisuaalisia ohjelmia.

27 luku

Televisio-ohjelmien siirtovelvoite ja kanavapaikkanumerointi

227 §

Televisio-ohjelmien siirtovelvoite

Verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoava teleyritys on velvollinen siirtämään verkossa ilman korvausta:

1) Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitetut, verkon sijaintikunnassa vastaanotettavissa olevat julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmistot ja ohjelmistoihin sisältyvää ohjelmaa varten toimitettua vapaasti vastaanotettavan aineiston sekä ohjelmistoihin liittyvät oheis- ja lisäpalvelut sellaisen televisio- ja radiotoiminnan osalta, jota harjoitetaan maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa;

2) verkon sijaintikunnassa vastaanotettavat 26 §:ssä tarkoitettuun yleisen edun televisio-toimintaan kuuluvat valtakunnallisen ohjelmistoluvan nojalla lähetettävät televisio-ohjelmistot;

3) 2 kohdassa tarkoitettuihin ohjelmistoihin sisältyvää ohjelmaa varten toimitettua vapaasti vastaanotettavan aineiston, ohjelmistoihin liittyvät mainokset sekä ohjelmistoihin liittyvät oheis- ja lisäpalvelut.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu siirtovelvoite koskee myös verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoavaa teleyritystä, jos:

1) teleyritys käyttää ohjelmistojen välittämiseen muuta kuin perinteistä kaapelitelevisiotekniikkaa; ja

2) ohjelmistojen vastaanotto on mahdollista tavanomaisilla vastaanottolaitteilla.

Siirtovelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos kaapelitelevisioverkon välityskyky on teleyrityksen käytössä sen omassa televisio- tai radiotoiminnassa tai jos se on tarpeen tähän tarkoitukseen yrityksen kohtuullista tulevaa tarvetta varten. Teleyrityksen ei tarvitse siirtovelvollisuuden täyttämiseksi tehdä kaapelitelevisioverkkoon olennaisia taloudellisia investointeja vaativia parannuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot niihin liittyvine palveluineen on tarjottava käyttäjälle maksutta. Teleyritys voi kuitenkin vaatia käyttäjältä kohtuullisen maksun verkon ylläpidosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot ja palvelut on tarjottava käyttäjälle muutamattomina ja samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa.

Asunto-osakeyhtiön, kiinteistöosakeyhtiön tai muun niihin verrattavan yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjän, joka omistaa tai hallinnoi kiinteistön sisäistä tai usean kiinteistön välistä yhteisantenniverkkoa, jota käytetään joukkoviestintään välittämiseen kiinteistössä käyttäjien päätelaitteisiin, on huolehdittava siitä, että 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot ja palvelut ovat käyttäjien saatavilla muutamattomina ja samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa.

228 §

Kanavapaikkanumerointi

Maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa toimivalla teleyrityksellä ja televisio- ja radiotoiminnan harjoittajilla on velvollisuus huolehtia osaltaan siitä, että ohjelmistojen kanavapaikkanumerointi on käyttäjien kannalta selkeä ja tarkoituksenmukainen. Kanavapaikkanumeroinnissa tulee asettaa etusijalle Yleisradio Oy:n ja 26 §:ssä tarkoitettua ohjelmistotoimiluvan haltijan ohjelmistot.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettua kanavapaikkanumeroinnista.

IX OSA

VIESTINTÄVERKOT, -PALVELUT JA
-LAITTEET

28 luku

Sijoittaminen

229 §

*Teleyrityksen oikeus sijoittaa telekaapeli,
tukiasema ja radiomasto*

Teleyrityksellä on tässä luvussa säädettyin edellytyksin oikeus sijoittaa toisen omistamalle tai hallitsemaalle alueelle yleisiä tietoliikennesyhteyspalveluita:

- 1) telekaapeli sekä siihen liittyvä laite, vähäinen rakennelma ja pylvä;
- 2) matkaviestinverkon radiomasto tukiasemineen sekä niihin liittyvä laite, kaapeli ja vähäinen rakennelma;
- 3) matkaviestinverkon tukiasema sekä siihen liittyvä laite ja kaapeli.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu tukiasema sekä siihen liittyvä laite ja kaapeli saadaan sijoittaa myös toisen omistamaan tai hallitsemaan rakennukseen tässä luvussa säädettyin edellytyksin. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen rakennelmien, verkon osien ja laitteiden sijoittamiseen liittyvistä muista edellytyksistä säädetään muualla laissa.

Jollei 1 tai 2 momentissa tarkoitettua sijoittamisesta ole sovittu kiinteistön tai rakennuksen omistajan kanssa, sijoittamisesta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen.

Sopimus 1 momentissa tarkoitettujen telekaapelin, radiomaston, tukiaseman sekä niihin liittyvien rakennelmien ja laitteiden sijoittamisesta sitoo myös kiinteistön tai rakennuksen uutta omistajaa ja haltijaa.

Mitä tässä pykälässä säädetään kiinteistön omistajasta ja haltijasta, koskee myös yleisen alueen omistajaa ja haltijaa.

230 §

Sijoittamissuunnitelma

Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen 229 §:ssä tarkoitettua sijoittamisesta toisen kiinteistölle tai rakennukseen, teleyrityksen on

laadittava sijoittamisesta suunnitelma (*sijoittamissuunnitelma*).

Sijoittamissuunnitelman tulee sisältää tarpeellisin osin seuraavat tiedot:

- 1) kartta, joka osoittaa sijoitettavien telekaapelien ja radiomaston sekä niihin liittyvien rakenteiden sijainnin;
- 2) kiinteistöjaotuksen osoittava kartta, johon on merkitty alueella sijaitsevat kiinteistöt ja teleyrityksen olemassa olevat tukiasemat;
- 3) asiakirja, josta käy ilmi telekaapelien, tukiaseman tai radiomaston sekä niihin liittyvien rakenteiden ja laitteiden sijoittamisten yksityiskohdat, rakentamistapa ja rakentamisaika;
- 4) rakentamissuunnitelma, josta käy ilmi, miten telekaapelin reitti merkitään maastoon;
- 5) selvitys sijoittamisen viranomaislupatarpeesta;
- 6) sijoitettavien rakenteiden, verkon osien ja laitteiden ylläpitosuunnitelma;
- 7) arvio laitteiden energiankulutuksen tasosta;
- 8) ennallistamistoimet sen jälkeen, kun sijoittamistarve päättyy.

231 §

Sijoittamissuunnitelmasta tiedottaminen

Teleyrityksen on toimitettava sijoittamissuunnitelma tiedoksi kaikille kiinteistön ja rakennuksen omistajille ja muille, joiden etua tai oikeutta suunnitelma koskee. Ilmoituksessa tulee mainita ne kiinteistöt, joita suunnitelma koskee. Ilmoituksessa tulee lisäksi mainita, että kiinteistön omistajalla ja sillä, jonka etua tai oikeutta suunnitelma koskee, on oikeus tehdä muistutus teleyritykselle sijoittamissuunnitelmasta määräajan kuluessa.

232 §

Muistutus

Kiinteistön ja rakennuksen omistajalla sekä muulla, jonka etua tai oikeutta sijoittamissuunnitelma koskee, on oikeus tehdä teleyritykselle muistutus 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona hän on saanut tiedon 231 §:ssä tarkoitettua sijoittamissuunnitelmasta.

233 §

Päätös sijoittamisesta toisen omistamalle tai hallitsemalle alueelle tai rakennukseen

Jos sijoittamisesta ei päästä sopimukseen, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi teleyrityksen hakemuksesta päätöksellään antaa teleyritykselle sijoittamisoikeuden vahvistamalla 230 §:ssä tarkoitetun sijoittamissuunnitelman.

Sijoittamissuunnitelman vahvistamisen edellytyksenä on, että suunnitelma täyttää 234 §:ssä säädetty edellytykset. Tarvittaessa rakennusvalvontaviranomainen voi vaatia teleyritykseltä lisätietoja edellytysten täyttymisestä sekä edellyttää muutoksia sijoittamissuunnitelmaan.

Kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, antaa oikeuden rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen osaksi tai kokonaan ennen kuin 1 momentissa säädettyä sijoittamista koskeva päätös on saanut lainvoiman (*aloittamisoikeus*). Muilta osin aloittamisoikeuteen sovelletaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 144 §:ää.

234 §

Sijoittamisen edellytykset

Telekaapelia, radiomastoa ja tukiasemaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti eikä siten, että vaikeutetaan voimassa olevan maankunta- tai yleiskaavan toteutumista. Sijoittaminen ei saa myöskään vaikeuttaa kaavojen laatimista.

Edellä 229 §:n 1 momentissa tarkoitetun yleisiä tietoliikenneyhteyksiä palvelevan telekaapelin, tukiaseman ja radiomaston sijoittamisen edellytyksenä on, ettei sijoittamista voida muutoin järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sijoittamisesta päätettäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei kiinteistölle ja rakennukselle aiheuteta tarpeetonta haittaa. Telekaapelin, radiomaston ja tukiaseman sekä niihin liittyvien laitteiden sijoittamisesta ja kunnossapidosta ei saa aiheutua sellaista haittaa tai vahinkoa kiinteistön käytölle ja rakennukselle, joka on kohtuullisin kustannuksin vältettävissä.

Telekaapeli on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava maantielaisissa (503/2005) tarkoitettulle tiealueelle tai kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) tarkoitettulle yleiselle alueelle.

235 §

Sijoittamisoikeuden muuttaminen tai poistaminen

Edellä 233 §:n 1 momentissa tarkoitettuun sijoittamispäätökseen perustuvaa sijoittamisoikeutta voidaan muuttaa tai se voidaan poistaa kunnan rakennusvalvontaviranomaisen päätöksellä, jos asianosaiset sopivat siitä.

Ilman teleyrityksen suostumusta sijoittamisoikeutta voidaan muuttaa tai se voidaan poistaa kunnan rakennusvalvontaviranomaisen päätöksellä, jos:

- 1) sijoittamisoikeus on muuttuneiden olosuhteiden vuoksi käynyt tarpeettomaksi tai menettänyt huomattavan osan merkitystään;
- 2) sijoittamisoikeudesta johtuva haitta on tullut kiinteistölle tai rakennukselle kohtuuttomaksi eikä sijoittamisoikeuden muuttamisesta tai poistamisesta aiheudu sijoittamisoikeuden haltijalle huomattavaa haittaa; tai
- 3) sijoittamisoikeus vaikeuttaa huomattavasti asemakaavan toteuttamista.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun kunnan rakennusvalvontaviranomaisen päätökseen sovelletaan 233 §:ssä tarkoitettua aloittamisoikeutta.

236 §

Sijoittamisoikeuteen liittyvä oikeus tehdä rakennus- ja ylläpitotöitä toisen alueella ja rakennuksessa

Jos se on telekaapelin tai radiomaston sijoittamisen toteuttamiseksi välttämätöntä, teleyritys, jolla on 233 §:n 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen perustuva oikeus saa ilman omistajan tai haltijan lupaa täyttämällä muut viranomaisvaatimukset kaataa puita ja muita kasveja sijoittamissuunnitelman mukaiselta alueelta, kiinnittää rakennuksiin ja rakennelmiin tarpeellisia laitteita sekä tehdä

muuta rakennustöitä alueella. Teleyrityksen palveluksessa olevalla ja teleyrityksen valitsemalla urakoitsijalla on tässä tarkoituksessa oikeus liikkua yksityisellä alueella ja asettaa maastoon tarpeellisia merkkejä.

Teleyrityksen on muissa kuin kiireellisissä tapauksissa varattava alueen omistajalle ja haltijalle tilaisuus suorittaa 1 momentissa mainitut toimenpiteet itse.

Rakennuksen omistajan tai haltijan on sallittava teleyrityksen, jolla on 233 §:n 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen perustuva oikeus, sijoittaa tukiasema ja siihen liittyvät laitteet rakennukseen tarkoituksenmukaisesti sekä liittää laitteet tarkoituksenmukaisesti viestintä- ja sähköverkkoon. Tarvittaessa rakennuksen omistajan tai haltijan on sallittava teleyrityksen rakentaa tarvittavat tilat. Rakennuksen omistajan tai haltijan on annettava teleyrityksen palveluksessa olevalle ja teleyrityksen valitsemalle teleurakoitsijalle pääsy rakennukseen ja tarvittaviin tiloihin tukiaseman ja siihen liittyvien laitteiden asentamista ja ylläpitoa varten.

Teleyrityksen on kunnostettava alue ja tilat ympäristöineen tässä pykälässä tarkoitettun työn suorittamisen jälkeen.

237 §

Korvaukset sijoittamisesta

Kiinteistön omistajalla ja haltijalla, kunnalla yleisen alueen omistajana ja haltijana sekä valtiolla yleisen teialueen omistajana ja haltijana on oikeus saada täysi korvaus haitasta ja vahingosta, joka on aiheutunut 229 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sijoittamisesta.

Kiinteistön omistajalla ja haltijalla, rakennuksen omistajalla ja haltijalla sekä kunnalla yleisen alueen omistajana ja haltijana on oikeus saada täysi korvaus 229 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa sekä 2 momentissa tarkoitettua sijoittamisesta siten kuin kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettussa laissa (603/1977), jäljempänä *lunastuslaki*, säädetään.

Jollei korvauksesta sovita, asia ratkaistaan lunastuslain mukaisessa järjestyksessä.

238 §

Kiinteistötietojärjestelmään merkitseminen

Edellä 233 §:n 1 momentissa ja 235 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua kunnan rakennusvalvontaviranomaisen päätöksestä on tehtävä merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

239 §

Hakemusmaksu

Edellä 233 §:ssä tarkoitettua lupaa hakeva teleyritys on velvollinen suorittamaan viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taklassa.

Eräntyneelle maksulle on suoritettava korkolaisissa (633/1982) säädetty viivästyskorke.

Tämän pykälän 1 momentin nojalla määrätty maksu on suoraan ulosottokelpoinen. Maksun perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

240 §

Sijoittamisen valvonta

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen on alueellaan valvottava sitä, että sijoittamisessa noudatetaan sen 233 §:n nojalla antamaa päätöstä.

Kunnan on tarvittaessa koordinoitava telekaapelien sijoittamista siten, että telekaapelien sijoittamisesta ja kunnossapidosta ei aiheudu sellaista haittaa tai vahinkoa, joka on kohtuullisin kustannuksin vältettävissä.

241 §

Telekaapeleita vaarantava työ

Ennen maanrakennustyöhön, metsätyöhön, vesirakennustyöhön taikka muuhun telekaapeleita mahdollisesti vaarantavaan työhön ryhtymistä työn suorittajan on vaurioiden

välttämiseksi selvitettävä, sijaitseeko työalueella telekaapeleita.

Teleyrityksen on annettava maksutta tietoja kaapeleiden sijainnista.

Teleyrityksen on annettava työn suorittajalle vaaran välttämiseksi tarpeelliset tiedot ja ohjeet.

242 §

Telekaapeleiden sijaintia koskevien tietojen saatavuus ja tietoturva

Teleyrityksen on saatettava telekaapeleiden sijaintia koskevat tiedot (*kaapelitiedot*) digitaaliseen muotoon. Teleyrityksen on huolehdittava siitä, että kaapelitiedot on teknisesti mahdollista tarjota keskitetysti yhdestä paikasta.

Kaapelitietoja on käsiteltävä siten, että tiedot on asianmukaisesti suojattu tietoturvaloukkauksilta ja niiden uhkilta.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä kaapelitietojen digitaalisesta muodosta sekä niiden käsittelyn tietoturvasta.

29 luku

Viestintäverkkojen ja viestintäpalvelujen laatuvaatimukset

243 §

Viestintäverkon ja viestintäpalvelun laatuvaatimukset

Yleiset viestintäverkot ja -palvelut sekä niihin liitettävät viestintäverkot ja -palvelut on suunniteltava, rakennettava ja ylläpidettävä siten, että:

1) sähköinen viestintä on tekniseltä laadultaan hyvää ja tietoturvallista;

2) ne kestävät normaalit odotettavissa olevat ilmastolliset, mekaaniset, sähkömagneettiset ja muut ulkoiset häiriöt sekä tietoturva-uhat;

3) niiden suorituskykyä, käytettävyyttä, laatua ja toimintavarmuutta voidaan seurata;

4) niihin kohdistuvat merkittävät tietoturvaloukkaukset ja -uhat sekä niiden toimivuutta merkittävästi häiritsevät viat ja häiriöt voidaan havaita;

5) pääsy hätäpalveluihin on turvattu myös verkon häiriötilanteissa mahdollisimman luotettavasti;

6) kenenkään terveydelle tai omaisuudelle ei aiheudu vaaraa;

7) kenenkään tietosuoja, tietoturva tai muut oikeudet eivät vaarannu;

8) niiden veloitus on luotettava ja tarkka;

9) ne eivät aiheuta kohtuuttomia sähkömagneettisia tai muita häiriöitä taikka tietoturva-uhkia;

10) ne toimivat yhdessä ja viestintäverkot voidaan tarvittaessa liittää toiseen viestintäverkkoon;

11) niihin tehtävistä muutoksista ei aiheudu ennakoimatonta häiriötä muille viestintäverkoille ja viestintäpalveluille;

12) niihin voidaan tarvittaessa liittää tämän lain vaatimukset täyttäviä päätelaitteita ja ne ovat tarvittaessa yhteentoimivia tämän lain vaatimukset täyttävän televisiovastaanottimen kanssa;

13) niistä vastaava toimija kykenee muutoinkin täyttämään sille kuuluvat tai tämän lain nojalla asetetut velvollisuudet;

14) ne toimivat mahdollisimman luotettavasti myös valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa;

15) viranomaisten antamia vaaratiedotteita voidaan välittää yleisölle siten kuin siitä erikseen säädetään;

16) telekuuntelu ja televalvonta sekä muut viranomaisten tiedonsaantioikeuksia koskevat pyynnöt voidaan toteuttaa siten kuin niistä erikseen säädetään.

Edellä 1 momentin 1—4, 10, 11 ja 14 kohdassa tarkoitetut laatuvaatimukset on suhteutettava viestintäverkkojen ja -palvelujen käyttäjämäärään, maantieteelliseen alueeseen, jota ne palvelevat, sekä niiden merkitykseen käyttäjille.

Toimenpiteet, joilla huolehditaan 1 momentin 1, 2, 4, 7 ja 9 kohdassa tarkoitetusta tietoturvasta, tarkoittavat toimia toiminnan turvallisuuden, tietoliikenneturvallisuuden, laitteisto- ja ohjelmistoturvallisuuden sekä tietoaineistoturvallisuuden varmistamiseksi. Toimenpiteet on suhteutettava uhan vakavuuteen, toimenpiteistä aiheutuviin kustannuksiin sekä käytettävissä oleviin teknisiin mahdollisuuksiin torjua uhka.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut laatuvaatimukset koskevat myös viestintäverkkoihin ja viestintäpalveluihin liittyviä merkittäviä liitännäistoimintoja ja liitännäispalveluja.

244 §

Viestintäverkkoa ja viestintäpalvelua koskevat määräykset

Viestintävirasto voi antaa 243 §:ssä tarkoitettuja viestintäverkkojen ja viestintäpalvelujen laatua, tietoturvallisuutta ja yhteensopivuutta koskevia määräyksiä. Määräykset voivat koskea:

- 1) tärkeysluokittelua, tehon syöttöä, varmistamista ja varatiejärjestelyjä;
- 2) viestintäverkon ja siihen kuuluvan laite-tilan sähköistä ja fyysistä suojaamista;
- 3) suorituskykyä, tietoturvallisuutta ja häiriöttömyyttä sekä niiden ylläpitoa, seuranta ja verkonhallintaa;
- 4) menettelyä vika- ja häiriötilanteissa sekä tietoturvallisuuden ja toimintavarmuuden ylläpitämiseksi;
- 5) viestintäverkon rakennetta ja sen liittymätapteen teknisiä ominaisuuksia;
- 6) hätäliikenteen teknistä toteutusta ja varmistamista;
- 7) veloituksen teknistä toteutusta;
- 8) yhteenliittämistä, yhteentoimivuutta, merkinantoa ja synkronointia;
- 9) antennijärjestelmän ja yhteisantennijärjestelmän teknisiä ominaisuuksia;
- 10) laajakuvatelevisiopalveluja ja laajakuvatelevisio-ohjelmia vastaanottavan televisioverkon teknisiä ominaisuuksia;
- 11) sähköisen ohjelmaoppaan aloitussivun sisältöä ja rakennetta;
- 12) teknistä dokumentointia ja tilastointia sekä näihin liittyvien asiakirjojen muotoa ja tietojen säilyttämistä;
- 13) noudatettavia standardeja;
- 14) muita näihin verrattavia viestintäverkolle tai viestintäpalvelulle asetettavia teknisiä vaatimuksia;
- 15) liitännäistoimintoja ja liitännäispalveluja siltä osin kuin niillä on vaikutusta 243 §:ssä säädettyihin viestintäverkkoa tai viestintäpalvelua koskeviin vaatimuksiin.

245 §

Viranomaisten avustamista koskevat vaatimukset

Sen viranomaisen, joka suorittaa telekuuntelua tai televalvontaa, on toimitettava Viestintävirastolle esitys niistä toiminnallisista laatuvaatimuksista, jotka viestintäverkon ja viestintäpalvelun tulee täyttää.

Viestintävirasto päättää yksittäistapauksessa telekuuntelussa tai televalvonnassa käytettävälle apuvälineelle tai ominaisuudelle asetettavista teknisistä vaatimuksista kuultuaan teleyritystä ja 1 momentissa mainittua viranomaista.

Teleyrityksen on viivytyksettä annettava 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle tarpeelliset tiedot telekuuntelun ja televalvonnan sekä muiden viranomaisten tiedonsaanti-oikeuksien kannalta merkittävistä viestintäverkkojen ja palvelujen muutoksista jo niiden suunnitteluvaiheessa. Teleyrityksen on lisäksi annettava sellaiset tiedot muutosten mahdollisista vaikutuksista viranomaisten omiin tietojärjestelmiin, jotka sillä on tiedossa.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 3 momentissa tarkoitettussa tiedon antamisessa noudatettavasta menettelystä.

246 §

Tilaaajan ja käyttäjän päätelaitteet ja järjestelmät

Teleyritys ei saa estää käyttäjää liittämästä yleiseen viestintäverkkoon tämän lain vaatimusten mukaista radio- ja telepätelaitetta tai suojauksen purkulaitetta taikka televisiovas-taanotinta.

Tilaaaja tai käyttäjä ei saa liittää yleiseen viestintäverkkoon muita kuin toimintakuntoisia ja tämän lain vaatimusten mukaisia radio- ja telepätelaitteita.

Tilaaajan on ylläpidettävä yleiseen viestintäverkkoon liitettävää laitetta tai järjestelmää teleyrityksen antamien ohjeiden mukaisesti siten, ettei se vaaranna yleisen viestintäverkon ja -palvelun tietoturvallisuutta.

247 §

Viestinnän välittäjän ja lisäarvopalvelun tarjoajan velvollisuus huolehtia tietoturvasta

Viestinnän välittäjän on viestejä välittäessään huolehdittava palvelujensa, viestien, välitystietojen ja sijaintitietojen tietoturvasta. Viestinnän välittäjänä toimivan yhteisötilaajan on huolehdittava kuitenkin ainoastaan käyttäjiensä viestien, välitystietojen ja sijaintitietojen käsittelyn tietoturvasta.

Lisäarvopalvelun tarjoajan on huolehdittava palvelujensa tietoturvasta.

Toimenpiteet, joilla huolehditaan tietoturvasta, on suhteutettava uhan vakavuuteen, toimenpiteistä aiheutuviin kustannuksiin sekä käytettävissä oleviin teknisiin mahdollisuuksiin torjua uhka.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tietoturvasta.

248 §

Vähimmän haitan periaate

Teleyrityksen on toteutettava viestintäverkon ja -palvelun rakennus-, kunnossapito-, muutos- ja tietoturvatoinenpiteet muille teleyrityksille mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavalla tavalla.

Teleyritys saa tilapäisesti ilman toisen teleyrityksen suostumusta keskeyttää verkko- tai viestintäpalvelun tarjonnan tai rajoittaa sen käyttöä, jos se on välttämätöntä 1 momentissa tarkoitettua toimenpiteen onnistumiseksi. Keskeytyksestä ja muutoksesta on tiedotettava tehokkaasti muille teleyrityksille, joiden viestintäverkkoihin ja -palveluihin ne voivat vaikuttaa.

249 §

Kiinteistön tai rakennuksen sisäisen verkon suunnittelu ja teleurakointi

Yleiseen viestintäverkkoon liitettävän kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon on täytettävä tämän lain vaatimukset. Kiinteistön tai rakennuksen sisäinen viestintäverkko on suunniteltava mahdollisuuksien mukaan siten, että 111 §:ssä tarkoitettu tilaaja voi valita teleyrityksen.

Teleyritys ei saa edellyttää, että yleiseen viestintäverkkoon liitettäväksi tarkoitettun kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon rakentamista, asentamista tai ylläpitoa (*teleurakointi*) saa suorittaa ainoastaan teleyrityksen valitsema teleurakoitsija.

Teleyritys ei saa edellyttää kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon liittämistä teleyrityksen viestintäverkkoon siten, että se rajoittaa kiinteistön sisäisten viestintäverkkojen hallintaa ja mahdollisuutta valita teleyritys.

Viestintävirasto voi antaa määräyksiä 1 momentissa tarkoitettua viestintäverkkojen suunnittelussa huomioon otettavista viestintäverkkojen teknisistä ominaisuuksista ja suunnitteluun liittyvien asiakirjojen muodosta ja sisällöstä sekä 3 momentissa tarkoitettua verkkojen teknisestä liittämiskohdasta. Määräyksiä voidaan antaa myös muista näihin verrattavista kiinteistön tai rakennuksen sisäisen verkon hallintaan vaikuttavista teknisistä järjestelyistä.

250 §

Viranomaisverkko

Viranomaisverkolla tarkoitetaan valtion johtamiseen ja turvallisuuteen, maanpuolustukseen, yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen, rajaturvallisuuteen, pelastustoimintaan, meripelastustoimintaan, hätäkeskustoimintaan, maahanmuuttoon, ensihoitopalveluun, rautatieturvallisuuteen tai väestönsuojeluun liittyvien tehtävien vuoksi rakennettua viestintäverkkoa.

Viranomaisverkon liittymiä voidaan tarjota viranomaiselle ja muulle 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisen kannalta välttämättömälle käyttäjäryhmälle. Liikenne- ja viestintäministeriö päättää niistä käyttäjäryhmistä, joilla on oikeus käyttää viranomaisverkkoa.

Viranomaisverkkoon ei sovelleta III ja V osaa. Viranomais tehtävien hoidossa harjoitettuun viestintään viranomaisverkossa ei sovelleta 316 §:ää.

Teleyrityksen on pyynnöstä liitettävä viranomaisverkko yleiseen viestintäverkkoon korvauksetta. Viranomaisverkossa toimivalla

teleyrityksellä ei ole oikeutta saada korvausta televiestinnästä yleisestä viestintäverkosta viranomaisverkkoon. Yleisessä viestintäverkossa toimivalla teleyrityksellä on oikeus saada teleyrityksen hinnaston mukainen korvaus televiestinnästä viranomaisverkkosta yleiseen viestintäverkkoon.

30 luku

Tele-, verkko- ja radiolaitteiden markkinoille saattaminen

251 §

Päätelaiterajapinta

Teleyrityksen on julkaistava ajan tasalla olevat tekniset eritelvät niistä yleisen viestintäverkon rajapinnoista, joihin telepäätelaitteet voidaan liittää. Eritelmistä on käytävä ilmi riittävällä tarkkuudella tiedot, joiden perusteella voidaan valmistaa telepäätelaitteita ja joiden avulla voidaan käyttää rajapinnan kautta tarjottavia palveluja.

252 §

Telelaitteen valmistajan sijasta vastuussa olevat

Mitä 256—263 ja 315 §:ssä säädetään, koskee myös valmistajan valtuutettua edustajaa, jos valmistaja ei ole sijoittautunut Euroopan talousalueelle. Jos valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja eivät ole sijoittautuneet Euroopan talousalueelle, mainittuja pykäläiä sovelletaan myös siihen, joka saattaa laitteen markkinoille Euroopan talousalueella.

253 §

Maahantuonti, myynti, kaupan pitäminen, esittely ja käyttö

Suomeen saa tuoda myynti- tai luovutus-tarkoituksessa tai Suomessa pitää kaupan, myydä tai luovuttaa toiselle vain sellaisia radiolähetimiä, jotka täyttävät tämän lain olennaiset vaatimukset ja joissa on tarvittavat

merkinnät, käyttötarkoituksilmoitus ja vaatimustenmukaisuusvakuutus.

Suomeen saa tuoda myynti- tai luovutus-tarkoituksessa tai Suomessa pitää kaupan vain sellaisia radiovastaanottimia, jotka täyttävät tämän lain olennaiset vaatimukset ja joissa on tarvittavat merkinnät, käyttötarkoituksilmoitus ja vaatimustenmukaisuusvakuutus.

Suomeen saa tuoda myynti- tai luovutus-tarkoituksessa tai Suomessa pitää kaupan, myydä tai luovuttaa toiselle vain sellaisia telepäätelaitteita ja viestintäverkkolaitteita, jotka täyttävät tämän lain sekä sen nojalla säädetyt ja määrätyt olennaiset vaatimukset ja joissa on tarvittavat merkinnät sekä vaatimustenmukaisuusvakuutus. Telepäätelaitteessa on lisäksi oltava merkintä käyttötarkoituksesta.

Suomessa markkinoille saatettavaksi tarkoitettu muukin kuin 1—3 momentin mukainen telelaite voidaan asettaa näytteille, jos näkyvällä merkinnällä selvästi ilmoitetaan, että laitetta ei voi saattaa markkinoille ennen kuin sen on varmistettu täyttävän 254 §:ssä tarkoitettujen olennaiset vaatimukset.

Radiolähetintä ei saa käyttää radioviestintään, jos sen ei ole varmistettu täyttävän 254 tai 264 §:ssä säädettyjä vaatimuksia. Radiolähetintä saa kuitenkin käyttää radioviestintään, jos sen käyttöön ei tarvita lupaa 39 §:n 6—9 momentin perusteella tai jos Viestintävirasto on myöntänyt 39 §:n 1 momentissa tarkoitettua radioluvan sen hallussapitoon ja käyttöön radiolaitteiden tutkimus- ja kehittämistoiminnassa.

254 §

Olennaiset vaatimukset

Telelaitteen on täytettävä seuraavat niitä koskevat olennaiset vaatimukset:

- 1) sähköturvallisuusvaatimukset;
- 2) muut kuin 1 kohdassa tarkoitettujen ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyvät vaatimukset;
- 3) sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat suojavaatimukset;
- 4) vaatimus radiotaajuuksien ja kiertorataresurssien tehokkaasta käytöstä haitallisten häiriöiden välttämiseksi.

Telelaitteiden sähköturvallisuusvaatimuksista säädetään erikseen. Mitä muualla laissa säädetään jännitealuerajoista, ei kuitenkaan sovelleta radio- ja telepäätelaitteisiin.

Viestintävirasto antaa määräykset telepäätelaitteiden sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevista suojavaatimuksista ja tarkemmat määräykset sellaisista radiolaitteista ja telepäätelaitteista koskevista olennaisista erityisvaatimuksista, joista komissio on antanut täytäntöönpanoa edellyttävän päätöksen.

255 §

Arviointilaitos

Viestintävirasto nimeää hakemuksesta arviointilaitoksen, jonka tehtävänä on antaa lausuntoja radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden vaatimustenmukaisuudesta, määritellä erityisiä radiotestisarjoja sekä hyväksyä ja valvoa laitteiden laadunvarmistusjärjestelmiä. Arviointilaitos voidaan nimetä määräajaksi. Hakemuksessa on esitettävä Viestintäviraston pyytämät hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot.

Arviointilaitoksen tulee olla toiminnallisesti ja taloudellisesti radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden valmistajista riippumaton. Sillä tulee olla toiminnan laajuuden kannalta riittävä vastuuvakuutus tai muu vastaava järjestely ja käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä sekä toiminnan edellyttämät järjestelmät, laitteet ja välineet. Arviointilaitoksella tulee olla vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyyden toteamisesta annetussa laissa (920/2005) tarkoitetun akkreditointiyksikön tai muun akkreditointielinten väliseen vastavuoroiseen tunnustamissopimukseen kuuluvan akkreditointielimen tekemä voimassa oleva akkreditointipäätös, jossa todetaan laitoksen olevan pätevä toimimaan 1 momentissa tarkoitettuna arviointilaitoksena.

Viestintävirasto valvoo arviointilaitosten toimintaa. Arviointilaitoksen on ilmoitettava toimintansa muutoksista, jos niillä voi olla vaikutusta arviointilaitoksena toimimisen edellytyksiin. Jos arviointilaitos ei enää täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii säännösten vastaisesti, Viestintävirasto voi peruuttaa nimeämisen.

Arviointilaitoksen on suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviään noudatettava, mitä hallintolaisissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja kielilaisissa (423/2003) säädetään.

Tarkemmat säännökset arviointilaitoksille asetettavista vaatimuksista ja hakemukseen liitettävistä vaatimusten täyttymistä osoittavista asiakirjoista annetaan liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

256 §

Vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt

Telelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava:

- 1) sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 2) erityiset radiolaitetestit sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 3) erityiset radiolaitetestit ja arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 4) arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 5) sähköturvallisuuslain (410/1996) nojalla säädetyllä tuotannon sisäisellä tarkastuksella tai ilmoitetun tarkastuslaitoksen lausunnon sisältävällä tuotannon sisäisellä tarkastuksella; tai
- 6) täydellisellä laadunvarmistuksella.

Jokaisessa 1 momentissa tarkoitettussa menettelyssä telelaitteen valmistajan on varmistettava, että laite täyttää 254 §:ssä tarkoitetut olennaiset vaatimukset sekä laadittava asiakirja, jossa laitteen vakuutetaan täyttävän nämä vaatimukset (*vaatimustenmukaisuusvakuutus*). Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on laitteelle lisäksi tehtävä erityiset testit. Edellä 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on lisäksi esitettävä testien tuloksiin ja laitteesta laadittuun tekniseen asiakirjaan perustuva rakennetiedosto arviointilaitokselle.

Arviointilaitoksen laitteen rakennetiedostosta antama kielteinen lausunto ei estä muussa kuin 1 momentin 5 kohdan arviointimenettelyssä valmistajaa saattamasta laitetta markkinoille, jos laite täyttää 254 §:ssä tarkoitetut olennaiset vaatimukset.

Edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä valmistajan on käytettävä tuotteiden suunnittelussa, valmistuksessa ja tarkastuksessa arviointilaitoksen hyväksymää laatujärjestelmää. Valvontaa varten valmistajan on annettava arviointilaitokselle tarvittavat tiedot sekä sallittava tuotanto-, tarkastus-, testaus- ja varastotilojensa tarkastaminen. Jos laatujärjestelmä ei enää täytä sille tämän lain nojalla asetettuja vaatimuksia, arviointilaitos voi peruuttaa hyväksyntänsä.

Vaatimustenmukaisuuden varmistamismenettelyihin liittyvät asiakirjat on laadittava suomen tai ruotsin kielellä taikka arviointilaitoksen tai Viestintäviraston hyväksymällä kielellä. Valmistajan on säilytettävä mainitut asiakirjat Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansallisten viranomaisten saatavilla vähintään kymmenen vuotta sen jälkeen, kun viimeinen telelaite on valmistettu. Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset telelaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa noudatettavasta menettelystä ja sen yhteydessä laadittavista asiakirjoista.

257 §

Radiolähtimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Jos radiolähtimen valmistaja on soveltanut sellaista teknistä eritelmaa jonka tunnustettu standardointilaitos on vahvistanut komission toimeksiannosta ja jonka viitetiedot on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä (*yhdenmukaistettu standardi*), radiolähtimen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 256 §:n 1 momentin 2, 3 tai 6 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

Jos radiolähtimen valmistaja ei ole soveltanut yhdenmukaistettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, radiolähtimen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 256 §:n 1 momentin 3 tai 6 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

258 §

Radiovastaanottimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Radiovastaanottimen ja radiolaitteen vas-

taanotinosien vaatimustenmukaisuus on osoitettava 256 §:n 1 momentin 1, 3 tai 6 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. Yksinomaan televisio- tai radio-ohjelmistoja vastaanottamaan tarkoitettun radiovastaanottimen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 256 §:n 1 momentin 1 tai 5 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

259 §

Telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 256 §:n 1 momentin 1, 4 tai 6 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

260 §

Viestintäverkkolaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Viestintäverkkolaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 256 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

261 §

Kiinteä asennus

Kiinteä asennus on tehtävä noudattaen hyviä teknisiä käytäntöjä siten, että se täyttää 254 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat suojavaatimukset. Kiinteän asennuksen vaatimustenmukaisuutta sähkömagneettisen yhteensopivuuden osalta ei tarvitse osoittaa 256 §:ssä tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

Sen estämättä, mitä 253 §:n 3 momentissa ja 260 §:ssä säädetään, viestintäverkkolaitteen vaatimustenmukaisuutta ei tarvitse osoittaa 254 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevien suojavaatimusten osalta eikä sitä tarvitse merkitä Viestintäviraston 262 §:n 1 momentin nojalla määräämällä merkinnällä, jos se on tarkoitettu tiettyyn kiinteään asentukseen eikä sitä pidetä kaupan.

Kiinteän asennuksen haltija on velvollinen nimeämään henkilön, joka on vastuussa siitä,

että kiinteä asennus on 1 momentin mukainen ja antamaan Viestintävirastolle pyynnöstä tiedon vastuuhenkilöstä.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kiinteän asennuksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä ja vastuuhenkilön nimeämisestä ja ilmoittamisesta sekä kiinteään asennukseen ja siihen tarkoitettuun viestintäverkkolaitteeseen liittyvistä asiakirjoista ja niihin liittyvästä kirjaamis- ja säilyttämismuuttamisesta.

262 §

Merkitseminen ja annettavat tiedot

Telelaitteen valmistajan on varustettava 256 §:n mukaisesti varmistettu laite vaatimustenmukaisuusvakuutuksen osoittavalla merkinnällä. Viestintävirasto antaa merkintää koskevat määräykset noudattaen, mitä Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään.

Vaatimustenmukaisuusvakuutuksen lisäksi radiolaitteen ja telepäätelaitteen mukana on oltava tiedot laitteen käyttötarkoituksesta (*käyttötarkoitusseloste*). Radiolaitteen myyntipäällyksestä ja käyttöohjeesta on riittävän selkeästi käytävä ilmi Euroopan unionin jäsenvaltiot tai maantieteelliset alueet, joissa laite on tarkoitettu käytettäväksi. Telepäätelaitteen tiedoista on selkeästi käytävä ilmi yleisen viestintäverkon liittymät, joihin laite on tarkoitettu liitettäväksi.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske yksinomaan televisio- tai radio-ohjelmistojen vastaanottamaan tarkoitettuja radiovastaanotimia.

263 §

Ilmoitus markkinoille saattamisesta

Jos 257 §:n mukaisesti varmistettu radiolähetin toimii taajuuksilla, jotka Viestintäviraston määräyksissä osoitetaan muuhun käyttötarkoitukseen, valmistajan on ilmoitettava Viestintävirastolle aikomuksesta saattaa radiolähetin markkinoille.

Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset ilmoitusmenettelystä ja ilmoitukseen sisällytettävistä tiedoista.

264 §

Eriyisten radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden vaatimukset

Mitä 254—259 ja 262 §:ssä säädetään, ei koske:

1) yksinomaan radioamatööriviestintään tarkoitettuja muuten kuin kaupallisesti saatavilla olevia radiolaitteita;

2) radiolaitteita, joiden vaatimustenmukaisuus varmistetaan laivavarustelain (1503/2011) nojalla laivanvarusteina;

3) ilmailuradioviestinnässä käytettäviä ilma-aluksessa käytettäväksi tarkoitettuja radiolaitteita;

4) puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen yksinomaan sotilaallisessa maanpuolustustarkoituksessa hallussa pitämiä ja käyttämiä radiolaitteita;

5) yksinomaan yleisen turvallisuuden varmistamiseen, valtion turvallisuuden taikka rikosten paljastamiseen, selvittämiseen tai esitutkintaan käytettäviä radiolaitteita ja telepäätelaitteita.

Viestintävirasto voi antaa määräyksiä 1 momentin 1 ja 5 kohdassa tarkoitettujen radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden ominaisuuksista ja teknisestä rakenteesta sekä näiden laitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamisenmenettelystä ja merkinnöistä.

31 luku

Pätevyys ja kelpoisuus

265 §

Pätevyyden osoittaminen

Radiolähetintä meriradio- tai radioamatööriviestintään käytävällä on oltava Viestintäviraston myöntämä pätevyystodistus tai Viestintäviraston Suomessa voimassa olevaksi hyväksymä muun maan toimivaltaisen viranomaisen myöntämä pätevyystodistus.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, radiolähetintä saa pätevyystodistuksen haltijan välittömässä valvonnassa käyttää muukin henkilö. Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske puolustusvoimia eikä rajavartiolaitosta niiden harjoittaessa sotilaalliseen

maanpuolustukseen liittyvää radioviestintää eikä niiden yksinomaan sotilaallisessa maanpuolustustarkoituksessa käyttämiä radiolaitteita.

Pätevyystodistuksen saamiseksi on suoritettava pätevyystutkinto. Tutkinnossa on osoitettava kyseiseen radioviestintään lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden tuntemus sekä tarvittava kielitaito. Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset sekä päätöksellään hyväksyy ne Viestintäviraston palveluksessa olevat, jotka toimivat tutkinnon vastaanottajina. Hakemuksesta myös viraston ulkopuolinen voidaan hyväksyä tutkinnon vastaanottajaksi. Tutkinnon vastaanottajalla tulee olla tehtävän edellyttämä taito ja kokemus. Tutkinnon vastaanottajan on suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviään noudatettava, mitä hallintolaissa, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja kielilaissa säädetään. Tutkintoon liittyvien suoritteiden maksullisuudesta ja määrästä säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

Viestintävirasto myöntää pätevyystodistuksen tutkinnon suorittaneelle hakijalle, jos ei ole perusteltua syytä epäillä, että hakija rikkoo radioviestintää koskevia säännöksiä tai määräyksiä.

Ilmailuradioviestinnässä vaadittavasta pätevyydestä säädetään ilmailulaissa (1194/2009).

Viestintävirasto voi päätöksellään peruuttaa 3 momentissa tarkoitettun tutkinnon vastaanottajaa koskevan hyväksymisen, jos tutkinnon vastaanottaja ei enää täytä momentissa säädettyjä tutkinnon vastaanottajaksi määräämisen edellytyksiä tai olennaisesti rikkoo sen toimintaa koskevia säännöksiä ja määräyksiä.

Viestintävirasto voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä tutkintojen vastaanottamisesta.

266 §

Pätevyden ylläpitäminen

Kansainvälisessä liikenteessä olevan kauppialuksen turvallisuusradioviestintään

tarkoitettun radiolähtetimen käyttäjän on osoitettava 265 §:ssä tarkoitettun todistuksen mukaisen pätevyyden ylläpitäminen ennen kuin todistuksen myöntämisestä on kulunut viisi vuotta. Pätevyden ylläpitäminen voidaan osoittaa:

1) esittämällä todistus pätevyyden ylläpitoon liittyvästä meripalvelusta ja turvallisuusradiolaitteiden käytöstä;

2) suorittamalla tutkinto; taikka

3) suorittamalla tutkinnon korvaava Viestintäviraston hyväksymä kurssi.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun tutkintoon sovelletaan 265 §:n 3, 4, 6 ja 7 momenttia.

Viestintävirasto myöntää hakemuksesta kelpoisuustodistuksen sille, joka 1 momentissa tarkoitettulla tavalla osoittaa pätevyytensä ylläpitämisen. Viestintävirasto voi hyväksyä pätevyyden ylläpitämisen osoitukseksi myös muun maan toimivaltaisen viranomaisen antaman todistuksen pätevyyden ylläpitämisestä.

267 §

Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen esittämisen sekä todistusten voimassaoloaika

Radiolähetintä meriradio- tai radioamatööriviestintään käyttävän on pyynnöstä esitettävä pätevyys- tai kelpoisuustodistuksensa sitä koskevien säännösten noudattamista valvovalle Viestintäviraston, poliisin, rajavartiolaitoksen tai Liikenteen turvallisuusviraston edustajalle.

Pätevyystodistus on voimassa toistaiseksi ja kelpoisuustodistus viisi vuotta myöntämispäivästä, tutkinnon suorittamispäivästä tai kurssitodistuksen myöntämispäivästä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta vieraan valtion sota-aluksen, sotilasilma-aluksen tai muun yksinomaan valtion tarkoitukseen käytettävän ilma-aluksen radiolaitteisiin.

268 §

Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi peruuttaa pätevyys- tai

kelpoisuustodistuksen, jos todistuksen haltija lähettää radiolähettimellä rikoslain 34 luvun 10 §:ssä tarkoitetun perättömän vaarailmoituksen, häiritsee radiolähettimellä radioviestintää jollain rikoslain 38 luvun 5—7 §:ssä rangaistavaksi säädetyllä tavalla taikka toistuvasti rikkoo radioviestintää koskevia säännöksiä tai toistuvasti huolimattomuuttaan aiheuttaa radioliikenteelle haitallisen häiriön.

32 luku

Suojaus ja suojauksenpurkujärjestelmät

269 §

Sähköisen viestin suojaaminen

Sähköisen viestin ja sen välitystiedot saa suojata käyttäen hyväksi sitä varten tarjolla olevia teknisiä mahdollisuuksia, jollei laissa toisin säädetä. Suojauksen toteuttamisella ei saa häiritä verkkopalvelun ja viestintäpalvelun toteuttamista tai käyttämistä.

Sellaisen suojauksen purkujärjestelmän tai sen osan oikeudeton hallussapito, käyttö, valmistaminen, maahantuonti, kaupanpito, vuokraus, levittäminen, myynninedistäminen, asentaminen ja huolto on kielletty, jonka ensisijaisena käyttötarkoituksena on teknisen suojauksen oikeudeton purku ja mahdollistaa pääsy suojattuun televisiolähettykseen, radiolähettykseen tai vastaanottajan henkilökohtaisesta pyynnöstä toimitettavaan etäpalveluun.

Mitä 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös suojauksen purkujärjestelmään, joka tarkoituksena on mahdollistaa pääsy erilliseen ehdollisen pääsyn tekniseen järjestelmään, jolla suojataan 2 momentissa tarkoitettuja palveluja.

270 §

Suojauksen purkujärjestelmää käyttävälle yritykselle asetettavat velvollisuudet

Suojauksen purkujärjestelmää käyttävä yritys on velvollinen huolehtimaan siitä, että suojauksen purkujärjestelmä ei estä toisen yrityksen televisio- tai radio-ohjelmistojen tai niihin liittyvien oheis- tai lisäpalvelujen jake-

lua tai vastaanottoa maanpäällisessä digitaalisessa televisio- tai radioverkossa.

Suojauksen purkujärjestelmää käyttävä yritys on velvollinen antamaan toiselle yritykselle edellä mainitun jakelun edellyttämiä teknisiä palveluja kustannussuuntautuneeseen ja syrjimättömään hintaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos velvollisuuden täyttäminen olisi teknisesti epätarkoituksenmukaista tai muutoin kohtuutonta yrityksen kannalta.

Suojauksen purkujärjestelmää tarjoavan yrityksen on kirjanpidossaan eriytettävä 1 momentissa tarkoitettu toiminta yrityksen muusta toiminnasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu yritys on velvollinen huolehtimaan siitä, että viestintäverkon siirron valvonta on mahdollista.

Maanpäällisessä digitaalisessa joukkoviestintäverkossa lineaarisen maksutelevisiopalvelun tarjoamisessa suojauksen purkujärjestelmää käyttävän yrityksen on pidettävä 4 luvussa tarkoitetut televisio-ohjelmistot tarjolla tavalla, joka mahdollistaa eri maksutelevisiopalvelujen vastaanottamisen yhdellä suojauksenpurkujärjestelmän kortilla tai muulla kyseiseen tarkoitukseen käytettävällä teknisellä ratkaisulla, jos maksutelevisiopalvelussa noudatetaan ennalta ilmoitettua ohjelmistoaikataulua.

Jos yritykset eivät pääse sopimukseen 1 momentissa tarkoitetuista teknisten palvelujen tarjoamisesta aiheutuvista kustannuksista viimeistään kuuden kuukauden kuluessa sopimusneuvottelujen aloittamisesta, eikä 314 §:n 2 momentissa tarkoitettu sovittelu ole johtanut ratkaisuun, Viestintävirasto voi päättää teknisiä palveluja antavalle yritykselle maksettavan korvauksen määrästä.

271 §

Suojauksen purkujärjestelmän teollisoikeuksien haltijan velvollisuus

Digitaalisessa televisio- ja radioverkossa käytettävän suojauksen purkujärjestelmän teollisoikeuksien haltijan on myöntäessään oikeuksia suojauksen purkujärjestelmiä valmistavalle yritykselle käytettävä oikeudenmukaisia, kohtuullisia ja syrjimättömiä ehtoja.

Teollisoikeuksien haltija ei saa asettaa käyttöoikeuden myöntämiselle ehtoja, joilla estettäisiin suojauksen purkujärjestelmän käyttäminen muiden laitteiden tai järjestelmien kanssa taikka vaikeutettaisiin sitä, elleivät ehdot ole laitteen turvallisuuden tai muun teknisen syyn takia välttämättömiä.

X OSA

VIESTINNÄN JA PALVELUJEN JATKUVUUDEN TURVAAMINEN

33 luku

Tietoturvan ja häiriöiden hallinta sekä häiriöistä ilmoittaminen

272 §

Toimenpiteet tietoturvan toteuttamiseksi

Teleyrityksellä, yhteisötilaajalla ja lisäarvopalvelun tarjoajalla sekä niiden lukuun toimivalla on oikeus ryhtyä 2 momentissa tarkoitettuihin välttämättömiin toimiin tietoturva huolehtimiseksi:

- 1) viestintäverkkojen tai niihin liitettyjen palvelujen sekä tietojärjestelmien tietoturvalle haittaa aiheuttavien häiriöiden havaitsemiseksi, estämiseksi, selvittämiseksi ja esitutkintaan saattamiseksi;
- 2) viestin lähettäjän tai viestin vastaanottajan viestintämahdollisuuksien turvaamiseksi; tai
- 3) viestintäpalvelujen kautta laajamittaisesti toteutettavien rikoslain 37 luvun 11 §:ssä tarkoitettujen maksuvälinepetosten valmistelun ehkäisemiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut toimet voivat käsittää:

- 1) viestin sisältöä koskevan automaattisen selvittämisen;
- 2) viestien välittämisen ja vastaanottamisen automaattisen estämisen tai rajoittamisen;
- 3) tietoturva vaarantavien haitallisten tietokoneohjelmien automaattisen poistamisen viesteistä;
- 4) muut 1—3 kohdassa tarkoitettuihin rinnastettavat tekniluonteiset toimenpiteet.

Jos viestin tyyppi, muodon tai muun vas-

taavan seikan perusteella on ilmeistä, että viesti sisältää haitallisen tietokoneohjelman tai käskyn eikä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla toimella pystytä turvaamaan 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumista, yksittäisen viestin sisältöä saa käsitellä manuaalisesti. Manuaalisesta viestin sisällön käsittelystä on ilmoitettava viestin lähettäjälle ja vastaanottajalle, jollei ilmoittamisella todennäköisesti vaaranneta 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumista.

Tässä pykälässä tarkoitetut toimenpiteet on toteutettava huolellisesti ja ne on mitoitettava suhteessa torjuttavan häiriön vakavuuteen. Toimenpiteitä toteutettaessa ei saa rajoittaa sananvapautta taikka luottamuksellisen viestin tai yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden turvaamiseksi. Toimenpiteet on lopetettava, jos niiden toteuttamiselle ei enää ole tässä pykälässä säädettyjä edellytyksiä.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta.

273 §

Velvollisuus korjata häiriö

Jos viestintäverkko, viestintäpalvelu tai laite aiheuttaa merkittävää haittaa tai häiriötä viestintäverkolle, viestintäpalvelulle, viestintäverkkoon liitetyle muulle palvelulle, laitteelle, viestintäverkon käyttäjälle tai muulle henkilölle, teleyrityksen tai muun viestintäverkon tai laitteen haltijan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi ja tarvittaessa irrotettava viestintäverkko, viestintäpalvelu tai laite yleisestä viestintäverkosta.

Tässä pykälässä tarkoitetut toimenpiteet on toteutettava huolellisesti ja ne on mitoitettava suhteessa torjuttavan häiriön vakavuuteen. Toimenpiteitä toteutettaessa ei saa rajoittaa sananvapautta taikka luottamuksellisen viestin tai yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden turvaamiseksi. Toimenpiteet on lopetettava, jos niiden toteuttamiselle ei enää ole tässä pykälässä säädettyjä edellytyksiä.

Viestintävirasto voi 1 momentissa tarkoite-

tussa tapauksessa päättää korjaustoimenpiteistä sekä verkon, palvelun tai laitteen irrottamisesta.

274 §

Häiriöilmoitukset tilaajalle ja käyttäjälle

Teleyrityksen on ilmoitettava viipymättä tilaajalle ja käyttäjälle, jos sen palveluun kohdistuu tai sitä uhkaa merkittävä tietoturvaloukkaus taikka muu tapahtuma, joka estää viestintäpalvelun toimivuuden tai häiritsee sitä olennaisesti. Lisäarvopalvelun tarjoajan on ilmoitettava viipymättä käyttäjälle palveluunsa kohdistuvasta merkittävästä tietoturvaloukkauksesta tai sen uhkasta.

Teleyrityksen ja lisäarvopalvelun tarjoajan on ilmoituksessa kerrottava häiriön tai sen uhkan arvioitu kesto. Lisäksi on kerrottava tilaajien ja käyttäjien käytettävissä olevista suojautumistoimenpiteistä, niiden todennäköiset kustannukset sekä mistä tilaaja tai käyttäjä saa lisätietoja. Teleyrityksen ja lisäarvopalvelun tarjoajan on säilytettävä tiedot ilmoituksista.

Teleyrityksen on tiedotettava toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt 1 momentissa tarkoitetussa tilanteessa sekä niiden mahdollisista vaikutuksista palvelun käyttöön.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitetun ilmoituksen ja tiedottamisen sisällöstä ja muodosta sekä ilmoituksen säilyttämisestä.

275 §

Häiriöilmoitukset Viestintävirastolle

Teleyrityksen on ilmoitettava viipymättä Viestintävirastolle, jos sen palveluun kohdistuu tai sitä uhkaa merkittävä tietoturvaloukkaus taikka muu tapahtuma, joka estää viestintäpalvelun toimivuuden tai häiritsee sitä olennaisesti. Teleyrityksen on ilmoitettava myös ilman aiheutonta viivästystä häiriön tai sen uhan arvioitu kesto ja vaikutukset, korjaustoimenpiteet sekä ne toimenpiteet, joilla häiriön toistuminen pyritään estämään. Jos häiriöstä ilmoittaminen on yleisen edun mu-

kaista, Viestintävirasto voi velvoittaa teleyrityksen tiedottamaan asiasta.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin 1 momentissa tarkoitettu häiriö on merkittävä sekä määräyksiä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja toimittamisesta.

Viestintävirasto toimittaa komissiolle ja Euroopan verkko- ja tietoturavirastolle vuosittain tiivistelmäraportin 1 momentin mukaisista ilmoituksista.

276 §

Häiriötilanteiden yhteistoimintaryhmä

Viestintävirasto voi häiriötilanteita varten asettaa yhteistoimintaryhmän, jossa ovat edustettuina:

- 1) teleyritykset;
- 2) sähkömarkkina- ja jakeluverkonhaltijat;
- 3) 1 ja 2 kohdassa mainittujen lukuun toimivat urakoitsijat;
- 4) muut kuin 1—3 kohdassa mainitut toimijat, joiden osallistuminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Ryhmän tehtävänä on:

- 1) suunnitella ja sovittaa yhteen valmiuslain mukaisten poikkeusolojen sekä normaaliohjelmien häiriötilanteiden hallinnassa tarvittavia toimenpiteitä;
- 2) hankkia ja toimittaa häiriötilanteiden hallinnassa tarpeellisia tietoja Viestintäviraston päätöksenteon tueksi; sekä
- 3) välittää ryhmän kokoamaa ja analysoimaa häiriötilanteita koskevaa tietoa sellaisille toimijoille, jotka voivat vähentää häiriötilanteiden haitallisia vaikutuksia yhteiskunnalle.

Sen lisäksi mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, Viestintävirasto voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa häiriötilanteen hallinnassa tarvittavia tietoja yhteistoimintaryhmän jäsenelle, jos tiedot ovat välttämättömiä ryhmän tehtävien hoitamiseksi eivätkä sisällä luottamuksellisia viestejä, välitystietoja tai sijaintitietoja.

Yhteistoimintaryhmän jäsenen sovelletaan tämän pykälän mukaisissa tehtävissä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 6 luvun vaitiolovelvollisuutta ja hyväksi-

käyttökieltoa koskevia säännöksiä sekä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

277 §

Radiohäiriöiden poistaminen

Jos radiolaitteen toiminta häiritsee turvallisuusradioviestintää, radiolaitteen käyttö on heti keskeytettävä.

Jos radiolähtin aiheuttaa radioviestinnälle tai muille radiolaitteille häiriötä, radiolähtimen haltijan ja omistajan on poistettava häiriö tai rajoitettava sitä. Jos häiriö johtuu radiovastaanottimen tai siihen liitetyn erillisen antennin tai antennijärjestelmän teknisistä ominaisuuksista, häiriön poistaminen on radiovastaanottimen haltijan ja omistajan vastuulla, jos tässä laissa säädetystä tai toimilupaehdoista ei muuta johdu.

Viestintävirasto voi päättää, mihin muihin radiolaitteen teknisistä ominaisuuksista tai käyttöä koskeviin toimiin radiolaitteen haltijan ja omistajan on ryhdyttävä häiriön ja sen vaikutusten ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi.

Jos sekä häiriön aiheuttava että häiritetty radiolaite ovat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset, ja jollei häiriö ole vähäinen tai jollei häiriö johdu radiovastaanottimeen liitetyn erillisen antennin tai antennijärjestelmän häiriönsieto-ominaisuuksista, Viestintävirasto tekee osapuolille ehdotuksen toimenpiteiksi, joilla häiriö voidaan poistaa tai sen vaikutuksia rajoittaa.

Jos osapuolet eivät voi sopia häiriön poistamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä taikka niistä aiheutuvien kustannusten määrästä tai jakamisesta, Viestintävirasto ratkaisee asian päätöksellään.

Edellä 2—4 momentissa tarkoitettua menettelyä sovelletaan myös silloin, kun radiolaite aiheuttaa häiriötä televerkolle, telepääte-laitteelle tai sähkölaitteistolle, jonka häiriönsieto-ominaisuudet ovat tämän lain tai sähköturvallisuuslain nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset.

Viestintävirasto voi antaa määräykset 4 momentissa tarkoitettun radiovastaanottimeen liitettävän erillisen antennin tai antennijärjestelmän teknisistä ominaisuuksista.

34 luku

Hätäpuheluiden ja viranomaisten tiedotteiden välittäminen

278 §

Yleinen hätänumero

Puhelinverkossa toimiva teleyritys on velvollinen osaltaan huolehtimaan siitä, että käyttäjät saavat puhelimitse sekä tekstiviestillä yhteyden maksutta yleiseen hätänumeroon 112.

Teleyrityksen on viipymättä ilmoitettava hätäkeskukselle, meripelastuskeskukselle ja meripelastuslohkokeskukselle hätäpuheluiden välittämisen kannalta merkittävistä viestintäverkon, verkkopalvelun ja viestintäpalvelun vikatilanteista ja häiriötilanteista.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa säädetyn velvollisuuden täyttämiseksi välttämättömistä teknisistä toimenpiteistä.

279 §

Velvollisuus välittää vaaratiedotteita

Se, jolla on 34 §:ssä tarkoitettu lupa radio-toiminnan harjoittamiseen tai 26 §:ssä tarkoitettu ohjelmistotoimilupa yleisen edun televisiotoiminnan harjoittamiseen, on velvollinen välittämään korvauksetta yleisölle sellaisen viranomaisen vaaratiedotteen, jonka antamisesta säädetään erikseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun televisio-tai radiotoiminnan harjoittajan on huolehdittava siitä, että vaaratiedote voidaan välittää myös normaaliolojen häiriötilanteissa ja valmiuslaissa tarkoitetuissa poikkeusoloissa.

Vaaratiedotteen sisältöä ei saa muuttaa sitä välitettäessä.

280 §

Teleyrityksen velvollisuus välittää kohdennettu viranomaistiedote

Kohdennetulla viranomaistiedotteella tarkoitetaan kohdennettua hätätiedotetta ja muuta kohdennettua viranomaistiedotetta. *Kohdennetulla hätätiedotteella* tarkoitetaan

ihmisten henkeen, terveyteen tai omaisuuteen kohdistuvan välittömän uhkan taikka huomattavan omaisuus- tai ympäristövahingon välittömän uhkan torjumiseksi välitettävää tiedotetta, joka välitetään matkaviestinverkossa tekstiviestillä tai muulla viestillä tietyllä alueella tai alueilla oleviin päätelaitteisiin tai liittyisiin. *Muulla kohdennetulla viranomaistiedotteella* tarkoitetaan ihmisten tai omaisuuden suojelemiseksi välitettävää tiedotetta, joka välitetään matkaviestinverkossa tekstiviestillä tai muulla viestillä tietyllä alueella tai alueilla oleviin päätelaitteisiin tai liittyisiin tilanteessa, jossa ihmisten henkeen, terveyteen tai omaisuuteen kohdistuva uhka ei ole välitön.

Teleyritys on velvollinen välittämään kohdennetun viranomaistiedotteen, jos tiedote tulee välitettäväksi hätäkeskuksesta, meripelastuskeskuksesta tai meripelastuslohkokeskuksesta.

Kohdennetun hätätiedotteen välittämisestä päättää pelastus-, poliisi- tai rajavartiolaitosviranomainen taikka Säteilyturvakeskus tai Ilmatieteen laitos toimialallaan. Muun kohdennetun viranomaistiedotteen välittämisestä päättää toimivaltainen ministeriö.

Kohdennettu viranomaistiedote tulee välittää viranomaisen päättämällä kielillä ja määrämällä alueilla tiedotteen välittämishetkellä sijaitseviin päätelaitteisiin tai liittyisiin. Teleyritys ei saa muuttaa kohdennetun viranomaistiedotteen sisältöä.

Kohdennettu hätätiedote on välitettävä viivytyksettä. Muu kohdennettu viranomaistiedote on välitettävä heti, kun se on mahdollista tavanomaista verkko- ja viestintäpalvelua kohtuuttomasti haittaamatta.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kohdennettujen viranomaistiedotteiden välittämisestä, vasteajoista ja välittämiseen varautumisesta.

35 luku

Varautuminen

281 §

Velvollisuus varautua normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Teleyrityksen on huolehdittava siitä, että

sen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriötömästi myös normaaliolojen häiriötilanteissa sekä valmiuslaissa tarkoitetuissa poikkeusoloissa.

Huoltovarmuuden turvaamisen kannalta keskeisten radiotaajuuksien käyttäjien ja käyttäjäryhmien on huolehdittava radiotaajuuksien riittävän häiriöttömästä ja tehokkaasta käytöstä normaaliolojen häiriötilanteissa ja valmiuslaissa tarkoitetuissa poikkeusoloissa. Liikenne- ja viestintäministeriö päättää keskeisistä radiotaajuuksien käyttäjistä ja käyttäjäryhmistä Huoltovarmuuskukun esityksestä.

282 §

Varautumissuunnittelu

Edellä 281 §:ssä tarkoitetun varautumisvelvollisen on arvioitava riskit, jotka voivat vaarantaa toiminnan jatkuvuuden, ja sen on niiden perusteella suunniteltava, miten sen toiminta jatkuu normaaliolojen häiriötilanteissa ja valmiuslain 9 luvun mukaisia toimivaltuuksia käytettäessä.

Varautumisvelvollisen on Viestintäviraston pyynnöstä toimitettava varautumissuunnitteluaan koskevat tiedot Viestintävirastolle. Toimitettuja tietoja koskevista muutoksista on ilmoitettava viipymättä Viestintävirastolle.

Varautumisvelvollisen on Viestintäviraston pyynnöstä yksittäistapauksissa ilmoitettava, miten se varautuu yksittäiseen häiriötilanteeseen tai sellaisen uhkaan ja mihin varautumissuunnittelunsa mukaisiin toimiin se on tilanteen johdosta ryhtynyt tai aikoo ryhtyä.

Tässä pykälässä tarkoitetut velvollisuudet eivät koske viranomaisia.

283 §

Kriittisen viestintäjärjestelmän sijainti

Teleyrityksen on huolehdittava siitä, että sen tarjoaman viestintäpalvelun toimivuuden turvaamiseksi kriittinen viestintäjärjestelmä sekä sen ohjaus, ylläpito ja hallinta voidaan valmiuslain 60 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaista toimivaltuutta käytettäessä viipyy-

mättä palauttaa Suomeen ja että sen tarjoamaa palvelua tai järjestelmää voidaan ylläpitää mainitun pykälän 1 momentin mukaisessa menettelyssä määritellystä paikasta. Velvollisuus ei koske merkitykseltään vähäisiä viestintäpalveluja.

284 §

Tarkemmat säännökset varautumisesta

Viestintävirasto voi antaa varautumisvelvollisuutta koskevia tarkempia määräyksiä. Määräykset voivat koskea:

- 1) 282 §:ssä tarkoitettuun varautumissuunnitteluun liittyviä asiakirjoja ja niiden tarkempaa sisältöä;
- 2) teknisiä toimenpiteitä tietoturvaloukkusten vahingollisten vaikutusten minimoimiseksi;
- 3) 283 §:ssä tarkoitetun velvoitteen teknistä toteuttamista;
- 4) taajuuksien käyttöä;
- 5) muita 1—4 kohdassa tarkoitettuihin verrattavia teknisiä kysymyksiä.

XI OSA

VIRANOMAISMAKSUT JA -KORVAUKSET

36 luku

Viranomaismaksut

285 §

Hakemusmaksu

Tässä laissa säädetyn toimiluvan hakija on velvollinen suorittamaan toimilupaviranomaiselle hakemuksen yhteydessä maksun, jonka määrä on:

- 1) 6 §:n 1 momentissa säädetystä verkkotoimiluvasta ja 22 §:n 1 momentissa säädetystä maanpäällisen televisiotoiminnan harjoittamiseen myönnettävästä ohjelmistotoimiluvasta 5 000 euroa;
- 2) 22 §:n 1 momentissa ja 34 §:n 1 momentissa säädetystä radiotoiminnan harjoittamiseen myönnettävästä ohjelmistotoimiluvasta 1 500 euroa;

3) 9 §:ssä säädetystä verkkotoimiluvasta 1 000 euroa;

4) 28 §:ssä säädetystä lyhytaikaisesta ohjelmistotoimiluvasta 300 euroa.

Hakemusmaksua ei tarvitse suorittaa viranomaisverkkoa koskevasta toimilupahakemuksesta.

Hakemusmaksua ei palauteta, vaikka toimilupahakemuksesta luovuttaisiin tai se hyldättäisiin.

286 §

Huutokaupan osallistumismaksu

Viestintävirastolle huutokaupan järjestämisestä aiheutuvien hallinnollisten kustannusten kattamiseksi 11 §:ssä säädettyyn huutokaupaan ilmoittautunut yritys tai yhteisö on velvollinen suorittamaan Viestintävirastolle osallistumismaksun. Osallistumismaksun määrästä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Osallistumismaksua ei palauteta, vaikka yritys tai yhteisö ei tekisi tarjouksia huutokaupassa.

Maksu määrätään maksettavaksi Viestintäviraston päätöksellä.

287 §

Toimilupamaksu

Teleyritys, jolle on 11 §:n nojalla myönnetty verkkotoimilupa, on velvollinen suorittamaan toimilupaviranomaiselle toimilupamaksun. Toimilupamaksu on 11 §:n 1 momentissa säädetty hyväksytty korkein tarjous.

Toimilupamaksu maksetaan toimilupakauden aikana erissä. Maksuaikataulusta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Maksu määrätään maksettavaksi Viestintäviraston päätöksellä.

288 §

Markkinaehtoinen taajuusmaksu

Viestintävirasto perii vuosittain valtioneuvoston 6 §:n nojalla tele- ja televisiotoimintaan vastikkeetta myöntämän verkkotoimiluvan haltijalta sekä puolustusvoimilta valtiolle maksettavan markkinaehtoisen taajuusmak-

sun. Maksu peritään taajuuksista, jotka on osoitettu:

1) 39 §:ssä säädetyllä radioluvalla verkko-toimiluvan haltijalle;

2) 39 §:ssä säädetyllä radioluvalla verkko-toimiluvan haltijan verkolle, jota käytetään muuhun televisiotoimintaan kuin yleisen edun televisiotoimintaan;

3) 96 §:n nojalla annetulla Viestintäviraston määräyksellä puolustusvoimien käyttöön.

Markkinaehtoinen taajuusmaksu määräytyy seuraavan kaavan mukaisesti:

$B \cdot K1 \cdot Kasuk \cdot Ktark \cdot 9 \text{ 300 €}$

Kaavan kertoimilla tarkoitetaan:

1) B on taajuusmäärä, jonka suuruus on toimiluvan haltijan verkolle tai puolustusvoimille käytettäväksi osoitettu taajuusmäärä megahertseinä (MHz);

2) K1 on taajuusaluekerroin, jonka suuruus määräytyy käyttöön osoitetun taajuusalueen teknisen ja taloudellisen käytettävyyden perusteella;

3) Kasuk on väestöpeittokerroin, jonka suuruus määräytyy sen perusteella, kuinka paljon asukkaita taajuuksien käyttöalueella on suhteessa Suomen väkilukuun. Väestöpeittokertoimen arvo on 1 koko Suomen kattavalta käyttöalueelta;

4) Ktark on käyttötarkoituserroin, jonka suuruus määräytyy sen perusteella, mikä on taajuuksien käyttötarkoitus;

5) laskennallinen taajuuksien taloudellinen arvo on 9 300 € megahertsiä kohden.

Taajuusaluekertoimet ovat seuraavat:

146—174	MHz	1,9
174,001—240	MHz	2,0
400—862	MHz	2,0
862,001—960	MHz	1,4
1 215—2 200	MHz	1,0
2 200,001—2 700	MHz	0,6
3 400—4 200	MHz	0,4
12 000—14 500	MHz	0,25
17 100—19 700	MHz	0,25
19 700,001—39 000	MHz	0,2

Käyttötarkoituskertoimet ovat seuraavat:

teletoiminta	1,0
televisiotoiminta	0,25
sotilaallinen maanpuolustus	0,15

289 §

Tietoyhteiskuntamaksu

Tämän lain nojalla ilmoituksenvaraista tai toimiluvanvaraista toimintaa harjoittava teleyritys on velvollinen suorittamaan Viestintävirastolle vuotuisen tietoyhteiskuntamaksun.

Tietoyhteiskuntamaksua ei peritä televisio- tai radiotoiminnan taikka televisio-ohjelmien tai radio-ohjelmien edelleen lähettämisen liikevaihdosta.

Tietoyhteiskuntamaksu on 0,12 prosenttia teleyrityksen Suomessa harjoittaman teletoiminnan liikevaihdosta maksun määräämistä edeltävällä tilikaudella, kuitenkin vähintään 300 euroa. Maksun määräytymisen perusteena olevasta liikevaihdosta säädetään tarkemmin 290 §:ssä.

Tietoyhteiskuntamaksun määräytymisestä toiminnan ensimmäisenä vuotena säädetään 292 §:ssä.

Tietoyhteiskuntamaksua ei palauteta, vaikka teleyritys lopettaisi toimintansa kesken maksukauden.

290 §

Tietoyhteiskuntamaksun määräytymisen perusteena oleva liikevaihto

Jos teleyritys kuuluu kirjanpitolain 1 luvun 6 §:n mukaiseen konserniin, teleyrityksen maksun perusteena on yrityksen osuus samaan konserniin kuuluvien maksuvelvollisten teleyritysten Suomessa harjoittaman teletoiminnan yhteisestä liikevaihdosta vähennettynä yhtiöiden keskinäisellä tästä toiminnasta syntyneellä liikevaihdolla. Sama koskee emoyhtiötä, joka ei ole suomalainen.

Jos teleyrityksen konsernisuhteissa on edellisen tilikauden päättymisen ja maksupäätöksen antamisajankohdan välisenä aikana tapahtunut muutoksia, maksu määräytyy sen perusteella, mikä yrityksen osuus on ollut edellisen päättyneen tilikauden teletoiminnan liikevaihdosta.

Jos teletoiminta on edellisen vuoden tilikauden päättymisen ja maksupäätöksen antamisajankohdan välisenä aikana luovutettu

toiselle yritykselle, maksuvelvollisuus kohdistuu siihen yritykseen, joka harjoittaa yleistä teletoimintaa maksupäätöksen antamisajankohtana. Sen maksua määrättäessä otetaan huomioon luovutetun teletoiminnan päätyneeltä tilikaudelta vahvistettu liikevaihto.

Jos teleyrityksen tilikausi poikkeaa kalenterivuodesta, sen liikevaihto muunnetaan kalenterivuoden liikevaihtoa vastaavaksi kertomalla se luvulla 12 ja jakamalla se tilikauden kuukausien lukumäärällä.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, miten maksun määräämiseksi tarpeelliset tiedot on ilmoitettava Viestintävirastolle.

291 §

Tietoyhteiskuntamaksun määrääminen

Tietoyhteiskuntamaksu peritään vuosittain yhdessä erässä. Tietoyhteiskuntamaksu määrätään maksettavaksi Viestintäviraston päätöksellä. Tarkempia säännöksiä maksun täytäntöönpanosta voidaan antaa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

292 §

Tietojen ilmoittaminen Viestintävirastolle sekä maksuvelvollisuuden määräytyminen eräissä poikkeustilanteissa

Viestintävirastolla on oikeus saada teleyrityksiltä tietoyhteiskuntamaksun määräämistä varten tiedot teletoiminnan maksun määräämistä edeltävän kauden liikevaihdosta. Konserniin kuuluvien yritysten tulee lisäksi toimittaa selvitys siitä, mitkä konsernin yritysten keskinäisestä teletoiminnasta syntyneet erät on 290 §:n 1 momentin mukaisesti vähennetty teletoiminnan liikevaihdosta. Teleyrityksen tulee toimittaa tiedot Viestintävirastolle yhden kuukauden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta. Lisäksi teleyrityksen tulee toimittaa jäljennös vahvistetusta tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä.

Viestintävirasto voi arvioida maksun perusteena olevan liikevaihdon, jos siitä ei puuttuvan tilinpäätöksen tai muun siihen verrattavan erittäin painavan syyn vuoksi voida saada riittävän luotettavaa selvitystä.

Arvioinnissa on otettava huomioon:

- 1) teleyrityksen toiminnan laajuus;
- 2) teleyrityksen markkina-asema;
- 3) tiedot teleyrityksen tarjoamista palveluista, asiakasmääristä ja laskutuksesta;
- 4) vertailutiedot muista vastaavaa palveluntarjontaa harjoittavista teleyrityksistä;
- 5) muut 1—4 kohdassa mainittuihin rinnastettavat, teleyrityksen liikevaihtoon vaikuttavat seikat.

Viestintäviraston on ennen liikevaihdon arviointia kehotettava teleyritystä antamaan tietoyhteiskuntamaksun määräämistä varten tarvittavat tiedot Viestintäviraston asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Kehotuksessa on mainittava, että Viestintävirasto arvioi liikevaihdon, jos tietoja ei anneta.

293 §

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu

Yleisradio Oy sekä televisio- tai radiotoiminnan harjoittaja, jolla on tässä laissa tarkoitettu ohjelmistotoimilupa, ovat velvollisia suorittamaan televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun.

Maksuvelvollisuus alkaa kalenterivuonna, jona televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan toimiluvan saamisesta on kulunut 6 kuukautta. Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksua ei palauteta, vaikka televisio- tai radiotoiminnan harjoittaja lopettaisi toimintansa kesken kalenterivuotta.

294 §

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun määrä

Televisio- ja radiotoiminnan vuosittaiset valvontamaksut ovat seuraavat:

- 1) Yleisradio Oy:n maksu on 165 000 euroa;
- 2) muuta kuin alueellista televisiotoimintaa harjoittavan toimiluvan haltijan maksu on 16 000 euroa kutakin toimiluvan mukaista televisio-ohjelmistoa kohden lukuun ottamatta rinnakkaislähetystä;
- 3) alueellista televisiotoimintaa harjoitta-

van toimiluvanhaltijan maksu on 800 euroa kutakin toimiluvan mukaista televisio-ohjelmistoa kohden;

4) radiotoimintaa valtakunnallisen tai siihen rinnastetun toimiluvanvaraisen käytön taajuuksilla harjoittavan toimiluvanhaltijan maksu on 8 000 euroa kutakin toimiluvan mukaista radio-ohjelmistoa kohden;

5) radiotoimintaa alueellisen tai paikallisen toimiluvanvaraisen käytön taajuuksilla harjoittavan toimiluvanhaltijan maksu on 800 euroa kutakin toimiluvan mukaista radio-ohjelmistoa kohden;

6) vain televisioverkossa radiotoimintaa harjoittavan toimiluvanhaltijan maksu on 8 000 euroa kutakin toimiluvan mukaista radio-ohjelmistoa kohden.

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu peritään vuosittain kahdessa erässä. Maksu määrätään maksettavaksi Viestintäviraston päätöksellä.

295 §

Verkkotunnusmaksu

Verkkotunnusvälittäjä on velvollinen suorittamaan verkkotunnuksen merkitsemisestä verkkotunnusrekisteriin ja merkinnän uudistamisesta Viestintävirastolle verkkotunnusmaksun. Maksun suorittamisesta on annettava selvitys verkkotunnusta merkittäessä.

Maksun määrästä säädetään valtion maksuperustelaissa.

296 §

Numerointimaksu

Teleyritys ja muu numeron tai tunnuksen vastaanottava on velvollinen suorittamaan Viestintävirastolle numeron tai tunnuksen käytöstä ja numeroinnin hallinnosta ja valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi kiinteän maksun, joka määräytyy sen mukaan, kuinka suuren osuuden käytettävissä olevasta numeroavaruudesta käyttöön otettu numero kuluttaa.

Maksun määrästä säädetään valtion maksuperustelaissa.

297 §

Viranomaismaksujen periminen

Jos tässä luvussa tarkoitettua maksua ei suoriteta viimeistään eräpäivänä, maksamattomalle määrälle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:ssä tarkoitetun korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta viranomaisen voi periä viiden euron viivästysmaksun, jos viivästyskoron määrä jäisi tätä pienemmäksi.

Tässä luvussa tarkoitettu maksu on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa.

37 luku

Viranomaiskorvaukset

298 §

Varautumisesta aiheutuneet kustannukset

Teleyrityksellä sekä televisio- ja radiotoiminnan harjoittajalla on oikeus saada 35 luvussa tarkoitettua varautumisesta aiheutuneista kustannuksista korvaus huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettua huoltovarmuusrahastosta, jos kustannukset ovat teleyrityksen tai televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen huomattavia.

Kustannusten korvaamisesta päättää Huoltovarmuuskeskus, jonka tulee pyytää korvaushakemusta koskeva lausunto liikenne- ja viestintäministeriöltä.

299 §

Viranomaisten avustamiseksi hankittujen järjestelmien kustannukset

Teleyrityksellä on oikeus saada valtion varoista korvaus yksinomaan viranomaisen avustamiseksi hankittujen järjestelmien, laitteistojen ja ohjelmistojen investoinneista ja ylläpidosta aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Kustannusten korvaamisesta päättää tarvittaessa Viestintävirasto.

Korvauksen maksaa viranomaisen, jonka avustamiseksi hankinta on tehty.

Teleyritys ei saa käyttää viranomaisen korvaamia järjestelmiä, laitteistoja tai ohjelmistoja kaupalliseen toimintaansa, ellei siitä ole nimenomaisesti sovittu viranomaisen ja teleyrityksen välillä.

300 §

Vaaratiedotteen välittämisjärjestelmän kustannukset

Yrityksellä, jonka velvollisuus on suunnitella, rakentaa ja ylläpitää viestintäverkot ja viestintäpalvelut 243 §:n 1 momentin 15 kohdan mukaisesti, on oikeus saada korvaus velvoitteen aiheuttamista kustannuksista huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa tarkoitetusta huoltovarmuusrahastosta, jos kustannukset ovat yrityksen toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen huomattavia.

Kustannusten korvaamisesta päättää Huoltovarmuuskeskus, jonka tulee pyytää korvaushakemusta koskeva lausunto liikenne- ja viestintäministeriöltä.

301 §

Kohdennetun viranomaistiedotteen välitysjärjestelmän kustannukset

Teleyrityksellä on oikeus saada valtion varoista korvaus 280 §:ssä tarkoitettujen velvoitteiden toteuttamisesta ja niihin varautumisesta aiheutuvista kustannuksista.

Korvausta voi saada yksinomaan viranomaisen ilmoittamien tarpeiden vuoksi hankittujen järjestelmien, laitteistojen ja ohjelmistojen investoinneista, käytöstä ja ylläpidosta aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Korvausta voi saada myös viranomaisen määräämästä toimenpiteestä aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Kustannusten korvaamisesta päättää tarvittaessa Viestintävirasto.

Teleyritys ei saa käyttää viranomaisen korvaamia järjestelmiä, laitteistoja tai ohjelmistoja kaupalliseen toimintaansa, ellei siitä ole nimenomaisesti sovittu viranomaisen ja teleyrityksen välillä.

XII OSA

VIRANOMAISTEN TOIMINTA

38 luku

Ohjaus, valvonta ja viranomaisten muut tehtävät

302 §

Yleinen ohjaus ja kehittäminen

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus ja kehittäminen kuuluvat liikenne- ja viestintäministeriölle.

Valtioneuvoston on varmistettava, että teleyritysten sääntelytoimintaan ja valtioneuvoston omistajuuteen tai päättäntävaltaan liittyvä toiminta erotetaan toisistaan rakenteellisesti tehokkaalla tavalla.

303 §

Viestintäviraston yleiset tehtävät

Viestintäviraston tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamista, jollei tässä laissa muuta säädetä.

Viestintäviraston ratkaisuvaltaan eivät kuulu yrityksen ja tilaajan välistä sopimusuhdetta tai korvausvastuuta taikka teleyrityksen takautumisoikeutta tai palautusvelvollisuutta koskevat asiat.

Viestintävirasto ei valvo 254 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyviä vaatimuksia siltä osin kuin ne on säädetty muun viranomaisen valvottaviksi.

Viestintävirasto ei valvo 22 luvun säännöksiä lukuun ottamatta 176—179 ja 190 §:ää.

Viestintävirasto ei valvo 28 luvun säännöksiä lukuun ottamatta 241 ja 242 §:ää.

Viestintäviraston tehtävänä on edistää toimialan yhteis- tai itsesääntelytoimia, jos yhteis- tai itsesääntelyllä on asian luonteen perusteella mahdollista turvata tässä laissa säädettyjen vaatimusten toteutuminen.

Viestintäviraston on kuultava liikenne- ja viestintäministeriötä ja toimittava yhteistyössä sen kanssa valmistellessaan tämän lain

nojalla määräyksiä asioista, joihin liittyy myös asetuksenantovaltuus tai joilla on huomattava merkitys tämän lain tavoitteiden toteutumisen kannalta. Viestintäviraston on lisäksi kuultava valtiovarainministeriötä valmistellessaan tämän lain nojalla määräyksiä asioista, joilla on merkitys julkishallinnon yleisen kehittämisen sekä valtionhallinnon rakenteiden, ohjausjärjestelmien ja toiminnan kehittämisen kannalta taikka valtionhallinnon tietohallinnon ohjauksen, sähköisen asioinnin ja tietoturvallisuuden yleisten perusteiden, valtion ja kuntien tietohallintoyhteistyön sekä valtioneuvoston yhteisen tietohallinnon kannalta.

304 §

Viestintäviraston erityiset tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Viestintäviraston tehtävänä on:

- 1) edistää sähköisen viestinnän toimivuutta, häiriöttömyyttä ja turvallisuutta;
- 2) osallistua valmiussuunnitteluun sekä valvoa ja kehittää alan teknistä varautumista poikkeusoloihin;
- 3) hoitaa radiotaajuuksia ja teletoimintaa sekä viestintäverkkojen ja viestintäpalvelujen numerointia ja tunnuksia koskevaa hallintoa;
- 4) koordinoida telealan standardointia;
- 5) myöntää radiolähetyksen tunnistamiseksi tarvittavan radioaseman tunniste ja antaa tarvittaessa määräykset sen käytöstä;
- 6) kerätä tietoa ja tiedottaa verkkopalvelujen ja viestintäpalvelujen saatavuudesta, laadusta ja hinnoista;
- 7) kerätä tietoa verkkopalveluihin, viestintäpalveluihin ja lisäarvopalveluihin kohdistuvista tietoturvaloukkauksista ja niiden uhkista sekä viestintäverkkojen ja viestintäpalvelujen vika- ja häiriötilanteista;
- 8) tiedottaa tietoturva-asioista sekä viestintäverkkojen ja viestintäpalvelujen toimivuudesta;
- 9) selvittää radioviestinnän häiriön sekä radiolaitteen tai telepäätelaitteen viestintäverkolle, radiolaitteelle, telepäätelaitteelle tai sähkölaitteistolle aiheuttaman häiriön syitä;
- 10) selvittää verkkopalveluihin, viestintäpalveluihin ja lisäarvopalveluihin kohdistuvia tietoturvaloukkauksia ja niiden uhkia;

11) ilmoittaa komissiolle sellaisesta yhteistyöstä Euroopan unionin jäsenvaltion kanssa, jonka seurauksena yhdenmukaistetaan sellaiset jäsenvaltioiden rajojen yli tarjottavien viestintäpalvelujen tietoturvallisuuteen liittyvät valvontatoimenpiteet, joilla voi olla vaikutusta sisämarkkinoiden toimintaan.

Mitä 302, 303, 308, 309, 311—315, 325, 330, 332, 336, 340, 344 ja 345 §:ssä säädetään, koskee myös verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 531/2012, jäljempänä *EU:n verkkovierailuasetus*, noudattamisen valvontaa ja rikkomisen seuraamuksia sekä mainitusta asetuksesta johtuvien riitojen ratkaisemista.

305 §

Tietosuojavaltuutetun tehtävät

Tietosuojavaltuutettu valvoo:

- 1) yhteisötilaajan välitystietojen käsittelyä koskevan 18 luvun säännösten noudattamista;
 - 2) sijaintitietojen käsittelyä koskevan 20 luvun säännösten noudattamista;
 - 3) yhteystietopalveluja koskevien 197—199 §:n noudattamista;
 - 4) suoramarkkinointia koskevien 200 ja 202—204 §:n säännösten noudattamista;
 - 5) tiedonsaantioikeuksia ja vaitiolovelvollisuutta koskevien 40 luvun säännösten noudattamista sijaintitietojen osalta.
- Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitusta valvontatehtävistä voidaan periä maksu yhteisötilaajalta. Maksullisista toimenpiteistä ja maksun suuruudesta säädetään oikeusministeriön asetuksella valtion maksuperusteissa säädettyjen perusteiden mukaisesti.

306 §

Kuluttaja-asiamiehen tehtävät

Kuluttaja-asiamies valvoo lapsiin kohdistuvaa markkinointia koskevan 214 §:n 4 momentin noudattamista. Kuluttajasuojalain nojalla kuluttaja-asiamies valvoo myös sopimusehtojen, markkinoinnin ja asiakassuhteissa noudatettujen menettelyjen lainmukaista kuluttajasuojan kannalta. Kuluttaja-

asiamies ei voi puuttua aatteelliseen ja yhteiskunnalliseen mainontaan.

307 §

Eräiden muiden viranomaisten tehtävät

Poliisi ja rajavartiolaitos valvovat Viestintäviraston ohella radiolupaa koskevan 39 §:n ja telelaitteen merkitsemistä koskevan 262 §:n 1 momentin noudattamista. Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo Viestintäviraston ohella turvallisuusradioviestinnän pätevyyden ylläpitämistä koskevan 266 §:n 1 momentin sekä pätevyystodistuksen esittämistä koskevan 267 §:n 1 momentin noudattamista. Tulli valvoo Viestintäviraston ohella telelaitteiden maahan- tuontia koskevien säännösten ja määräysten noudattamista.

308 §

Yhteistyö eri viranomaisten kanssa

Liikenne- ja viestintäministeriön, Viestintäviraston, tietosuojavaltuutetun, kilpailuviranomaisten sekä kuluttajaviranomaisten on tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä.

Viestintäviraston on tarvittaessa toimittava yhteistyössä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion tai Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen sopimusosapuolena olevan valtion Viestintävirastoa vastaavan valvontaviranomaisen kanssa.

309 §

Virka-apu

Viestintävirastolla on oikeus saada virka-apua poliisilta, Tullilta, rajavartiolaitokselta ja Liikenteen turvallisuusvirastolta tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi ja täytäntöön panemiseksi. Viestintävirastolla on oikeus saada virka-apua puolustusvoimilta radioviestinnän häiriöiden syiden selvittämiseksi.

Viestintävirasto voi pyynnöstä antaa virka-apuna asiantuntija-apua toiselle viranomaiselle. Virka-avun antamisesta päättää liikenne- ja viestintäministeriö. Viestintäviras-

ton antamasta virka-avusta aiheutuneista kustannuksista vastaa virka-avun pyytäjä, jollei asiasta toisin sovita.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu virka-avun antaminen ei oikeuta Viestintävirastoa antamaan toiselle viranomaiselle tietoja viesteistä, välitystiedoista tai sijaintitiedoista taikka luottamuksellisen radiolähetysten sisällöstä ja olemassaolosta.

39 luku

Asian käsittely ja kuuleminen

310 §

Eriyinen kuulemisvelvollisuus

Sen lisäksi, mitä hallintolaissa säädetään viranomaisen kuulemisvelvollisuudesta, teleyrityksiä ja käyttäjiä edustaville tahoille on ennen säännöksen, päätöksen tai määräyksen antamista varattava tilaisuus esittää lausuntoja:

- 1) toimiluvan hakuilmoituksesta;
- 2) telealueita koskevasta määräyksestä;
- 3) viestintämarkkinoihin huomattavalla tavalla vaikuttavasta numerointipäätöksestä;
- 4) 51—79 §:n mukaisista päätöksistä, jos niillä on huomattava vaikutus viestintämarkkinoihin.

Toimiluvan haltijalle sekä teleyrityksiä ja käyttäjiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus kuukauden kuluessa esittää lausuntoja toimilupaehtojen muuttamisesta tai toimiluvan peruuttamisesta. Poikkeuksellisissa tilanteissa kuukauden määräajasta voidaan poiketa.

311 §

Viestintäviraston ja valtioneuvoston julkaisemisvelvollisuus

Viestintäviraston on julkaistava 51—79 §:ssä tarkoitettut päätökset, telealuejakoa koskeva määräys, numerointipäätös ja teleyritysten välistä riita-asiaa koskeva ratkaisu siten, että ne ovat teleyritysten ja käyttäjäryhmien saatavilla.

Valtioneuvoston on julkaistava toimiluvan hakuilmoitus ja toimilupapäätös 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

312 §

Sähköinen tiedoksianto

Viestintäviraston toimivaltaan kuuluva asia voidaan asianosaisen suostumuksella käsitellä ja päätös antaa tiedoksi sähköpostilla. Päätös tai muu asian käsittelyyn liittyvä asiakirja katsotaan annetun tiedoksi silloin, kun asianosainen lähettää Viestintävirastolle kuitauksen viestin lukemisesta. Jos kyse on asiakirjasta, jota lain mukaan ei tarvitse toimittaa tiedoksi todisteellisesti, asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei muuta näydetä.

Verkkotunnuksiin liittyvä asiakirja tai päätös voidaan kuitenkin aina antaa tiedoksi sähköpostilla asianosaisen tai asianosaista edustavan verkkotunnusvälittäjän Viestintävirastolle ilmoittamaan osoitteeseen, jolloin päätös tai muu asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei muuta näydetä.

Jos tässä laissa tarkoitetun hallintoasian asianosainen tai asianosaista edustanut verkkotunnusvälittäjä on antanut Viestintävirastolle olennaisesti puutteelliset tai virheelliset yhteystiedot taikka jättänyt ilmoittamatta olennaisen yhteystiedon eikä näitä tietoja ole myöhemminkään saatu oikaistua tai täydennettyä ja asian käsittelyyn liittyvän asiakirjan tai päätöksen tiedoksianto ei tästä syystä ole toteutettavissa muutoin kuin hallintolain 62 §:ssä tarkoitettuna yleistiedoksiantona, Viestintävirasto voi antaa asiakirjan tai päätöksen tiedoksi myös julkaisemalla asiaa koskevan ilmoituksen verkkosivuillaan. Päätös tai muu asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kuukauden kuluttua ilmoituksen julkaisemisesta. Ilmoituksessa on oltava tieto julkaisuajankohdasta ja siitä, koska päätös tai muu asiakirja katsotaan annetun tiedoksi.

313 §

*Valvonta-asioiden käsittely
Viestintävirastossa*

Viestintävirasto voi ottaa asian tutkittavakseen asianosaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan.

Viestintävirasto voi asettaa tässä laissa sää-

detyt valvontatehtävänsä tärkeysjärjestykseen. Viestintävirasto voi jättää asian tutkimatta, jos:

1) on todennäköistä, että kyse ei ole tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesta toiminnasta;

2) asialla on epäilystä virheestä tai laiminlyönnistä huolimatta viestintämarkkinoiden toimivuuden, viestintäpalvelujen luotettavuuden tai sähköisen viestinnän häiriöttömyyden turvaamisen ja palveluja käyttävien edun kannalta vain vähäinen merkitys; tai

3) asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton.

Viestintäviraston on tehtävä päätös 2 momentissa tarkoitetusta tutkimatta jättämisestä heti, kun se on mahdollista.

314 §

Yritysten välisten riita-asioiden ratkaiseminen Viestintävirastossa

Viestintäviraston on ratkaistava teleyrityksen ja muun yrityksen 53—80 §:n tai 304 §:n 2 momentin nojalla vireille saattama asia viimeistään neljän kuukauden kuluttua asian vireille tulosta. Määräaika ei koske poikkeuksellisen olosuhteissa vireille saatettuja asioita. Osapuolille päätöksen yhteydessä asetettavien velvoitteiden tulee olla tämän lain säännösten mukaisia.

Viestintäviraston on edistettävä teleyritysten yhteistyötä sekä pyrittävä ratkaisemaan teleyritysten väliset erimielisyydet ensisijaisesti sovittelemalla.

Jos sovittelu ei johda tulokseen neljässä kuukaudessa, Viestintäviraston on riidan osapuolen vaatimuksesta tehtävä päätös asiassa neljän kuukauden kuluessa sovittelun päättymisestä.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen rajat ylittävän riidan ratkaisemiseen, jossa riidan osapuolet ovat sijoittuneet useampaan ETA-valtioon. Viestintäviraston on tällaista rajat ylittävää riitaa ratkaistessaan toimittava yhteistyössä asianomaisen ETA-valtion sääntelyviranomaisen kanssa.

Viestintävirasto voi rajat ylittävää riitaa ratkaistessaan kuulla myös Euroopan sähköi-

sen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelintä. Jos rajat ylittävistä riidasta on pyydetty mainitun yhteistyöelimen lausuntoa, Viestintävirasto ei saa ratkaista asiaa ennen kuin lausunto on saapunut tai sen antamiselle varattu määräaika on kulunut loppuun.

40 luku

Tietojen käsittely

315 §

Viranomaisten yleinen tiedonsaantioikeus

Liikenne- ja viestintäministeriöllä, Viestintävirastolla, tietosuojavaltuutetulla, kuluttaja-asiamiehellä ja tämän lain säännöksiä valvovalla muulla viranomaisella on tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan oikeus saada tehtäviensä suorittamiseksi tarvittavat tiedot niiltä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään tai jotka toimivat näiden lukuun.

Ne, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään, tai niiden lukuun toimivat ovat pyynnöstä velvollisia keräämään ja salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä luovuttamaan tarvittavat tiedot tämän lain nojalla toimivaltaiselle viranomaiselle sen tehtävien hoitamiseksi.

Tiedot on luovutettava viipymättä, viranomaisen pyytämässä muodossa ja maksutta.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, puolustusvoimat ja rajavartiolaitos eivät ole velvollisia antamaan tietoja yksinomaan sotilaallisessa maanpuolustustarkoituksessa hallussa pidettävän tai käytettävän radiolaitteen rakenteesta, käytöstä ja sijainnista eikä tietoja, joita tarvitaan maksujen perinnässä. Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta vieraan valtion sota-aluksen, sotilasilma-aluksen tai muun yksinomaan valtion tarkoitukseen käytettävän ilma-aluksen radiolaitteita koskeviin tietoihin.

Velvollisuudesta kerätä ja luovuttaa, sekä viranomaisen oikeudesta saada tietoja viesteistä, välitystiedoista ja sijaintitiedoista säädetään erikseen.

316 §

Viestintää ja sijaintia koskevien tietojen käsittely ja hävittäminen

Viestintävirastolla on salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada tarpeelliset välitystiedot ja sijaintitiedot vikatilanteiden tai häiriötilanteiden taikka laskutukseen liittyvien epäselvyyksien selvittämiseksi. Myös se, joka on 136 §:n 4 momentin mukaisesti muussa kuin viestinnän välittäjän asemassa toimiessaan ottanut vastaan tai muutoin saanut tiedon viestistä tai välitystiedoista, joita ei ole hänelle tarkoitettu, voi luovuttaa tiedon viestistä ja välitystiedoista Viestintävirastolle, jos se on tarpeen vikatilanteen selvittämiseksi.

Viestintävirastolla ja tietosuojavaltuutetulla on salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada välitystiedot, sijaintitiedot ja viestit, jos ne ovat tarpeen VI osassa tarkoitettua käsittelyä, ja 24 luvussa tarkoitettua evästeiden käyttöä tai suoramarkkinointia koskevien säännösten valvomiseksi taikka merkittävien tietoturvaloukkausten tai -uhkien selvittämiseksi. Edellytyksenä on lisäksi, että Viestintäviraston tai tietosuojavaltuutetun arvion mukaan on syytä epäillä jonkin seuraavien rikosten tunnusmerkistöistä täytyvän:

- 1) tämän lain 349 §:ssä tarkoitettu sähköisen viestinnän tietosuojarikkomus;
- 2) rikoslain 28 luvun 7 §:ssä tarkoitettu luvaton käyttö;
- 3) rikoslain 34 luvun 9 a §:ssä tarkoitettu vaaran aiheuttaminen tietojenkäsittelylle;
- 4) rikoslain 34 luvun 9 b §:ssä tarkoitettu tietoverkkorikosvälineen hallussapito;
- 5) rikoslain 35 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu vahingonteko;
- 6) rikoslain 38 luvun 1 §:ssä tarkoitettu salassapitorikos;
- 7) rikoslain 38 luvun 3 §:ssä tarkoitettu viestintäsalaisuuden loukkaus;
- 8) rikoslain 38 luvun 5 §:ssä tarkoitettu tietoliikenteen häirintä;
- 9) rikoslain 38 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu tietojärjestelmän häirintä;

10) rikoslain 38 luvun 8 §:ssä tarkoitettu tietomurto;

11) rikoslain 38 luvun 8 b §:ssä tarkoitettu suojausten purkujärjestelmärikos; tai

12) rikoslain 38 luvun 9 §:ssä tarkoitettu henkilörekisteririkos.

Viestintävirastolla on salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada tieto radiolähetyksen olemassaolosta ja välitystiedoista, jos se on tarpeen radioviestinnän häiriön tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi. Tietoja muun, kuin yleisesti vastaanotettavaksi tarkoitettujen radiolähetyksen sisällöstä saa antaa vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi.

Viestintäviraston ja tietosuojavaltuutetun on hävitettävä tämän pykälän nojalla saamansa tiedot viesteistä, välitystiedoista ja sijaintitiedoista, kun ne eivät enää ole tarpeen tässä pykälässä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi tai niitä koskevan rikosasian käsittelemiseksi. Tiedot viesteistä, välitystiedoista ja sijaintitiedoista on hävitettävä viimeistään kahden vuoden tai, jos on kysymys tietoturvaloukkausten selvittämistä koskevista tiedoista, viimeistään kymmenen vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tiedot saatiin tai rikosasiaa koskeva päätös taikka tuomio sai lainvoiman.

Tässä pykälässä säädetty tiedonsaantioikeus ei koske luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 15 luvun 14 §:ssä tai oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 24 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja.

317 §

Radioviestinnän häiriön aiheuttajan tunnistaminen ja paikantaminen

Viestintävirasto saa tarkkailla ja käyttää myös muun kuin yleisesti vastaanotettavaksi tarkoitettujen radiolähetyksen välitystietoja siinä määrin kuin se on tarpeellista radioviestinnän häiriön aiheuttajan tai ilman radiolu-

paa käytettävän luvanvaraisen radiolähetyksen tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi sekä häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi. Muun, kuin yleisesti vastaanotettavaksi tarkoitettujen radiolähetyksen sisältöä saa tarkkailla ja lähetyksen sisällöstä saatuja tietoja saa käyttää kuitenkin vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi.

Mitä 136 §:n 4 momentissa säädetään, ei estä tiedon antamista Viestintävirastolle radiolähetyksen olemassaolosta ja välitystiedoista, jos se on tarpeen radioviestinnän häiriön tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi. Tietoja radiolähetyksen sisällöstä saa antaa vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi.

Viestintäviraston on hävitettävä luottamuksellista radioviestintää koskevat tiedot sen jälkeen, kun ne eivät ole tarpeen radioviestinnän riittävän häiriöttömyyden varmistamiseksi taikka häiriötä koskevan hallinto- tai rikosasian käsittelemiseksi. Tiedot on hävitettävä viimeistään kahden vuoden tai, jos kysymys on turvallisuusradioviestinnän häiriöttömyyden varmistamiseksi tarpeellisista tiedoista, viimeistään kymmenen vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tiedot saatiin tai hallinto- tai rikosasiaa koskeva päätös taikka tuomio sai lainvoiman.

318 §

Tietojen luovuttaminen viranomaisesta

Liikenne- ja viestintäministeriöllä, Viestintävirastolla, tietosuojavaltuutetulla sekä Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamisen yhteydessä saamansa tai laatimansa asiakirja sekä ilmaista salassa pidettävä tieto toi-

silleen, jos se on näille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämätöntä.

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ja Viestintävirastolla on oikeus luovuttaa salassa pidettävä asiakirja sekä ilmaista salassa pidettävä tieto komissiolle ja toisen ETA-valtion valvontaviranomaiselle, jos se on viestintämarkkinoiden valvonnan kannalta välttämätöntä.

Tässä pykälässä tarkoitettu luovuttamis- ja ilmaisuoikeus ei koske tietoja viesteistä, välitystiedoista, paikkatiedoista tai luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä ja olemassaolosta.

Liikenne- ja viestintäministeriö tai Viestintävirasto saa käyttää ulkomaiselta viranomaiselta saatua salassa pidettävää asiakirjaa vain siihen tarkoitukseen, jota varten se on annettu.

319 §

Vaitiolovelvollisuus ja viesteihin liittyvien tietojen luovuttaminen

Viestintäviraston ja tietosuojavaltuutetun 316 ja 317 §:n nojalla saamat ja hankkimat tiedot viesteistä, välitystiedoista, sijaintitiedoista sekä luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä ja olemassaolosta on pidettävä salassa.

Viestintävirastolla on 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa tietoturvaloukkauksia koskevan tiedonkeruun ja selvittämisen yhteydessä saamiaan välitystietoja ja muita tietoja:

1) viestinnän välittäjälle, lisäarvopalvelun tarjoajalle, yhteisölle, tilaajalle ja käyttäjälle jos sitä on käytetty hyväksi tietoturvaloukkauksessa, se on joutunut tietoturvaloukkauksen kohteeksi tai siihen todennäköisesti voi kohdistua tietoturvaloukkaus ja jos Viestintäviraston arvion mukaan on syytä epäillä, että on tehty jokin 316 §:n 2 momentin 1—12 kohdassa mainittu rikos;

2) muussa valtiossa toimivalle viranomaiselle tai muulle vastaavalle taholle, jonka tehtävänä on ennalta ehkäistä tai selvittää viestintäverkkoihin ja -palveluihin kohdistuvia tietoturvaloukkauksia.

Viestintävirastolla on oikeus luovuttaa tietoja siten kuin 2 momentissa säädetään ainoastaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen tietoturvaloukkausten ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi. Tietojen luovuttamisella ei saa rajoittaa luottamuksellisen viestin ja yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä välitystiedon antamista toiselle viranomaiselle, jos se on tarpeen radiohäiriön aiheuttamista koskevan rikoksen selvittämistä tai syytteen panna varten taikka radioviestinnän häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi.

Viestintäviraston on 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja viranomaisia ja muita tahoja määritellessään toimittava yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Jos luovutuksen kohteesta päättämällä voi olla huomattavaa yhteiskunnallista merkittävyyttä tai vaikutuksia sähköisen viestinnän palvelujen yleiseen kehitykseen, liikenne- ja viestintäministeriö päättää, mille viranomaisille tai muille tahoille Viestintävirasto voi 2 momentissa tarkoitettuja tietoja luovuttaa.

320 §

Puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen tiedonsaantioikeus

Puolustusvoimilla ja rajavartiolaitoksella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada Viestintävirastolta taajuuksien käyttöä koskevia valmiussuunnittelun ja poikkeusoloihin varautumisen kannalta merkityksellisiä tietoja. Tiedonsaantioikeus ei koske tietoja viesteistä, välitystiedoista, sijaintitiedoista tai luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä ja olemassaolosta.

321 §

Hätäilmoituksia vastaanottavien viranomaisten tiedonsaantioikeus

Teleyritys on velvollinen luovuttamaan hätäkeskukselle, meripelastuskeskukselle, meripelastuslohkokeskukselle ja poliisille käsiteltäväksi:

1) sen liittymän tunnusteen sekä liittymän ja päätelaitteen sijaintitiedot, josta hätäilmoi-

tus on tehty, ja tiedot liittymän tilaajasta, käyttäjästä ja asennusosoitteesta; sekä

2) hätäilmoituksen kohteena olevan henkilön käyttämän päätelaitteen ja liittymän sijainnin ilmaisevat yhteystiedot ja sijaintitiedot, jos henkilö on hätäilmoituksen vastaanottaneen viranomaisen perustellun käsityksen mukaan ilmeisessä hädässä tai välittömässä vaarassa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut tiedot on luovutettava 136 §:ssä tarkoitetun vaihtovelvollisuuden sekä 160 ja 161 §:ssä tarkoitettujen sijaintitietojen käsittelyä koskevien edellytysten estämättä ja riippumatta siitä, mitä tilaaja tai käyttäjä on sopinut teleyrityksen kanssa tietojen pitämisestä salassa.

Lisäarvopalvelun tarjoajalla on oikeus luovuttaa 1 momentissa tarkoitetut tiedot siinä mainitulle viranomaiselle.

322 §

Eräiden muiden viranomaisten tiedonsaantioikeus

Viranomaisten oikeudesta saada välitystietoja rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi säädetään poliisilaissa, rajavartiolaissa (578/2005), henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetussa laissa (579/2005), tullilaissa (1466/1994) ja pakkokeinolaissa.

Edellä 157 §:n perusteella säilytettäviä tietoja voivat saada säilytysvelvollisilta yrityksiltä ainoastaan ne viranomaiset, joilla on lain perusteella oikeus saada tiedot.

323 §

Viranomaisen määräämän toimenpiteen ja tiedon luovutuksen maksuttomuus

Teleyrityksen on korvauksetta luovutettava viranomaiselle sellainen hallussaan oleva tieto:

1) joka on tarpeellinen laissa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, rikosten selvittämiseksi, paljastamiseksi tai estämiseksi taikka pelastustoiminnan ylläpitämiseksi säädetyn tehtävän suorittamisessa; ja

2) jonka saamiseen viranomaisella on erikseen säädetty oikeus.

Teleyrityksen on tehtävä korvauksetta viranomaisen laissa säädetyn telekuunteluvoimien mahdollistava toimenpide.

Henkeä ja terveyttä välittömästi uhkaavissa tilanteissa tiedon luovuttaminen tai toimenpide on toteutettava kiireellisenä.

Viranomaisen toteuttaa kustannuksellaan järjestelmän, jolla se voi vastaanottaa ja käsitellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja tai toteuttaa 2 momentissa tarkoitetun telekuuntelun. Viranomaisen vastaa myös viranomaisen järjestelmän yleiseen viestintäverkkoon ja -palveluun liittämistä aiheutuneista kustannuksista. Teleyrityksen on kuitenkin toteutettava hätäliikenteen ohjausmuutokset maksutta.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa mainittujen toimenpiteiden ja tietopyyntöjen toteuttamisesta ja määräajoista.

41 luku

Tarkastukset ja radiohäiriöiden estäminen

324 §

Soveltamisalan rajoitukset

Jäljempänä 326 ja 327 § sekä 329 §:n 3 momentti eivät koske puolustusvoimia eivätkä rajavartiolaitosta niiden harjoittaessa sotilaalliseen maanpuolustukseen liittyvää radioviestintää eikä niiden yksinomaan sotilaallisessa maanpuolustustarkoituksessa hallussa pitämiä radiolaitteita.

Jäljempänä 326 §:ää ja 329 §:n 2 ja 3 momenttia ei sovelleta vieraan valtion sotaluoksen, sotilasilma-aluksen tai muun yksinomaan valtion tarkoitukseen käytettävän ilma-aluksen radiolaitteisiin.

Muun kuin 2 momentissa tarkoitetun ulkomaisen aluksen tai ilma-aluksen radiolähtimiin ei sovelleta 326 §:n 1 ja 2 momenttia eikä 329 §:n 2 momenttia. Myöskään 329 §:n 3 momenttia ei sovelleta mainittuihin radiolähtimiin, jos radiolähtimen haltija tai käyttäjä pyynnöstä esittää luvan tai todistuksen

noudattaen, mitä 267 §:n 1 momentissa ja 326 §:n 3 momentissa säädetään.

325 §

Viestintäviraston tarkastusoikeus

Viestintävirastolla on oikeus tehdä teleyrityksessä tekninen turvallisuus- tai toimivuustarkastus taikka taloudellinen tarkastus tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä, määräyksissä ja päätöksissä asetettujen velvoitteiden valvomiseksi. Tarkastuksesta säädetään hallintolain 39 §:ssä.

Teknisen turvallisuus- ja toimivuustarkastuksen kohteena voi olla myös viranomaisverkko.

Viestintävirastolla on oikeus teettää tekninen turvallisuus- ja toimivuustarkastus riippumattomalla asiantuntijalla. Asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan tämän pykälän mukaisia tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

Viestintävirastolla ja sen lukuun toimivalla on tarkastuksen yhteydessä oikeus päästä teleyrityksen laittiloihin ja muihin tiloihin sekä saada tutkittavakseen, sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, valvontatehtävän kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot.

Tarkastusta ei saa suorittaa pysyväisluonteeseen asumiseen käytetyissä tiloissa.

326 §

Telelaitteeseen liittyvä tarkastus

Viestintävirastolla on oikeus tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus paikassa, jossa on:

1) radiolähetin, jonka hallussapitoo vaaditaan tässä laissa tarkoitettu radiolupa tai jonka käyttöön vaaditaan tässä laissa tarkoitettu pätevyys- tai kelpoisuustodistus;

2) radiolaite tai telepäätelelaite, jonka on todettu tai jonka todennäköisin syin epäillä toimineen tai toimivan säännösten tai määräysten vastaisesti tai aiheuttavan häiriön;

3) 97 §:n 2 momentissa tarkoitettu sähkölaite, jonka on todettu tai jonka todennäköisin syin epäillä toimineen tai toimivan säännösten tai määräysten vastaisesti tai aiheuttavan häiriön;

4) radiolaite tai telepäätelelaite, jota pidetään kaupan tai joka on tarkoitettu markkinoille saatettavaksi;

5) 269 §:n 2 momentissa tarkoitettu suojaoksen purkujärjestelmä.

Viestintävirastolla on oikeus päästä paikkaan, jossa 1 momentissa tarkoitettun laitteen todennäköisin syin epäillä olevan. Tarkastuksen saa kuitenkin suorittaa pysyväisluonteeseen asumiseen käytetyissä tiloissa, vain jos se on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on erityinen syy epäillä, että tämän lain 348 §:n 1 momentin 1—3 kohdan säännöksiä tai rikoslain 38 luvun 5—7 tai 8 b §:ää on rikottu.

Radiolaitteen haltijan, käyttäjän ja omistajan on pyynnöstä esitettävä Viestintävirastolle, rajavartiolaitokselle ja poliisille hallussaan oleva radiolupa.

327 §

Laitteen tutkittavaksi ottaminen

Jos todennäköisin syin epäillä, että 253 §:ää, 262 §:n 2 momenttia taikka 263 tai 269 §:ää on rikottu, tarkastajalla on oikeus ottaa laite ja sen asiakirjat tutkittaviksi sekä kieltää laitteen käyttö, kaupan pitäminen, luovutus, hukkaaminen ja hävittäminen viivytyksettä suoritettavan tutkimuksen ajaksi. Sille, jolta laite on otettu tutkittavaksi, on annettava todistus, josta ilmenevät tutkittavaksi otettu omaisuus ja tutkittavaksi ottamisen syy.

Jos tutkittavaksi otettu telelaite täyttää tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vaatimukset ja sen arvo on alentunut tutkimuksen vuoksi, omistajalle on vaatimuksesta maksettava laitteesta käypää hintaa vastaava korvaus.

Jos telelaite on olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen, Viestintävirasto voi velvoittaa laitteen valmistajan tai maahan tuojan korvaamaan tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset ja poistamaan laitteet markkinoilta.

328 §

Radiotaajuuksien käytön häiriöttömyyden ja tehokkuuden turvaaminen

Viestintävirastolla on oikeus tarkkailla radioviestintää ja sen teknistä toteutusta radiotaajuuksien riittävän häiriöttömyyden ja tehokkaan käytön turvaamiseksi.

329 §

Radiohäiriöiden estäminen

Viestintävirastolla on oikeus kieltää telelaitteen maahantuonti, kaupan pitäminen, myynti, luovutus ja käyttö sekä 97 §:n 2 momentissa tarkoitetun erityisen sähkölaitteen käyttö, jos se on aiheuttanut haitallisen häiriön tai sen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan haitallisen häiriön.

Viestintävirastolla on oikeus kieltää radiolaitteen maahantuonti, kaupan pitäminen, myynti, luovutus ja käyttö myös, jos radiolaitteen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan häiriötä 95 tai 96 §:ssä tarkoitetulle radiotaajuuksien suunnitellulle käytölle.

Viestintävirastolla on oikeus tarkastaa ja ottaa tutkittavaksi radiolaitte, jos sen todennäköisin syin epäillään olevan tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen taikka se on aiheuttanut tai todennäköisesti voi aiheuttaa haitallisen häiriön. Jos radiolaitteen tai sen käytön todetaan olevan olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen tai voivan aiheuttaa haitallisen häiriön, Viestintävirasto voi tehdä radiolaitteen tilapäisesti toimintakyvyttömäksi, jos siitä ei aiheudu radiolaitteen haltijalle olosuhteisiin nähden kohtuutonta haittaa tai vahinkoa. Radiolaitteen tutkittavaksi ottamiseen sovelletaan muilta osin 327 §:n säännöksiä.

42 luku

Valvontapäätökset ja pakkokeinot

330 §

Valvontapäätös

Viestintävirasto, tietosuojavaltuutettu ja

kunnan rakennusvalvontaviranomainen voivat tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan antaa huomautuksen sille, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä, määräyksiä, päätöksiä ja lupaehtoja sekä velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa.

Kuluttaja-asiamiehen valvomien 306 §:ssä mainittujen säännösten osalta noudatetaan, mitä kuluttajansuojalain 2 luvun 16, 17, 19 ja 20 §:ssä säädetään.

331 §

Väliaikainen päätös

Jos tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä, määräystä, päätöstä tai lupaehtoa koskeva virhe tai laiminlyönti aiheuttaa välitöntä ja vakavaa vaaraa yleiselle järjestykselle, yleiselle turvallisuudelle tai kansanterveydelle taikka vakavaa taloudellista tai toiminnallista haittaa muille yrityksille, tilaajille tai käyttäjille taikka viestintäverkkojen tai viestintäpalvelujen toiminnalle, Viestintävirasto voi viipymättä päättää tarvittavista väliaikaisista toimista 330 §:ssä säädetystä määräajasta riippumatta.

Viestintäviraston on ennen väliaikaisia toimia koskevan päätöksen antamista varattava sen saajalle tilaisuus tulla kuulluksi, paitsi jos kuulemista ei voida toimittaa niin nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä vaatii.

Väliaikaisena toimenä Viestintävirasto voi keskeyttää vaaraa tai vakavaa haittaa aiheuttavan toiminnan. Viestintävirasto voi lisäksi rajoittaa taajuuksien käyttöä tai määrätä muusta näihin verrattavasta pakkokeinosta. Väliaikaiset toimet voivat olla voimassa enintään kolme kuukautta. Viestintävirasto voi jatkaa väliaikaisia toimia enintään kolmella kuukaudella, jos virhettä tai laiminlyöntiä ei ole määräajassa korjattu. Väliaikaisia toimia koskevaan päätökseen voi hakea muutosta erikseen samalla tavoin kuin 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen.

332 §

Uhkasakko, keskeyttämisuhka ja teettämisuhka

Edellä 330 tai 331 §:n mukaan asetetun

velvoitteen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko tai uhka siitä, että toiminta keskeytetään taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Mitä 1 momentissa säädetään toiminnan keskeyttämishuosta, ei kuitenkaan sovelleta 176—179 tai 190 §:ssä tarkoitettuihin velvoitteisiin.

Uhkasakosta, keskeyttämishuosta ja teettämishuosta säädetään uhkasakkolaissa. Teettämällä suoritettujen toimenpiteiden kustannukset maksetaan etukäteen valtion varoista ja peritään takaisin laiminlyöjältä. Takaisin perittävät kustannukset ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa.

333 §

Teleyrityksen seuraamusmaksu

Teleyritykselle, joka toimii 53—55 §:n nojalla asetetun velvollisuuden vastaisesti eikä kehotuksesta huolimatta kohtuullisessa, vähintään kolmen kuukauden määräajassa oikeaksi menettelyään, voidaan määrätä seuraamusmaksu.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos menettelyllä ei ole huomattavaa vaikutusta markkinoihin tai jos seuraamusmaksun määrääminen on kilpailun turvaamisen kannalta muutoin ilmeisen perusteetonta. Seuraamusmaksu voidaan lisäksi jättää määräämättä, jos teleyritykselle on määrätty tai määrätään vastaavasta teosta tai laiminlyönnistä kilpailulaissa tarkoitettu seuraamusmaksu.

Seuraamusmaksua määrättäessä on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja sen kestoaika sekä vastaavasta teosta tai laiminlyönnistä määrätty kilpailulain mukainen seuraamusmaksu. Maksu on vähintään 1 000 ja enintään miljoona euroa. Jos teolla tai laiminlyönnillä on erittäin huomattavia vaikutuksia markkinoihin, mainittu määrä saadaan ylittää. Maksu saa kuitenkin olla enintään viisi prosenttia teleyrityksen edellisen vuoden sähköisen viestinnän verkkojen ja palvelujen tarjoamisesta koostuvasta liikevaihdosta.

Seuraamusmaksun määrää Viestintäviraston esityksestä markkinaoikeus. Asian käsittelystä ja selvittämisestä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeu-

desa annetussa laissa (100/2013). Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

334 §

Televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan seuraamusmaksu

Televisio- tai radiotoiminnan harjoittajalle, joka toimii 25 ja 26 luvun säännösten vastaisesti eikä kehotuksesta huolimatta oikeaksi menettelyään 303 tai 306 §:ssä tarkoitetun valvontaviranomaisen asettamassa määräajassa, voidaan määrätä seuraamusmaksu.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos menettelyllä ei ole huomattavaa vaikutusta 25 ja 26 luvussa säädettyjen tavoitteiden toteutumiseen tai jos seuraamusmaksun määrääminen on niiden turvaamisen kannalta muutoin ilmeisen perusteetonta.

Seuraamusmaksua määrättäessä on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja sen kestoaika. Maksu on vähintään 1 000 ja enintään miljoona euroa. Jos teolla tai laiminlyönnillä on erittäin huomattavia vaikutuksia 25 ja 26 lukuun sisältyvien tavoitteiden toteutumiseen, mainittu määrä saadaan ylittää. Maksu saa kuitenkin olla enintään viisi prosenttia televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan edellisen vuoden toimiluvanvaraisen toiminnan liikevaihdosta.

Seuraamusmaksun määrää Viestintäviraston tai 214 §:ää koskevissa tapauksissa kuluttaja-asiamiehen esityksestä markkinaoikeus. Asian käsittelystä ja selvittämisestä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa. Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

335 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano

Seuraamusmaksu on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa. Maksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä seuraamusmaksun täytäntöönpanon kannalta merkityksellisistä viranomaisten ilmoitusvelvollisuudesta, seuraamusmaksun palauttamisesta ja muista vas-

taavista, maksun täytäntöönpanon kannalta välttämättömistä seikoista sekä tarkempia säännöksiä seuraamusmaksun täytäntöönpanosta.

336 §

Kohtuuttoman sopimusehdon kieltäminen viestintäpalvelun tarjonnassa

Viestintävirasto voi kieltää jatkamasta 107 §:n vastaisen sopimusehdon käyttämistä tai uudistamasta sellaisen tai siihen rinnastettavan sopimusehdon käyttämistä, jos kiello on kuluttajan suojaamiseksi tarpeen.

Viestintävirasto voi asettaa kieltopäätöksen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinaoikeus.

Viestintäviraston 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Teleyritys voi saattaa kieltopäätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa Viestintäviraston päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi. Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa.

337 §

Numeron tai palvelun sulkeminen

Kuluttaja-asiamies voi sakon uhalla velvoittaa teleyrityksen viipymättä sulkemaan numeron tai muutoin estämään palvelun käytön, jos on ilmeistä, että palvelulla tavoitellaan oikeudetonta taloudellista hyötyä antamalla markkinoinnissa palvelun tilaajien ja käyttäjien kannalta merkityksellisiä totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja, ja tilaajan viestintäpalvelua koskevalle laskulle muodostuu palvelusta aiheutuvia maksuja. Kuluttaja-asiamies voi antaa päätöksen myös väliaikaisena, jolloin se on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Kuluttaja-asiamiehen on 1 momentin mukaisessa päätöksessään määrättävä, että teleyrityksen on heti saatuaan päätöksen tiedoksi keskeytettävä sisältöpalvelun laskutus ja lopetettava palvelusta jo kertyneiden tai vielä kertyvien varojen tilittäminen palvelun tarjoajalle tai toiselle teleyritykselle.

Kuluttaja-asiamiehen on ennen 1 momentin mukaisen päätöksen antamista varattava teleyritykselle ja palvelun tarjoajalle tilaisuus tulla kuulluksi, paitsi jos kuulemista ei voida toimittaa niin nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä vaatii.

Kuluttaja-asiamiehen 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Teleyritys tai se, jonka palvelun käyttö on estetty, voi saattaa muun kuin väliaikaisena annetun päätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa siitä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi. Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa.

Jos kuluttaja-asiamiehen 1 momentissa tarkoitettu päätös jää pysyväksi, teleyrityksen on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluessa asian lopullisesta ratkaisemisesta palautettava tilaajien palvelusta maksamat maksut täysimääräisinä tilaajille. Jos teleyritykselle palvelusta kertyneet varat eivät riitä kaikkien tilaajien saatavien kattamiseen, varat on palautettava saatavien mukaisessa suhteessa. Palautettavalle määrälle on maksettava vuotuista korkoa korkolain 12 §:ssä tarkoitun viitekoron mukaisesti.

338 §

Televisiotoiminnan keskeyttäminen

Viestintävirasto voi velvoittaa keskeyttämään 3 §:ssä tarkoitettun televisiotoiminnan kokonaan tai osittain, jos toiminnan harjoittaja 330—332 tai 334 §:ssä määrätyistä toimenpiteistä huolimatta vakavasti ja toistuvasti rikkoo televisiotoiminnassaan tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

339 §

Televisio-ohjelmiston edelleen lähettämisen keskeyttäminen

Valtioneuvosto voi määrätä enintään kuukauden ajaksi keskeytettäväksi Suomen ulkopuolelta tulevan televisio-ohjelmiston edelleen lähettämisen, jos ohjelmistossa ilmeisellä tavalla toistuvasti:

1) syyllistytään rikoslain 11 luvun 10 §:ssä rangaistavaksi säädettyyn kiihottamiseen kansanryhmää vastaan; tai

2) törkeästi rikotaan kuvaohjelman 6 §:n säännöksiä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu televisiotoiminnan harjoittaja on sijoittautunut johonkin ETA-valtioon, televisio-ohjelmiston edelleen lähettämisen keskeytyksen määräämisessä on noudatettava audiovisuaalisia mediapalveluita koskevan direktiivin 3 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä. Jos televisiotoiminnan harjoittaja on sijoittautunut johonkin Euroopan talousalueeseen kuulumattomaan, mutta Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen sopimusosapuolena olevaan valtioon, televisio-ohjelmiston edelleen lähettämisen keskeyttämisen määräämisessä on noudatettava mainitun sopimuksen 24 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyä menettelyä.

340 §

Teletoiminnan kieltäminen

Jos teleyritys 331—334 §:ssä tarkoitetuista seuraamuksista huolimatta vakavasti ja olenmaisella tavalla rikkoo tai jättää noudattamatta tämän lain säännöksiä, sen nojalla annettuja määräyksiä tai päätöksiä, Viestintävirasto voi kieltää teleyritykseltä teletoiminnan harjoittamisen. Viestintävirasto voi kieltää teleyrityksen toiminnan kokonaan tai osittain.

Viestintävirasto voi kieltää kilpailulle huomattavaa haittaa aiheuttavan palvelun tai palvelukokonaisuuden tarjonnan, kunnes 52 §:ssä tarkoitettu päätös on tehty.

341 §

Kotietsintä, paikanetsintä ja henkilöntarkastus

Jos on painavia perusteita epäillä, että tietyssä kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa on tehty rikoslain 38 luvun 7 §:ssä taikka tämän lain 348 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu rikos, lainvastaisen radiolaitteen tai telepäätelaitteen löytämiseksi tai rikoksen selvittämiseksi saadaan toimittaa yleinen kotietsintä tai paikanetsintä sekä henki-

löntarkastus sen estämättä, mitä pakkokeinonlain 8 luvun 2 §:n 1 momentissa, 4 §:ssä ja 31 §:n 1 momentissa säädetään. Edellytyksenä on lisäksi, että etsintä tai tarkastus on välttämätön sen tavoitteiden saavuttamiseksi.

43 luku

Muutoksenhaku

342 §

Oikaisuvaatimus

Säilytysvelvollinen yritys voi 157 §:ssä tarkoitettuun tietojen säilytysvelvollisuutta koskevaan päätökseen vaatia oikaisua sisäministeriöltä.

Viestintäviraston päätökseen, joka koskee 39 §:ssä tarkoitettua radiolupaa, 44 §:ssä tarkoitettua radiotaajuusvarauspäätöstä, 100 §:ssä tarkoitettua numerointipäätöstä, 288 §:ssä tarkoitettua markkinaehtoista taajuusmaksua ja 289 §:ssä tarkoitettua tietoyhteiskuntamaksua, voi hakea oikaisua Viestintävirastolta.

Arviointilaitoksen 255 §:n 1 momentissa tarkoitettuun radiolaitteen laadunvarmistusjärjestelmää koskevaan päätökseen ja 265 §:n 3 momentissa tarkoitettua Viestintäviraston määräämän ulkopuolisen tutkinnon vastaanottajan pätevyystutkintosuorituksen hylkävään päätökseen voi hakea oikaisua Viestintävirastolta.

Oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään hallintolain 7 a luvussa.

343 §

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen

Viestintäviraston 21 luvun, 295 §:n ja 312 §:n 2 ja 3 momentin nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen. Viestintävirasto voi päätöksessään määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei markkinaoikeus toisin määrää.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annettua laissa.

Viestintävirastolla on oikeus valittaa markkinaoikeuden tekemästä päätöksestä.

344 §

Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

Liikenne- ja viestintäministeriön, tietosuojavaltuutetun, kunnan rakennusvalvontaviranomaisen sekä Viestintäviraston muuhun kuin 342 §:ssä tarkoitettuun hallintopäätökseen sekä Viestintäviraston ja sisäministeriön oikaisuvaatimukseen antamaan päätökseen saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, ellei jäljempänä toisin säädetä.

Päätöksen tehnyt viranomaisena voi muussa kuin 233 ja 235 §:ssä tarkoitettussa päätöksessä määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomaisena toisin määrää.

Edellä 213 §:ssä tarkoitettua lähetysoikeuden luovuttamista koskevaa Viestintäviraston päätöstä on 2 momentista poiketen noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisena toisin määrää.

Viestintävirastolla on oikeus hakea valittamalla muutosta myös hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut Viestintäviraston 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tai muuttanut sitä.

345 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden päätökseen 32 §:ssä tarkoitettua ohjelmistotoimiluvan peruuttamista koskevassa asiassa, 49 §:ssä tarkoitettua radioluvan peruuttamista koskevassa asiassa, 233 §:ssä tarkoitettua sijoittamista koskevassa asiassa, 235 §:ssä tarkoitettua sijoittamisoikeuden muuttamista tai poistamista koskevassa asiassa ja 255 §:ssä tarkoitettua arviointilaitoksen nimeämisen peruuttamista koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Korkeimpaan hallinto-oikeuteen valittamalla voi hakea muutosta päätökseen, jonka:

1) valtioneuvosto on tehnyt tämän lain nojalla;

2) Viestintävirasto on tehnyt 52—55 §:n nojalla tai joka koskee tällaisen päätöksen noudattamisen valvontaa;

3) Viestintävirasto on tehnyt 85 §:n nojalla;

4) Viestintävirasto on tehnyt 314 §:n nojalla EU:n verkkovierailuasetuksen valvonasta;

5) markkinaoikeus on tehnyt tämän lain nojalla lukuun ottamatta 336 ja 337 §:ssä tarkoitettua päätöstä, johon haetaan muutosta siten kuin oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa säädetään.

Edellä 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettua valtioneuvoston ja Viestintäviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisena toisin määrää. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

XIII OSA

MUUT SÄÄNNÖKSET

44 luku

Rangaistussäännökset

346 §

Televisio- ja radiotoimintarikkomus

Joka tahallaan harjoittaa televisio- tai radiotoimintaa ilman 22 §:n 1 momentissa, 26 ja 28 §:ssä tai 34 §:n 1 momentissa säädettyä ohjelmistotoimilupaa tai tekemättä 4 §:n 1 momentissa säädettyä toiminnan harjoittamista koskevaa ilmoitusta taikka vastoin 338 ja 339 §:n nojalla annettua kieltoa, on tuomittava *televisio- ja radiotoimintarikkomuksesta* sakkoon.

Rangaistusta ei tuomita, jos rikkomus on vähäinen.

347 §

Suojauksen purkujärjestelmärikkomus

Joka muutoin kuin rikoslain 38 luvun

8 b §:ssä säädetyllä tavalla tahallaan rikkoo 269 §:n 2 momentissa säädettyä suojauksen purkujärjestelmään tai sen osaan kohdistuvaa kieltoa, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *suojauksen purkujärjestelmärikkomuksesta* sakkoon.

Syyttäjä ei saa nostaa syytettä suojauksen purkujärjestelmärikkomuksesta, ellei asianomistaja ilmoita rikosta syytteeseen pantavaksi taikka ellei erittäin tärkeä yleinen etu vaadi syytteen nostamista.

Rangaistusta ei tuomita, jos rikkomus on vähäinen.

348 §

Telelaiterikkomus

Joka tahallaan

1) pitää hallussaan tai käyttää radiolähetintä ilman 39 §:ssä säädettyä radiolupaa taikka käyttää radiolähetintä ilman 265 §:ssä säädettyä pätevyyttä tai 266 §:ssä säädettyä kelpoisuutta,

2) rikkoo häiriön estämiseksi tai rajoittamiseksi 329 §:ssä säädettyä kieltoa taikka 330 §:ssä säädettyä valvontapäätöstä,

3) rikkoo telelaitteen maahantuontia, myyntiä, kaupan pitämistä, toiselle luovutusta tai näytteille asettamista koskevaa 253 §:ssä säädettyä taikka laitteiden tutkittavaksi ottamisen yhteydessä annettua 327 §:ssä säädettyä kieltoa taikka

4) rikkoo radiovastaanottimen ja radiolaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta säädettyä 258 §:ää, telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta säädettyä 259 §:ää, viestintäverkkolaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta säädettyä 260 §:ää tai vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen liittyvien asiakirjojen säilyttämisestä säädettyä 256 §:n 5 momenttia taikka laitteiden markkinoille saattamista koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta säädettyä 263 §:ää tai telelaitteiden merkitsemisestä säädettyä 262 §:n 1 momenttia taikka radiolaitteen tai telepäätelaitteen käyttötarkoituksilmoituksen antamisesta säädettyä 262 §:n 2 momenttia,

on tuomittava, jollei teosta muussa laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *telelaiterikkomuksesta* sakkoon.

Sitä, joka rikkoo 332 §:n nojalla määrättyä uhkasakolla tai toiminnan keskeyttämisen uhalla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, ei voida tuomita 1 momentin nojalla rangaistukseen samasta teosta.

Rangaistusta ei tuomita, jos rikkomus on vähäinen.

349 §

Sähköisen viestinnän tietosuojarikkomus

Joka tahallaan

1) laiminlyö 205 §:n 1 momentissa säädettyt velvollisuudet suostumuksen pyytämisestä ja tietojen antamisesta,

2) laiminlyö 247 §:ssä säädetyn velvollisuuden huolehtia palvelujensa tai välitystietojen ja sijaintitietojen käsittelyn tietoturvasta,

3) laiminlyö 275 §:n 1 momentissa tai 278 §:n 2 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,

4) käsittelee välitystietoja 136—144 §:ssä tai sijaintitietoja 160 §:n 1—4 momentissa tai 161 §:ssä säädetyn vastaisesti tai laiminlyö käsittelyyn liittyvän tiedonantovelvollisuuden tai viranomaisen antamat määräykset,

5) laiminlyö, mitä 152—154 §:ssä säädetään selvityksen tai ennakkoilmoituksen laatimisesta ja antamisesta käyttäjälle, työtekijöiden edustajalle tai tietosuojavaltuutetulle,

6) laiminlyö 145 §:ssä säädetyn käsittelyä koskevien tietojen tallentamisen tai 158 §:n 3 momentissa säädettyt velvoitteet,

7) laiminlyö, mitä 162 §:ssä säädetään käyttäjän ja tilaajan oikeuksista,

8) laiminlyö, mitä 134 §:ssä säädetään laskun yhteyskohtaisesta erittelystä,

9) laiminlyö, mitä 197—199 §:ssä säädetään yhteystietopalveluihin sisältyvien henkilötietojen käsittelystä, tilaajalle palvelun tarkoituksesta ja käytöstä ilmoittamisesta, tietojen poistamisesta ja korjaamisesta, kielto-oikeuksista tai oikeushenkilöiden oikeuksista taikka

10) harjoittaa suoramarkkinointia, markkinoi puhelinliittymää tai tallentaa tai käyttää tietoja 200—203 tai 205 §:n vastaisesti,

on tuomittava *sähköisen viestinnän tietosuojarikkomuksesta* sakkoon, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Rangaistusta ei tuomita, jos rikkomus on vähäinen.

350 §

Viittaukset rikoslakiin

Rangaistus suojauksen purkujärjestelmärikkoksesta säädetään rikoslain 38 luvun 8 b §:ssä.

Rangaistus viestintäsalaisuuden loukkaamisesta säädetään rikoslain 38 luvun 3 §:ssä, törkeästä viestintäsalaisuuden loukkaamisesta 38 luvun 4 §:ssä sekä rangaistus tietomurrosta rikoslain 38 luvun 8 §:ssä. Rangaistus tämän lain 136 §:n 4 momentissa ja 160 §:n 5 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

45 luku

Voimaantulo

351 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2015.

Tällä lailla kumotaan:

- 1) televisio- ja radiotoiminnasta annettu laki (744/1998);
- 2) radiotaajuuksista ja telelaitteista annettu laki (1015/2001);
- 3) eräiden suojauksen purkujärjestelmien kieltämisestä annettu laki (1117/2001);
- 4) tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisesta annettu laki (458/2002);
- 5) verkkotunnuslaki (228/2003);
- 6) viestintämarkkinalaki (393/2003);
- 7) sähköisen viestinnän tietosuojalaki (516/2004);
- 8) eräiden radiotaajuuksien huutokaupoista annettu laki (462/2009).

Tämän lain 15 luku ja 135 § tulevat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2015.

Verkkotunnuslakia sovelletaan 4 päivään syyskuuta 2016. Tämän lain verkkotunnuksia

koskeva 21 luku, 295 § ja 312 §:n 2 momentti ja 3 momentti asianosaista edustaneen verkkotunnusvälittäjän osalta tulevat voimaan 5 päivänä syyskuuta 2016.

Tämän lain 201 § on voimassa 1 päivään heinäkuuta 2015.

Tämän lain 227 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2016.

Tämän lain 288 §:n 1 momentin 3 kohta tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024.

Tämän lain 304 §:n 2 momentti on voimassa 30 päivään kesäkuuta 2022.

Viestintämarkkinalain 43 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2015 asti.

352 §

Siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olleen hallintoasian käsittelyyn sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa-oleva verkko- tai ohjelmistotoimilupa, radiolähettimen lupa, radioaseman tunniste sekä pätevyys- ja kelpoisuustodistus on edelleen voimassa siinä mainitun määräajan.

Eräiden radiotaajuuksien huutokaupoista annettua lakia sovelletaan sen nojalla myönnettyihin toimilupiin niiden voimassaolon päättymiseen asti.

Viestintämarkkinalakiin perustuvat teleyritysten oikeudet ja velvollisuudet jäävät voimaan, kunnes Viestintävirasto on ensimmäistä kertaa tehnyt tämän lain 52 §:n mukaisen päätöksen huomattavasta markkinavoimasta ja sen seurauksena asettanut teleyrityksille tämän lain mukaiset oikeudet ja velvollisuudet. Tarvittaessa teleyrityksen viestintämarkkinalakiin perustuvien velvollisuuksien päättymisen vahvistetaan Viestintäviraston erillisellä päätöksellä.

Viestintämarkkinalain 59 §:ään perustuvat teleyritysten oikeudet ja velvollisuudet jäävät edelleen voimaan, kunnes Viestintävirasto ensimmäistä kertaa tekee tämän lain 85 §:n mukaisen päätöksen nimeämismenettelyn käyttöönotosta.

Viestintämarkkinalain 134 §:n 1 momentin

3 kohtaan perustuva velvollisuus siirtää verkossa ilman korvausta vapaasti vastaanotettavat yleisen edun mukaiset valtakunnallisen ohjelmistoluvan nojalla lähetettävät televisio-ohjelmistot, joita ovat MTV Oy:n MTV3, Sanoma Entertainment Oy:n Nelonen ja Fox International Channels Netherlands Holding B.V.:n Fox, on voimassa siihen saakka, kunnes tämän lain 26 §:n mukaiset toimiluvat tulevat voimaan. Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 a §:ssä säädetty velvollisuus saattaa ohjelmistot näkö- ja kuulorajoitteisten saataville jäävät edelleen voimaan, kunnes valtioneuvosto on antanut tämän lain 211 §:n 2 momentissa tarkoitetun asetuksen.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 15 a §:n 1 ja 2 momenttiin perustuva televisio- ja radiotoiminnan harjoittajan velvollisuus välittää väestölle vaaratiedotteita televisio-ohjelmistossa on voimassa siihen saakka, kunnes tämän lain 26 §:n mukaiset toimiluvat tulevat voimaan.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 15 a §:n 1 ja 2 momenttiin perustuva radio- ja televisio-ohjelmistotoiminnan harjoittajan velvollisuus välittää väestölle vaaratiedotteita radio-ohjelmistoissa on voimassa radiotoiminnan harjoittajalle televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 §:n 1 momentin nojalla annetussa ohjelmistotoimiluvassa mainitun määräajan.

Tämän lain 229 §:n 4 momenttia ei sovelleta sopimukseen, joka on tehty ennen lain voimaantuloa.

Tämän lain 288 §:n 1 momentin 1 kohtaa sovelletaan lain voimaantulon jälkeen myönnettyihin toimilupiin.

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä taikka tällä lailla kumotun lain nojalla annetussa päätöksessä viitataan tällä lailla kumottuun lakiin, viittauksen on katsottava tarkoittavan tämän lain vastaavaa säännöstä.

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 2014

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Opetus- ja viestintäministeri *Krista Kiuru*